

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

2024 YILI İDARE FAALİYET RAPORU

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

ŞUBAT 2025

BAKAN SUNUŞ

Murat KURUM
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı

Ekosistemler, ekonomik sektörler ve insan sağlığı üzerinde farklı boyutlarda bir dizi etkiyi içinde barındıran iklim değişikliği sorunu, bugünün dünyasında karşılaştığımız en büyük çevresel tehditlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu küresel sorun, sadece bireyleri, ülkeleri değil, ortak evimiz dünyamızı olumsuz etkilemekte ve gezegenimizin sürdürülebilirliği için ciddi bir risk oluşturmaktadır.

İklim değişikliği ile mücadele etmek, çevre kirliliğini önlemek, çevremizin ve doğanın korunmasını sağlamak, yerleşmeye, çevreye ve yapılaşmaya dair mevzuatı hazırlamak ve kentsel dönüşüm çalışmalarını yürütmek başta olmak üzere birçok alanda geniş bir sorumluluk üstlenen Bakanlığımız, sürdürülebilir kalkınma amaçları doğrultusunda “Yeşil Dönüşüm” hedefiyle faaliyetlerini sürdürmektedir.

Buna göre, Türkiye Yüzyılında 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümü kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirmek, afetlere dayanıklı ve iklim dirençli kentler inşa etmek vizyonuyla çalışmalarımıza kararlı bir şekilde devam etmekteyiz.

Bu çerçevede ülkemiz, 2021 yılında Paris Anlaşması'na taraf olmuş ve 2053 yılına yönelik "Net Sıfır Emisyon" hedefini açıklamıştır. Bu gelişmeler kapsamında Ülkemiz, iklim değişikliği ile mücadele konusundaki kararlılığının bir göstergesi olarak 2015 yılında Birleşmiş Milletlere sunduğu Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyanı'nı (NDC) 2023 yılında güncellemiş ve referans senaryoya göre %21 olan emisyon azaltım hedefini %41'e çıkarmıştır.

Bu kapsamda, Ulusal Katkı Beyanının açıklanması akabinde Ülkemizin 2030 hedefine ulaşmak için yol haritası çalışmalarına başlanmıştır. Bu çalışmalar doğrultusunda; "İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) " ile "İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030)" olmak üzere iklim değişikliği ile mücadelede kilit ve öncelikli hedefler içeren birbirini tamamlayıcı nitelikte 2 ayrı plan hazırlanmış ve yayınlamıştır.

Ülkemiz iklim eyleminin en somut araçları olan İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Stratejisi ve Eylem Planları (2024-2030) oluşturulan çevrim içi platformlarla yıllık olarak izlenecek, değerlendirilecek ve alınacak ek tedbirler belirlenecektir.

Bu doğrultuda, geçmiş ve günümüze ilişkin veriler kullanılarak Türkiye'nin iklim projeksiyonlarının Uluslararası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) 6. Değerlendirme Raporu senaryoları doğrultusunda güncellenmesi ve çözünürlüklerinin iyileştirilmesi ile etki, etkilenebilirlik ve risk analizlerinin yapılabilmesi için Türkiye'nin İklim Modeli üzerinde çalışmalar gerçekleştirilerek yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları hazırlanmaktadır.

Öte yandan, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda emisyonu sebep olan enerji, sanayi, tarım, ulaştırma, atık, binalar, arazi kullanımı ve arazi kullanım değişikliği ile ormancılık (AKAKDO) sektörlerinin yanında iklim değişikliğine uyum konularını da kapsayan 2053 Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi hazırlıkları tamamlanarak 2024 yılı sonunda açıklanmıştır.

Ayrıca, sanayi sektörünün küresel emisyonların büyük bir kısmına neden olduğu, sanayi sektöründe yeşil dönüşümün iklim değişikliği bakımından hayati bir öneme sahip olduğu bilinmektedir.

Bu nedenle, iklim değişikliği ile ilgili yapılan uluslararası ve ulusal düzenlemeler ile sanayide büyük bir dönüşüm süreci başlamıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak ülkemizde sanayi sektörü başta olmak üzere tüm sektörlerde ortaya çıkması beklenen, doğrudan üretimi ve rekabet gücünü olumsuz yönde etkileyecek unsurlara karşı önlemlerin alınmasına ve yeşil dönüşümün gerçekleşmesine yönelik birçok çalışma kararlılıkla yürütülmektedir.

Başkanlığımız 2024 yılı Faaliyet Raporunda, yürüttüğümüz bu faaliyetler detaylı olarak kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. Yürüttüğümüz çalışmalarımızda emeği geçen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunuyorum, 2024 yılı Faaliyet Raporunun hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN SUNUŞ

Halil HASAR

İklim Değişikliği Başkanı

İklim deęiőiklięi, karbondioksit ve metan gibi sera etkisine neden olan gazlar sebebiyle oluőan, su ve gıda krizi, aőırı sıcaklıklar, ekonomik dalgalanmalar gibi birçok soruna yol ačan küresel bir tehdit olarak karőımıza çıkmaktadır. Bu sebeple, iklim deęiőiklięi ekolojik, ekonomik ve sosyal boyutları ile hayatın her yönünü etkilemektedir.

İklim Değişikliği Başkanlığı olarak; ülkemizin 2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda iklim değişikliğine uyum ve azaltım için gerekli her tür çalıőmayı yapmak, bu kapsamda ulusal ve uluslararası düzeyde politika, strateji ve eylemleri belirlemek, müzakere süreçlerini yürütmek, kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak üzere kararlı bir şekilde yol almaya devam etmekteyiz.

Ülkemiz iklim değişikliği ile mücadele kapsamında kararlı hedefler ortaya koyarak konu zelineki hassasiyetini küresel ölçekte de ifade etmektedir. Bu doğrultuda, Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyanı (NDC); ilgili kurum ve kuruluşların katkısı ile tarafımızca hazırlanarak Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği ereve Sözleşmesi Sekretaryasına sunulmuş ve %21 olarak açıklanan artıőtan azaltım oranı 2030 yılı için %41'e yükseltilmiőtir.

Bu çerçevede NDC'mizin uygulama aracı olan ve kapsayıcı bir bakış açısı ile sektörlerle ilişkin sera gazı azaltım politikalarını ortaya koyan İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) hazırlanmış ve kamuoyunu duyurulmuştur. Söz konusu Eylem Planı ile NDC'nin hedeflerine ulaşmak için belirlenmiş, doğrudan sera gazı emisyon azaltımına yönelik temel strateji ve eylemler belirlenmiş, sorumlu ve ilgili kuruluşlara bir yol haritası sunulmuştur.

Aynı zamanda; vatandaşlarımızın, kamu ve özel sektör kurumlarının iklim değişikliğinin etkilerine karşı hazırlıklı olmasını ve uyumunu sağlamak, ülkemizin ekonomik, sosyal ve ekolojik açıdan daha dirençli, daha sürdürülebilir olmasına katkı sağlamak amacıyla 2030 yılına kadarki stratejilerin ve eylemlerin belirlendiği İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı 2024-2030 da yürürlüğe konmuştur.

Öte yandan, Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) hukuki altyapısı tamamlanarak Avrupa Birliği Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmasına (SKDM) uyumlu bir yapı hayata geçirilecektir.

Ayrıca, uluslararası ortak bir sınıflama sistemi ile uyumlu ve ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeterek bilimsel temelli ekonomik faaliyetlerin hangilerinin çevresel olarak sürdürülebilir olduğunu tanımlayan "Ulusal Yeşil Taksonomi" mevzuat çalışmaları yürütülmektedir.

Diğer taraftan, Ülkemizin hukuki altyapısının geliştirilmesine yönelik iklim değişikliği ile mücadelede yeşil dönüşüm ve Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda azaltım ve uyum hedeflerinin, planlama ve uygulama araçları ile ilgili yasal dayanaklarının oluşturulmasını amaçlayan İklim Kanunu Taslağı tüm tarafların katılımı ile hazırlanmış olup teknik çalışması tamamlanmıştır.

Bu vesile ile Başkanlığımız çalışmalarına katkı sunan tüm kurum ve kuruluşlar ile faaliyetlerin gerçekleşmesinde yoğun gayret gösteren mesai arkadaşlarıma teşekkür eder, yaptığımız çalışmaların Ülkemize hayırlı olmasını dilerim.

İÇİNDEKİLER	2
Tablo ve Grafikler	
Tablolar	
Grafikler	
Kısaltmalar	
I- GENEL BİLGİLER	2
A- Misyon ve Vizyon	3
Misson	3
Vizyon	3
Temel Değerler	3
B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar	4
C- İdareye İlişkin Bilgiler	5
1- Fiziksel Yapı	5
2- Teşkilat Yapısı	6
3- Teknoloji ve Bilişim Altyapısı	7
4- İnsan Kaynakları	8
5- Sunulan Hizmetler	12
II- AMAÇLAR ve HEDEFLER	24
Temel Politika ve Öncelikler	25
1- On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)	25
2- Orta Vadeli Program (2025-2027)	26
3- 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı	28
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	30
A- Mali Bilgiler	31
1- Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	31
2- Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	34
3- Mali Denetim Sonuçları	44
B- Performans Bilgileri	45
1- Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri	45
2- Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	46
3- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi	52

IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ	54
A- Üstünlükler	55
B- Zayıflıklar	55
C- Değerlendirme	55
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER	57
FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ	61
1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	70
2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	82
3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	92
4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	101
5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	109
6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	121
7. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm İzlenmesi Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	135
8. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	138
9. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	156
10. Hukuk Müşavirliği 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	162
11. Basın ve Halkla ilişkiler Müşavirliği 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler	164

Tablo ve Grafikler Sayfa

Tablolar

Tablo 1. Mevcut Araç Sayısı

Tablo 2. Donanım Bileşeni

Tablo 3. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

Tablo 4. Başkanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Tablo 5. Başkanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

Tablo 6. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Tablo 7. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Tablo 8. 2024 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri

Tablo 9. 2024 Yılı Mal ve Hizmet Alımlarının Dağılımı (TL)

Tablo 10. 2024 Yılı Başkanlık İcraatleri

Tablo 11. İşlem Yapılan Belgelere İlişkin Bilgiler

Tablo 12. Başkanlığa Gönderilen Belgelerin Ön Mali Kontrolü

Grafikler

Grafik 1. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

Grafik 2. Başkanlık Personelinin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

Grafik 3. Başkanlık Personelinin Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Grafik 4. Başkanlık Memur Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

Grafik 5. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Grafik 6. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Grafik 7. 2024 Yılı Ödenek ve Harcamalar (TL)

Grafik 8. Ozon Tabakasını İncelten Madde (OTİM) Tüketimi

KISALTMALAR

AB Avrupa Birliği

AC Uyum Komitesi

AF Uyum Fonu

AFD Fransız Kalkınma Ajansı

AKAKDO Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık

AYM Avrupa Yeşil Mutabakatı

BASİAD Balıkesir İşadamları ve Sanayiciler Derneği

BİST Borsa İstanbul Anonim Şirketi

BMİDÇS Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

BMWK Alman Federal Ekonomi ve İklim Koruma Bakanlığı

BTR1-2 Birinci Ve İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu

CCXG İklim Değişikliği Uzmanlar Grubu

CCS Avrupa Birliği Karbon Yakalama ve Depolama

CFA Mali İşler Komitesi

CHAMP İklim Eylemi İçin Yüksek Hedefli Çok Düzeyli Ortaklıklar Koalisyonu

CİMER Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi

COP28 28. Taraflar Konferansı

COP29 29. Taraflar Konferansı

CPPİDS Cumhurbaşkanlığı Plan Program İzleme ve Değerlendirme Sistemi

CSRD Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi

ÇSY Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel

ÇŞİDB Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Başkanlığı

DETSİS Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi

DMO Devlet Malzeme Ofisi

DOĞAKA Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı

EBRD Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası

ECA Montreal Protokolü Avrupa ve Orta Asya

Eco Youth Camp Uluslararası Gençlik Ekoloji Kampı

EÇBS Entegre Çevre Bilgi Sistemi
EIA Çevre Araştırma Kurumu
EKAP Elektronik Kamu Alımları Platformuna
EKPS Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı
EKOMVET Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı
EPC Ekonomik Politika Komitesi
EPOC Çevre Politika Komitesi
ERP Ekonomik Reform Programı
ETF Gelişmiş Şeffaflık Çerçevesi
ETS Emisyon Ticaret Sistemi
EU ETS Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi
FARAVET Faaliyet Raporları Veri Tabanı
FAO Gıda ve Tarım Örgütü
GCF Yeşil İklim Fonu
GEF Küresel Çevre Fonu
GES Güneş Enerji Santrali
GGA Küresel Uyum Hedefleri
GIZ Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu
GMP Gelişmiş Pazar Mekanizması
GST Küresel Durum Değerlendirmesi
HCFC Hidrokloroflorokarbonlar
HİTAP Hizmet Takip Programı
IBRD Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası
IFC Uluslararası Finans Kurumu
IFCMA Kapsayıcı Karbon Azaltım Yaklaşımları Forumu
IKI Uluslararası İklim İnisiyatifi
IPA Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
IPCC Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli
İÇG İhtisas Çalışma Grupları
İDASEP İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı
İDB İklim Değişikliği Başkanlığı
İDUKK İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu
İDUSEP İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı

İRD Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması
KADİZ Kamu Diplomasisi İzleme Sistemi
KaYa Kamu Yatırımları Proje Bilgi Sistemi
KAYSİS Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistem
KBS Kamu Bilişim Sistemi
KGH Isıtma, Havalandırma, İklimlendirme ve Soğutma Derneği
KPHYS Kamu Personeli Harcamaları Yönetim Sistemi
KPSS Kamu Personel Seçme Sınavı
LCOY Yerel Gençlik Konferansı
LTS Uzun Dönemli İklim Değişikliği
MEDAS Merkezi Elektronik Doğrulayıcı Kuruluş Atama Sistemi
MLF Çok Taraflı Fon
MOP Montreal Protokolü Taraflar Toplantısı
MoU Mutabakat Zaptı
NBS Doğa Temelli Çözümler
NC9 Dokuzuncu Ulusal Bildirim Raporu
NCAP Ulusal Soğutma Eylem Planı
NCQG Yeni Sayısallaştırılmış Hedef
NWP Nairobi Çalışma Programı
NDC Ulusal Katkı Beyanı
NFRD Finansal Olmayan Raporlama Direktifi
OECD Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü
OEWG46 Açık Uçlu Çalışma Grubunun 46.Toplantısı
OTİM Ozon Tabakasını İncelten Maddeler
OVP Orta Vadeli Program
PMI Piyasa Uygulama Ortaklığı
PMR Karbon Piyasası Hazırlık Ortaklığı
REC Kaynak Çevre ve İklim Derneği
SBB Strateji ve Bütçe Başkanlığı
SCF Daimi Finans Komitesi
SFDR Sürdürülebilir Finans Bildirim Düzenlemesi
SKD İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği
SKDM Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması

SMEITS Sırbistan Mekanik ve Elektrik Mühendisleri ve Teknisyenleri Birliği
STK Sivil Toplum Kuruluşları
STORMLOG Yerel Yönetim Hizmetlerinde Sürdürülebilir Ulaşım ve Su Yönetimi
TALSAD Türkiye Alüminyum Sanayicileri Derneği
TARAP Türkiye Afet Risk Azaltma Planı
TBMM Türkiye Büyük Millet Meclisi
TENMAK Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu
TF-CLIMA İklim Değişikliğine Karşı Küresel Mobilizasyon Görev Gücü
TİKA Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
TİM Türkiye İhracatçılar Meclisi
TKYS Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi
TRATOLW Türkiye'de Düşük Emisyonlu ve İklim Dirençli Ekonomiye Geçiş
TSE Türk Standartları Enstitüsü
TTBS Tasarruf Tedbirleri Bilgi Sistemi
TÜBA Türkiye Bilimler Akademisi
TÜRKAK Türk Akreditasyon Kurumu
TÜRKÇİMENTO Türkiye Çimento Sanayicileri Birliği
UNFCCC COP Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı
UNEP Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UNDP Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı
UNEP Birleşmiş Milletler Çevre Programı
UNFCCC Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi
UNICEF Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu
UNIDO Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı
UNOPS Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi
WCO Dünya Gümrük Örgütü
WIM Uluslararası Kayıp ve Zarar Mekanizması
WMO Dünya Meteoroloji Örgütü
YASED Uluslararası Yatırımcılar Derneği
YDİD Yüksek Düzeyli İklim Diyaloğu
YİDEP Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı
YMÇG Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu
YMEP Yeşil Mutabakat Eylem Planı

YÖNETİCİ ÖZETİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Faaliyet Raporları başlıklı 41 inci maddesinde “Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar.” denilmektedir.

Mezkûr kanun maddesi ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayımlanan “Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” çerçevesinde kamu idarelerinin faaliyet raporlarını hazırlamaları gerekmektedir.

Bu doğrultuda, Başkanlığımız 2024 Yılı Faaliyet Raporu Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda yukarıdaki mevzuat hükümleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Faaliyet Raporunun;

Birinci bölümünde; Başkanlığımızın misyon ve vizyonu, teşkilat yapısı, insan kaynakları, fiziki kaynakları, sunulan hizmetler ile görev yetki ve sorumlulukları gibi idareye ilişkin genel bilgilere,

İkinci bölümde; Başkanlığımızın üst politika belgelerindeki temel politika ve öncelikleri ile kurumsal amaç ve hedeflere,

Üçüncü bölümde; Başkanlığımızın bütçe uygulama sonuçları, mali tabloları gibi mali bilgileri ile performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere,

Dördüncü bölümde; Başkanlığımızın güçlü ve zayıf yönleri ile kurumsal kabiliyet ve kapasitenin değerlendirilmesine,

Beşinci bölümde; Başkanlığımızın öneri ve tedbirlerine,

Altıncı bölümde ise; Başkanlığımız hizmet birimleri tarafından 2023 yılı içinde yürütülen projeler, mevzuat çalışmaları ve temel faaliyetlere ilişkin bilgiler ile üst yönetici ve mali hizmetler birim yöneticisi iç kontrol güvence beyanlarına,

yer verilmiştir.

İklim değişikliği ile ilgili hedeflerimize ulaşabilmek için; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkelerini gözeterek ülkemizi, ekonomimizi, şehirlerimizi güçlendirerek faaliyetlerimizi 2024 yılında olduğu gibi sonraki yıllarda da aynı titizlik ve gayretle sürdüreceğiz.

GENEL BİLGİLER

I- GENEL BİLGİLER

A- Misyon ve Vizyon

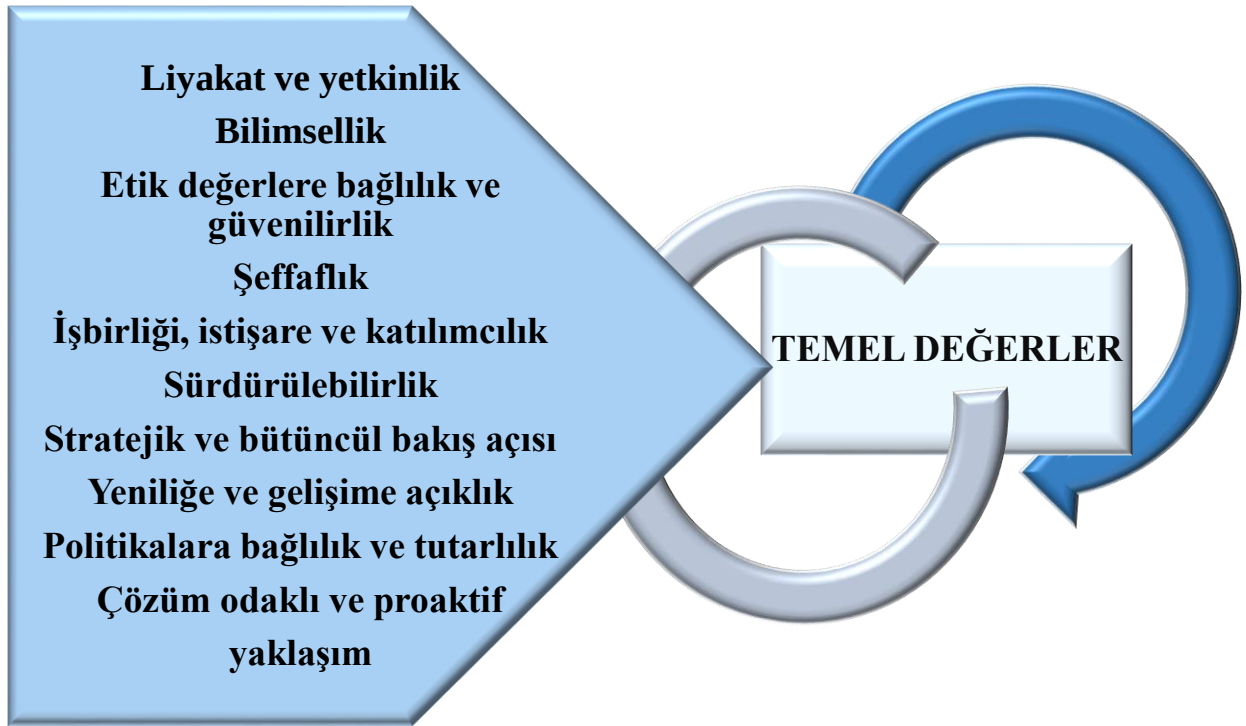
Misyon

İklim değişikliği ile mücadele kapsamında tüm paydaşların katılımıyla bilimsel yöntemlere dayalı, çevresel, sosyolojik, ekonomik, teknolojik ve finansal unsurları içeren plan, politika ve stratejileri belirlemek, iklim değişikliğine uyum hedefleri ve sera gazı emisyon azaltım hedefleri çerçevesinde piyasa mekanizmalarının kurulması başta olmak üzere ulusal ve uluslararası çalışmaları yürütmek.

Vizyon

Türkiye Yüzylında, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirilmesine ve iklim dirençliğinin inşa edilmesine öncülük etmek.

Temel Değerler

B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar

4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çerçevesinde, İklim Değişikliği Başkanlığı'nın görev ve yetkileri şunlardır:

Küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.

- İklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarını ulusal ölçekte izlemek, kontrol etmek ve raporlamak, sera gazı emisyonlarının azaltımı konusunda sektörel politika belirleme çalışmalarını gerçekleştirmek ve gerekli mevzuat düzenlemelerini yapmak.
- İklim değişikliği ile ilgili uluslararası müzakere süreçlerini takip etmek.
- Uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler kapsamında ülkemizin yerine getirmekle yükümlü olduğu raporları hazırlamak veya hazırlatmak.
- Net sıfır emisyon hedefi ve döngüsel ekonomi ilkesi doğrultusunda iklim değişikliği ile mücadele ve yeşil kalkınma politikalarının belirlenmesi, strateji ve eylem planlarının hazırlanması için gerekli çalışmaları yaparak Koordinasyon Kuruluna sunmak.
- Ulusal, yerel ve sektörel iklim değişikliğine uyum ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu alanda eylem planlarını izlemek, değerlendirmek ve raporlamak.
- İklim değişikliği etkilerinin belirlenmesine yönelik modelleme ve risk değerlendirmesi çalışmaları yapmak, risk haritaları hazırlamak veya hazırlatmak.
- Tesis, faaliyet veya sektör seviyesinde sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak.
- Emisyon Ticaret Sistemi başta olmak üzere piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak.
- Emisyon Ticaret Sistemi ile sera gazı izleme raporlama ve doğrulama sistemi ve diğer karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin yönetimini sağlamak.
- İklim değişikliğiyle mücadele ve yeşil kalkınma için gerekli ulusal ve uluslararası finansman kaynaklarını araştırmak, ilgili paydaşların yararlanması ve kapasite geliştirilmesi doğrultusunda

alışmalar yapmak, teşvik mekanizmaları ve hibe programları geliştirmek, uygulamak ve izlemek.

- İklim değişikliği konusunda teknolojileri ve yenilikçi çözümleri araştırmak ve bu kapsamda çalışmalar yürüten ulusal ve uluslararası kuruluşlarla koordinasyon sağlamak, kavramsal çalışmaları yürütmek, kılavuzlar ve rehber dokümanlar hazırlamak.
- İklim platformu ve ilişkili evrimii izleme ve değerlendirme sistemleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların ulusal koordinasyonunu, izleme ve raporlamasını gerçekleştirmek.
- Görev alanına giren Avrupa Birliği müktesebatının uyumuna yönelik çalışmaları yapmak, bu çerçevedeki projeleri yürütmek, koordine etmek ve izlemek.
- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında ulusal ve uluslararası projeleri hazırlamak ve uygulamak.
- İklim değişikliği alanında kamuoyunun bilinlendirmesine yönelik eğitim, kapasite ve farkındalık geliştirme faaliyetleri gerçekleştirmek.
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

C- İdareye İlişkin Bilgiler

1- Fiziksel Yapı

İklim Değişikliği Başkanlığı, Çamlıca Mahallesi Anadolu Bulvarı No:64/2 (Eski No:24E) 06630 Yenimahalle/ANKARA adresinde bulunan Bakanlık hizmet binasında görevlerini yerine getirmektedir.

Tablo 1. Mevcut Araç Sayısı

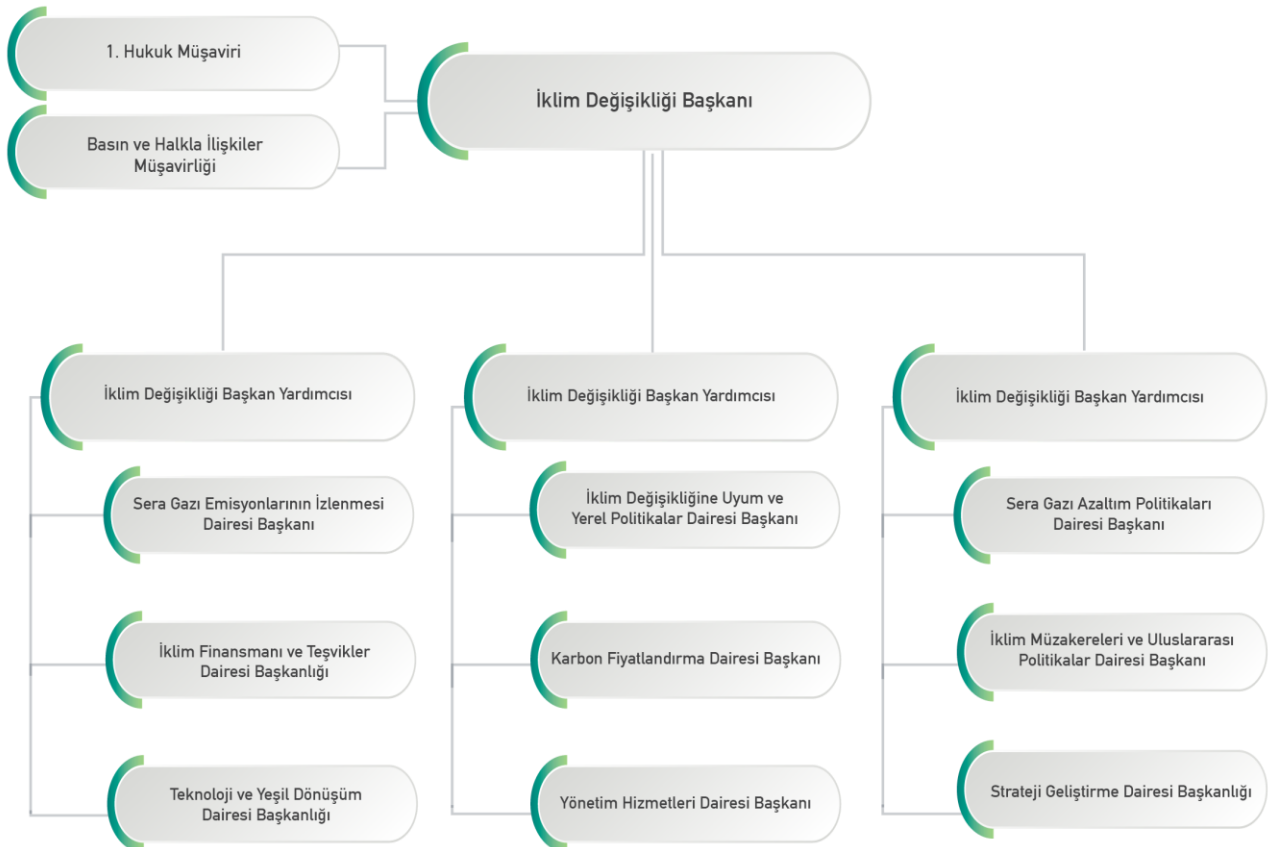
Mevcut Araç	Araç Türü	Araç Sayısı	Mülkiyeti Başkanlığa Ait	Kiralanan
	Binek Oto	5	2	3
	Minibüs		1	
	Kamyonet	1		1
	Diğer			
	Toplam	7	3	4

2- Teşkilat Yapısı

Başkanlık, Başkan ve Başkan Yardımcıları ile aşağıdaki hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı
2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı
3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı
4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı
5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı
6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı
7. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
8. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Başkanlığı
9. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
10. Hukuk Müşavirliği
11. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

TEŞKİLAT ŞEMASI

3- Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Mevcut Bilişim Sistemi

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın kritik bilgi işlem altyapısı; Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü altyapı ve üstyapı bileşenleri ile yeni nesil veri merkezinde barındırılmaktadır. Tüm ulusal stratejilere ve eylem planlarına uyum çerçevesinde Bilgi Güvenliği Şube Müdürlüğü'ne bağlı olarak kurulan Siber Güvenlik Operasyon Merkezinde Bakanlığımız Siber Güvenlik faaliyetleri kapsamında bilişim sistemleri ve bilgi varlıklarını gelebilecek iç ve dış tehditlere karşı korumak için hizmet vermektedir. Kurum bünyesinde farklı projeler kapsamında satın alınmış farklı marka ve modellerde bilişim donanım ve yazılım envanteri bulunmaktadır. Bakanlığımız hizmet binasında bulunan veri merkezinin yapımı tamamlanarak hizmete girmiştir. Böylece Bakanlığımız, bilişim kaynaklarını ortak bir havuzdan yönetebilir ve gerektiğinde iş birimleri ve projelere ayrılan bu kaynakları dinamik olarak azaltıp, arttırabilir duruma gelmiştir. Kurumda sanal mimari anlamında farklı teknolojiler kullanılmakta olup modern yönetim yazılımları ile genişleyebilir bir yapıda, bu farklı teknolojilerin merkezi yönetimi ve performans takibi etkin şekilde yapılabilmektedir.

Başkanlığımız bilişim altyapısı olarak Bakanlığımız veri merkezini kullanmakta olup kurumsal bilişim altyapısının geliştirilmesi hizmetini Bakanlık Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğünden almaktadır. Mevcut kurum donanım envanterini gösterir tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2. Donanım Bileşeni

Donanım Bileşeni	Adet
Masa Üstü Bilgisayar (PC)	180
Dizüstü Bilgisayar (PC)	36
Yazıcı (Printer, Tarayıcı, Fotokopi, Fax Özellikli)	21
Televizyon	17
Ethernet Switch (48 Portlu)	10
Analog Telefon	150

Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Başkanlığımıza ait yazılımlar, birimlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan veya yeniden geliştirilen uygulamalardır. Bu gelişim sürecinde özellikleri ile birlikte sayıları da değişiklik göstermektedir. Bu kapsamda, Başkanlığımızın bilgi sistemleri uygulamalarını gösterir liste aşağıda sunulmuştur.

1. Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS) Uygulamaları:

- ✓ İklim Portal
 - ✓ F-gaz Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı (EKOMVET)
 - ✓ F-gaz Faaliyet Raporları Veri Tabanı (FARAVET)
 - ✓ Ozon Tabakasını İncelten Maddeler (OTİM)
 - ✓ Sera Gazları İzleme, Raporlama ve Doğrulama
 - ✓ Medas
 - ✓ Gönüllü Karbon Piyasası Proje Kayıt Sistemi
2. <https://netsifirturkiye.org> (Ulusal Katkı Beyanı ve Türkiye'nin Uzun Dönemli Stratejisi)
 3. <https://iklim.gov.tr>
 4. <https://iklimelcileri.com.tr>
 5. <https://iklimiduy.org>
 6. <https://iklimeuyum.org>
 7. <https://belgenet.csb.gov.tr>
 8. <https://iklimin.org>
 9. <https://carbon-turkey.org>
 10. <https://pmrturkiye.csb.gov.tr>
 11. <https://ozonturkiye.csb.gov.tr>
 12. <https://ik.iklim.gov.tr>
 13. <https://ikbs.iklim.gov.tr>
 14. <https://eposta.iklim.gov.tr>
 15. <https://arsiv.iklim.gov.tr>

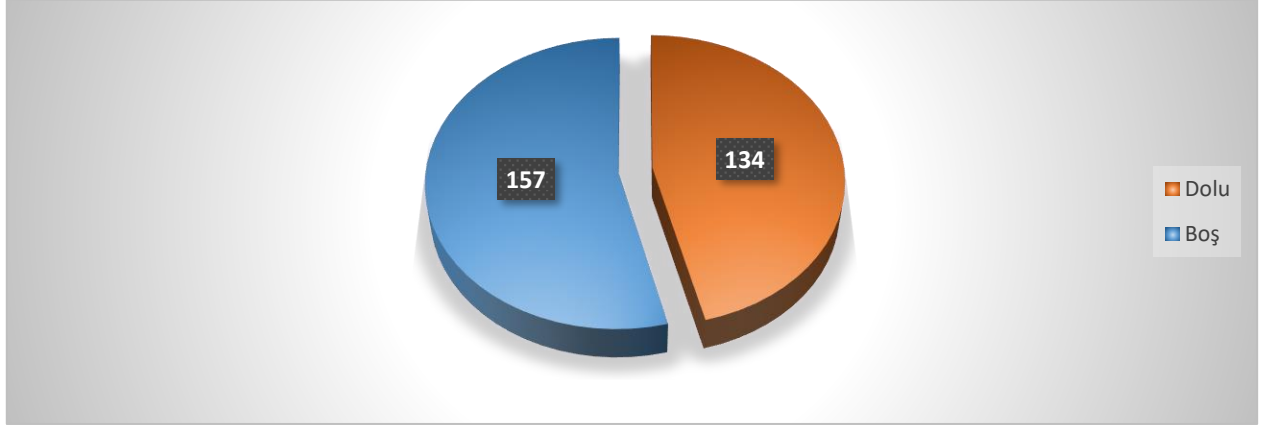
4- İnsan Kaynakları

31.12.2024 tarihi itibarıyla İklim Değişikliği Başkanlığı'nda toplam 134 personel istihdam edilmektedir.

Tablo 3. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı			Oran (%)
	Dolu	Boş	Toplam	
Memur	97	156	253	72,39
4/B Sözleşmeli Personel	37	1	38	27,61
Toplam	134	157	291	100

Grafik 1. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

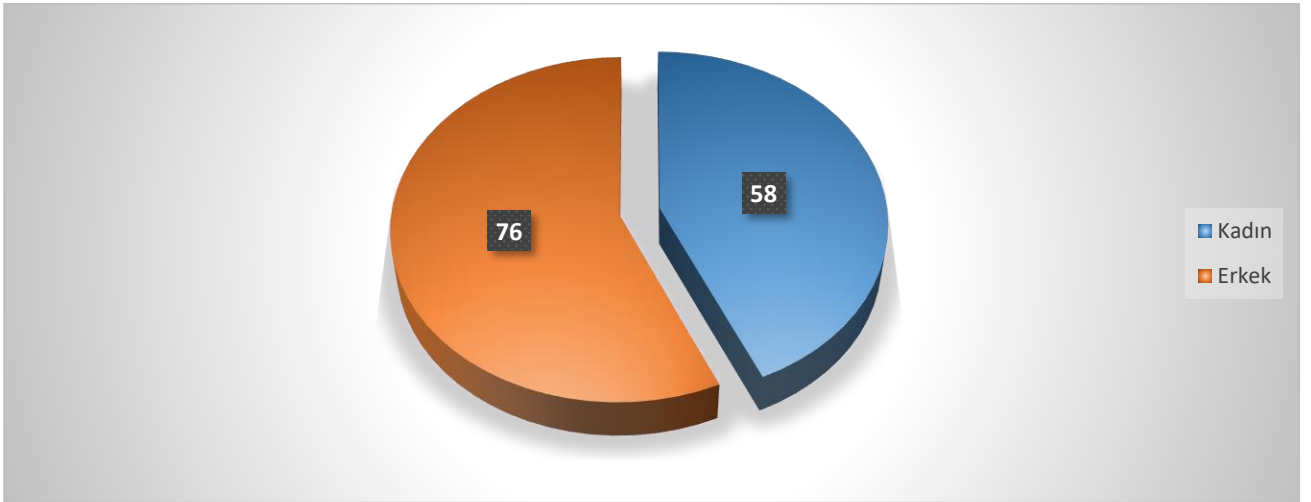

Tablo 4. Başkanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı

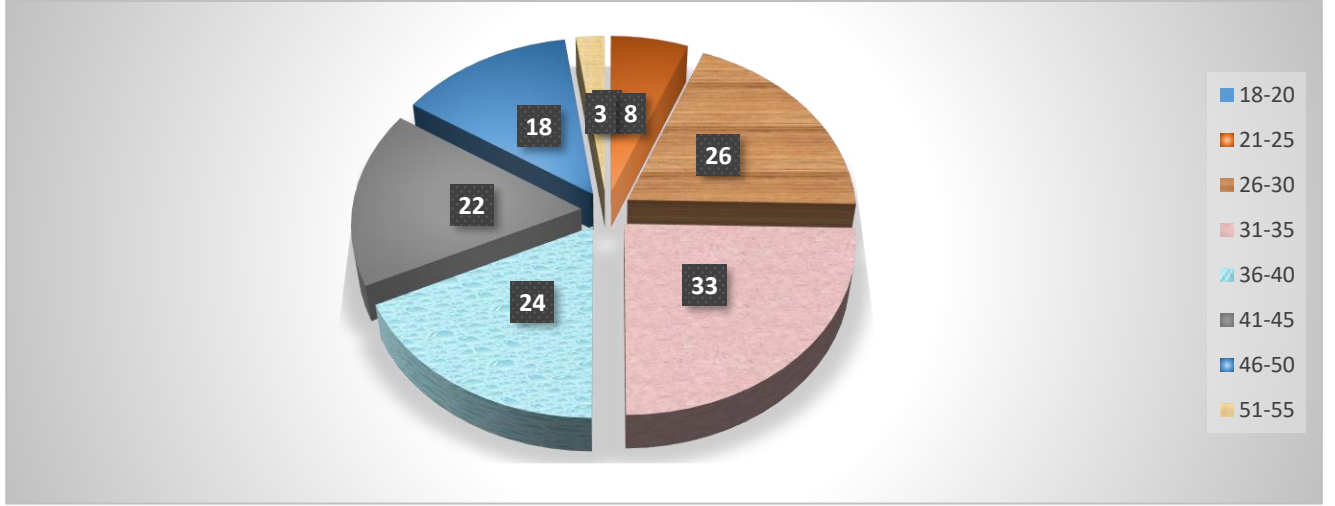
Cinsiyet	Personel Sayısı	Oran (%)
Kadın	58	43,28
Erkek	76	56,72
Toplam	134	100

Yaş Grubu	18-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	Toplam
Merkez	0	8	26	33	24	22	18	3	134

Grafik 2. Başkanlık Personelinin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

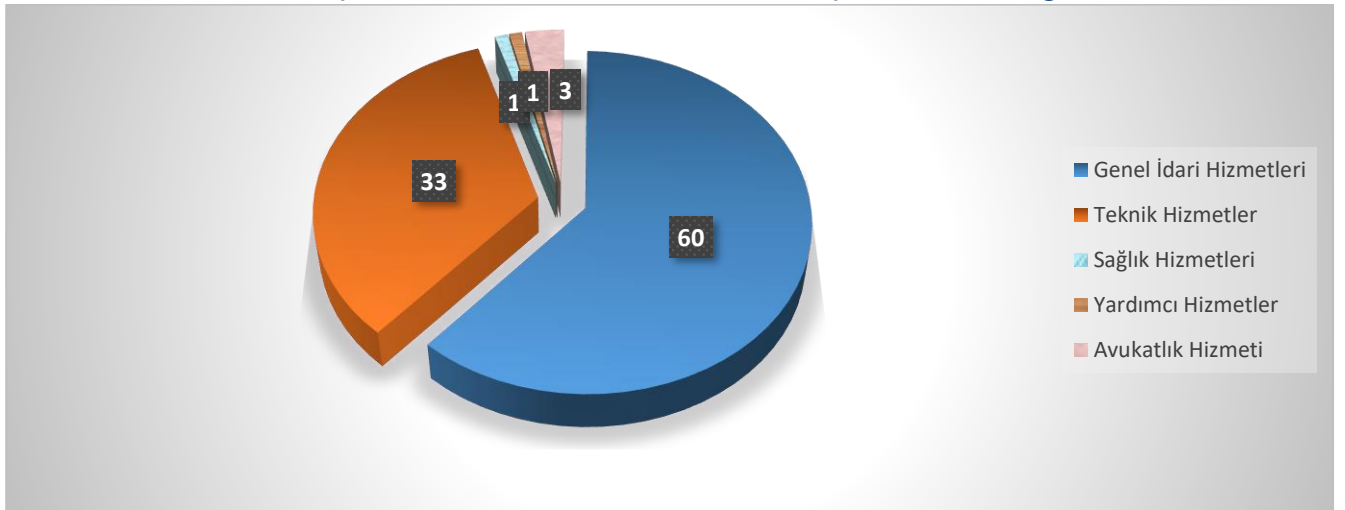
Grafik 3. Başkanlık Personelinin Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Tablo 5. Başkanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı	Oran (%)
Avukatlık Hizmetleri	3	2,23
Genel İdare Hizmetleri	60	44,77
Teknik Hizmetleri Sınıfı	32	23,9
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	1	0,75
Yardımcı Hiz. Sınıfı	1	0,75
Memur Toplamı	97	72,4
4/B Sözleşmeli Toplamı	37	27,6
Toplam	134	100

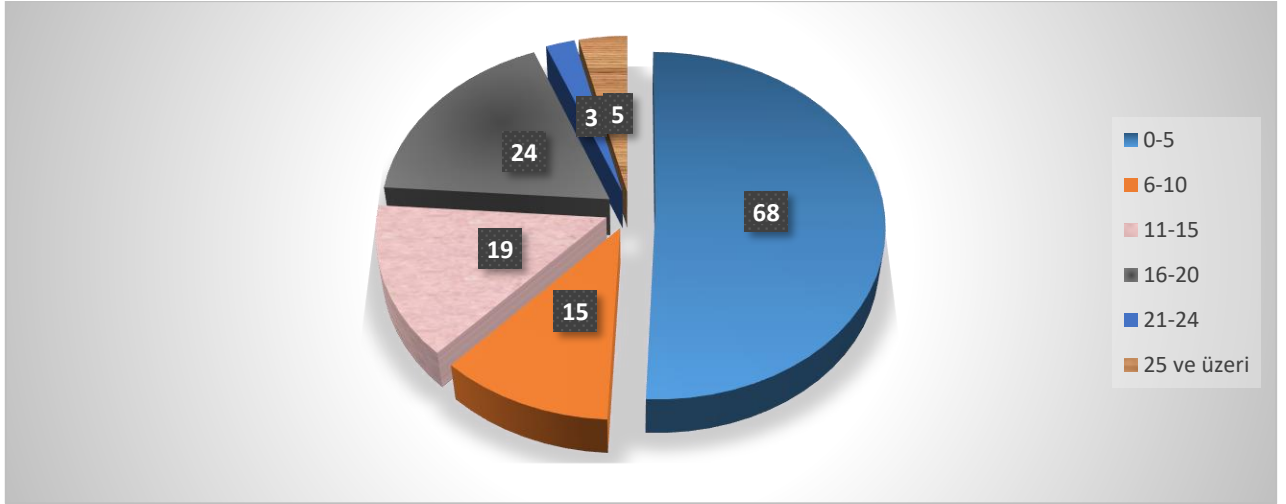
Grafik 4. Başkanlık Memur Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

Tablo 6. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Yıl Aralığı	Personel Sayısı	Oran (%)
0-5	68	50,75
6-10	15	11,2
11-15	19	14,17
16-20	24	17,91
21-24	3	2,23
25 yıl ve üzeri	5	3,74
Toplam	134	100

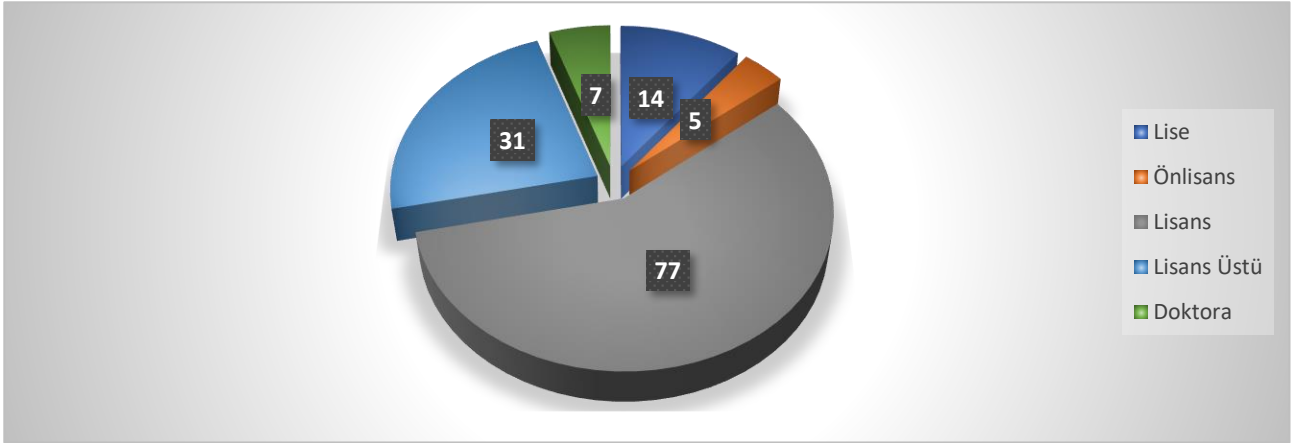
Grafik 5. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Tablo 7. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Personel Sayısı	Oran (%)
Lise	14	10,45
Ön Lisans	5	3,73
Lisans	77	57,46
Lisans Üstü	31	23,1
Doktora	7	5,26
Toplam	134	100

Grafik 6. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

5- Sunulan Hizmetler

5.1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı

- Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında uluslararası müzakere süreçlerini takip ve koordine etmek.
- Uluslararası kuruluşlar nezdinde ve uluslararası sözleşmeler kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren konularda Ülkemizin yerine getirmekle yükümlü olduğu raporları hazırlamak veya hazırlatmak.
- Koordinasyon Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek.
- Avrupa Birliği politika ve mevzuat süreçlerine yönelik koordinasyonu sağlamak.
- Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında uluslararası ikili ilişkilerin, uluslararası kuruluşların çalışmalarının takibini yapmak ve gerektiğinde koordinasyonunu sağlamak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı

- Ulusal, yerel ve sektörel uyum ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- İklim değişikliğine uyum politikalarının belirlenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik mevzuat ve kılavuzlar hazırlamak veya hazırlatmak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda uluslararası kuruluşlar nezdinde ve uluslararası sözleşmeler kapsamında müzakere süreçlerini takip etmek, bu alanda politikaların geliştirilmesine katkı sağlamak ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.

- Bölgesel ve yerel iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanması, izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması çalışmalarını koordine etmek.
- İklim değişikliği konusunda etki, etkilenebilirlik ve risk değerlendirmesi çalışmalarını yapmak, yaptırmak ve bu çalışmaların ulusal koordinasyonunu sağlamak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- İklim platformu ve ilişkili çevrimiçi izleme ve değerlendirme sistemleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların ulusal koordinasyonunu, izlemesini ve raporlamasını yapmak.
- Koordinasyon Kurulunun iklim değişikliğine uyum ile ilgili alt çalışma grubunun koordinasyonunu sağlamak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda ulusal ve uluslararası projeler yapmak veya yaptırmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı

- İklim değişikliğiyle mücadele kapsamında yürütülecek işler için gereken ulusal ve uluslararası finansman kaynaklarını ve finansman araçlarını araştırmak.
- İklim finansmanı kaynaklarından ilgili paydaşların yararlanması, kapasite geliştirilmesi ve iklim finansmanının teşvik edilmesi doğrultusunda çalışmalar yapmak, program ve projeler hazırlamak ve uygulamak.
- İklim finansmanı kaynaklarının sağlanması ve koordinasyonu için Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında çalışmalar yapmak.
- İklim finansmanının harekete geçirilmesi ve artırılmasına yönelik yerel ve ulusal girişimleri takip etmek.
- İklim finansmanının takip edilmesi ve raporlamasına dair çalışmalar yapmak.
- İklim finansmanı konusunda uluslararası kuruluşlar, mutabakatlar, iş birlikleri ve sözleşmeler kapsamında bunların müzakereleri de dâhil olmak üzere ilgili süreçlerini takip etmek ve gerektiğinde koordinasyon sağlayarak katkı vermek.
- Paris Anlaşmasının ilgili hükümleri uyarınca iklim finansmanı mekanizmalarına yönelik ulusal düzenlemelerin yapılmasına ve bu kapsamda yapılacak raporlamalara katkı sağlamak.
- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştirmek.

- İlgili mevzuat hükümleri kapsamında Emisyon Ticaret Sistemi ve Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemi ve diğer karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin kullanımına ilişkin gerekli çalışmaları yapmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı

- Emisyon ticaret sistemi başta olmak üzere piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, bu mekanizmalar ve araçları uygulamak, tüm iş ve işlemlerle birlikte gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak veya uygulatmak.
- Karbon denkleştirme ve gönüllü piyasalara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, bu mekanizmalar ve araçları uygulamak, tüm iş ve işlemlerle birlikte gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak veya uygulatmak.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik uluslararası kuruluşlar, sözleşmeler ve iş birlikleri kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren müzakere süreçlerini takip etmek ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik ilgili sektörleri bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak.
- Her türlü uluslararası karbon piyasasına yönelik ulusal düzenlemeleri yapmak veya yapılmasını sağlamak, bu kapsamda yapılacak raporlamaları koordine etmek veya ettirmek.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik ulusal ve uluslararası projeleri yürütmek, koordine etmek ve izlemek.
- Karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin yönetimine ilişkin politikanın belirlenmesine katkı sağlamak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı

- Net-sıfır emisyon hedefi ve döngüsel ekonomi ilkesi doğrultusunda Koordinasyon Kurulunda temsil edilen kurum ve kuruluşların katkıları ile ulusal ve BMİDÇS Sekretaryasına sunulan yıllık Ulusal Sera Gazı Emisyon Envanterlerindeki sektörlere ilişkin azaltım politikalarını belirlemek.

- Gerekli hallerde güncellemek suretiyle Uzun Dönemli İklim Stratejisi ile periyodik Ulusal Katkı Beyanlarını hazırlamak veya hazırlatmak, Koordinasyon Kurulunun onayına sunmak.
- Ulusal Katkı Beyanının uygulanmasını ulusal düzeyde izlemek, değerlendirmek ve sonuçları Koordinasyon Kuruluna raporlamak.
- Koordinasyon Kurulu altında kurulacak azaltım ve ilgili çalışma grubu faaliyetlerini koordine etmek.
- Azaltıma ilişkin mevzuat ve kılavuzlar hazırlamak veya hazırlatmak.
- Azaltım konusunda BMİDÇS ve Paris Anlaşması kapsamında müzakere süreçlerini takip etmek, bu alanda politikaların geliştirilmesine katkı sağlamak ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.
- Azaltıma ilişkin olarak uluslararası kuruluşlarca yapılan çalışmaları takip etmek, bu çalışmalara yönelik ulusal düzeyde koordinasyonu gerçekleştirmek, görüş vermek, katılmak, katkı sunmak.
- Azaltıma ilişkin olarak Koordinasyon Kurulunda temsil edilen veya diğer ilgili kurum ve kuruluşlarca ulusal, bölgesel veya yerel düzeyde yapılan çalışmalara katılmak, görüş vermek, katkı sunmak.
- Azaltım faaliyetlerini desteklemeye yönelik ulusal ve uluslararası projeler yapmak veya yaptırmak.
- Azaltıma yönelik olarak eğitim, bilinçlendirme ve kamuoyu farkındalığının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı

- İklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarını ilgili mevzuat gereği izlemek, kontrol etmek ve raporlamak.
- Tesis, faaliyet veya sektör seviyesinde sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulamak.
- Görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında denetim ve yaptırım uygulamak.
- Sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konusunda sektörlerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.

- Ozon tabakasının korunması ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.
- Ozon tabakasını incelten maddelerin sonlandırılması ve florlu sera gazlarının azaltılmasına yönelik çalışmalar ile bunların izlenmesi için ulusal düzeyde koordinasyonu sağlamak.
- Florlu sera gazlarının raporlanması ve takibi konusunda sektörlerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- Ozon tabakasını incelten maddelerin ve florlu sera gazlarının ithalat ve ihracat süreçlerini takip ve kontrol etmek, bu süreçte ilgili mevzuat kapsamında ithalat, ihracat izinlerini vermek.
- Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolüne ve ilgili değişikliklerine ait uluslararası gelişmeleri takip etmek, ulusal odak noktalığı görevini yerine getirmek ve bu çerçevede ulusal koordinasyonu yürütmek.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.7. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı

- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında uygulamaya konulması gereken teknolojileri ve yenilikçi çözümleri araştırmak, bu kapsamda faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası kuruluşlarla çalışmalar yapmak ve koordinasyonu sağlamak.
- Yeni teknolojiler ve yenilikçi çözümler konusunda kavramsal çalışmaları yürütmek, mevzuat, kılavuz ve rehber dokümanlar hazırlamak.
- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında enerji, ulaştırma, tarım, atık, sağlık, sanayi ve ilgili diğer sektörlerde temiz teknolojilerin geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yönelik ilgili kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak, süreci takip etmek ve gerekli çalışmaları yapmak.
- Teknoloji ve yeşil dönüşüm ile ilgili uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren müzakere süreçlerini takip etmek, katkı sağlamak ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.
- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında yeni teknolojiler ve yenilikçi çözümler konusunda eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetlerini yürütmek, bu amaçla ulusal ve uluslararası projeler hazırlamak ve uygulamak.
- Görev alanına giren Avrupa Birliği müktesebatının teknoloji ve yeşil dönüşüme yönelik çalışmalarını takip etmek, uyumlaştırma çalışmalarına katkı sağlamak ve çalışmaların takibini yapmak.

- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.8. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirmek.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.8.1. Bütçe ve Raporlama Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlık bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak ilgili birimlerle işbirliği halinde hazırlamak ve bütçe uygulamalarının bütçeye uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- Yatırım programı hazırlıklarının koordinasyonunu sağlamak, uygulama sonuçlarını izlemek ve gerekli revizyon işlemlerinin yapılmasını sağlamak.
- Performans programının maliyetlendirmesini bütçe ile uyumlu bir şekilde yapmak.
- Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programının hazırlamasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe işlemlerini gerçekleştirmek, bütçe uygulama sonuçlarını raporlamak.
- Yatırım programında yer alan projelerin detay programlarını hazırlanması, onaylanması, yayımlanması ve revize edilmesi işlemlerine ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Yatırım programında yer alan projelerin uygulama sonuçlarına ilişkin aylık, 3 aylık ve yıllık raporları süresi içerisinde hazırlanması, ilgili kurumlara iletilmesi ve kamuoyuna duyurulmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Başkanlık bütçesi kesin hesabı ve mali istatistiklerinin süresi içerisinde hazırlanması, ilgili kurumlara iletilmesi ve kamuoyuna duyurulmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Başkanlık bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedeflerini içeren Mali Durum Beklentiler Raporunun süresi içerisinde hazırlanması ilgili kurumlara iletilmesi ve kamuoyuna duyurulmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Bütçe uygulamaları konusunda Başkan ve Hizmet Birimlerine gerekli bilgileri sağlamak.

- Başkanlığın, diğer idareler nezdinde takibi gereken bütçe ile ilgili iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlık mülkiyetinde ve kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazların mal yönetim dönemine ilişkin yıllık icmal cetvellerini düzenlemek, taşınır kesin hesabı hazırlamak.
- Başkanlığın, bütçe ve mali durumuna ilişkin raporların hazırlanması ve üst makamlara sunmak.
- İlgili mevzuat çerçevesinde alacakların takip işlemlerini, birimlerden gelecek talepler doğrultusunda yürütmek.
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı tarafından verilecek diğer mali görevleri yapmak.

5.8.2. Stratejik Yönetim ve Planlama Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Kalkınma planı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak ve koordine etmek.
- Yıllık programda yer alacak Başkanlığımızla ilgili tedbirlerin oluşturulması, izlenmesi ve raporlanmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Stratejik planın hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Yılı performans programının hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Ulusal veya sektörel plan, strateji belgeleri ve eylem planlarında Başkanlığımız sorumluluğunda bulunan eylemleri koordine etmek, uygulamaları izlemek.
- Yıllık idare faaliyet raporu ve birim faaliyet raporu hazırlıklarını koordine etmek ve hazırlamak.
- İdare faaliyetleri ile ilgili bilgi ve verileri toplamak, tasnif etmek, analiz etmek.
- İdarenin üstünlük ve zayıflıklarını tespit etmek.
- Kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve yararlanıcı memnuniyetini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.
- Yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu hazırlamak.
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı tarafından verilecek diğer mali görevleri yapmak.

5.8.3. İç Kontrol Kapsamında Sunulan Hizmetler

- İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak ve üst makamlara raporlamak.
- İç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlarda iç kontrol sistemine yönelik değerlendirmeleri dikkate alarak iç kontrol sisteminin işleyişini izlemek.
- Sayıştay denetim raporlarındaki bulgulara ilişkin koordinasyon işlemlerini yürütmek.
- Ön mali kontrol faaliyetlerini yürütmek.
- Mali mevzuata ilişkin görüş taleplerini cevaplandırmak, üst yönetici ve harcama birimlerine mali konularda danışmanlık desteği vermek.
- İdarenin görev alanına ilişkin konularda standartlar hazırlamak.
- İş akış şemaları ve mali mevzuata ilişkin yönergeler hazırlamak.
- Mali mevzuatta meydana gelen değişiklik ve düzenlemelerin takibinin yapılarak Birimlerinin bilgilendirilmesini sağlamak.
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı tarafından verilecek diğer mali görevleri yapmak.

5.9. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

5.9.1. İnsan Kaynakları Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlık birimlerinden gelen personel taleplerini, kadro imkânları ölçüsünde karşılamak.
- Geçici görevlendirme, vekâleten atama ve naklen atamaya ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca yapılan atama iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlığımız kadrosunda görev yapmakta olan personelin aylık ve diğer özlük haklarına ilişkin tahakkuk işlemlerinin yürütülmesi.
- Başkanlık personeline yapılacak harcırah ödemelerine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi.
- Başkanlık personeline yapılacak banka promosyonundan yararlanmalarını sağlamak.
- Başkanlık personellerinden sendika üyeliği bulunanların üyelik aidatı ödemelerin ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- KPSS ve E-KPSS yerleştirme sonuçları ile mevzuat hükümlerine göre yapılacak personel alımına ilişkin sınav sonuçlarına göre Başkanlık kadrolarına atanmaya hak kazanan kişilerin atama iş ve işlemlerini yürütmek.

- Naklen atanan personelin özlük dosyasının devir alma veya teslim etme iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlık personelinin mal bildirim beyannamelerinin tasnifi, modüle girilmesi ve karşılaştırması ile Başkanlık Mal Bildirim Komisyonunun sekretarya iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlık personelinin tüm özlük bilgilerinin güncelliğinin sağlanması ile bilgi değişikliklerinin personel yönetim sistemine girişine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Başkanlık personelinin, Hizmet Takip Programı (HİTAP) kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmek.
- Başkanlık Makamından alınan disiplin cezası onaylarının ilgililere tebliğ edilmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Başkanlık personelinin disiplin, ödül ve ceza hukuku ile ilgili iş ve işlemlerini takip etmek, gizlilik ilkesine uygun olarak gerekli kayıtların tutulmasını sağlamak.
- Daire başkanlığı bünyesinde yapılan iş ve işlemlere ilişkin olarak Kamu Personel Bilgi sistemine veri girişi yapmak.
- Başkanlığa tahsisli bulunan kadro ve pozisyonların personel yönetim sistemi üzerinden takip edilmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavında ilan edilecek kadroların tespitine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Vekâlet ve görevlendirme işlemlerini koordine ve takip etmek.
- Personel devam kontrolü ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve takibini yapmak.

5.9.2. Bilgi İşlem Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlığımızın iş ve işlemleri ile ilgili bilgi sistemleri kurmak, işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak.
- Bilişim teknolojisindeki gelişmelere uygun olarak elektronik bilgi, belge ve iş akışı düzenini kurmak, buna yönelik yazılımları geliştirmek veya sağlamak.
- Başkanlık görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kapsamda, sistemler arası çevrim içi ve çevrim dışı veri akışı entegrasyonu ve koordinasyonunu sağlamak.
- Donanım, destek ve servis hizmetleriyle ilgili kayıt ve kontrol işlemlerini yapmak ve takip etmek.

- Başkanlığın ihtiyaç duyduğu kablolu ve kablosuz internet için gerekli cihazların konfigürasyonlarını ve montajlarını yapmak veya yaptırmak.
- Başkanlığın ihtiyaç duyduğu yazılımların temin, yönetim ve denetim işlemlerini yapmak.
- Güncel gelişmeleri takip ederek ağ ve sistem alanındaki yeni hizmet fırsatlarını yasal prosedürler doğrultusunda belirlemek, etkililik ve verimliliği önleyen tehditlere karşı tedbirler almak.

5.9.3. Satın Alma Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlığımız birimlerinin doğrudan temin usulü kapsamındaki satın alma iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlığımız birimlerinde kullanılan makine ve teçhizatın periyodik bakımları ile bina küçük onarımlarını yaptırmak.
- Başkanlığımızın mal ve hizmet alımı ihalelerine ve ödemesine ilişkin tüm iş ve işlemleri yürütmek.
- Başkanlığımız birimlerinin tüm taşınır ihtiyaç taleplerini alarak karşılanması için gerekli iş ve işlemleri yapmak.
- Yapılan alımların kayıtlarını Elektronik Kamu Alımları Platformuna (EKAP) girmek.
- Teminat işlemlerinin takip edilmesini sağlamak ve iadesini gerçekleştirmek.
- Tüm satın almalarla ilgili ödeme işlemlerini ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerçekleştirmek üzere; ödeme emirleri ve eki belgeleri tanzim etmek, ödemenin gerçekleşmesi için ödeme emri belgelerini Çevre Şehircilik Bakanlığı/Merkez Saymanlık Müdürlüğüne intikal ettirmek.
- Başkanlığın yurtdışı kurum ve kuruluşlardan alacağı her türlü fon ya da hibelerin usul ve esaslar çerçevesinde harcanması, raporlanması, ödeme emrine bağlanması ile arşivlenmesi gibi iş ve işlemleri yürütmek.

5.9.4. Eğitim Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlık görev kapsamında araştırma ve eğitim ihtiyacı duyulan konuları tespit etmek ve eğitim projeleri geliştirmek.
- Personelin hizmet içi eğitim ihtiyacını belirleyerek, Bakanlık Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı ile işbirliği içinde eğitimlerin yapılmasını sağlamak.

- Başkanlığın görev alanına ilişkin konularda kamuoyuna yönelik eğitici, aydınlatıcı ve bilinçlendirici faaliyetler yürütmek, bu konuda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektörle işbirliği yapmak.
- Başkanlığın faaliyetlerini, projelerini, sunduğu hizmetleri kamuoyuna duyurmak.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda toplumsal dayanışmayı güçlendirici kitlesel kampanyalar ve etkinlikler düzenlemek, teşvik etmek ve katkı sağlamak.
- Tanıtım faaliyetleri kapsamında iletişim strateji planlarını hazırlamak.
- Yerel, ulusal ve uluslararası basın ve medya kuruluşları ile sosyal medya takibi yapmak.
- Başkanlık adına açıklama veya tekzip hazırlamak.
- Günlük basın bültenleri ve sosyal medya raporları hazırlamak ve arşivlemek.
- Başkanlığımıza ait internet sitesi ve sosyal medya hesaplarını yönetmek, içerik hazırlamak ve editoryal süreçleri yürütmek.
- Yazılı, işitsel ve görsel dokümanların içerik hazırlama, tasarım, basım ve yayımını gerçekleştirmek.
- Üniversiteler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, iklim elçileri ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yaparak farkındalık artıracak tanıtım çalışmaları yapmak.
- Ulusal ve uluslararası kuruluşların; program, proje ve faaliyetlerinin farkındalık ve tanıtım çalışmalarını takip etmek ve ikili ilişkilerin koordinasyonunu sağlamak.
- 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvuruları ile CİMER üzerinden kurumumuza yöneltilen konuları etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak.

5.9.5. Destek Hizmetleri Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlığın gelen ve giden evrak işlemlerini yürütmek.
- Başkanlık birimlerinden çıkan yazı ve belgelerin özelliğine göre e-posta, posta ya da kurye ile dağıtımını sağlamak.
- Kontrollü ve gizli evrakların teslim alınması ve yerlerine ulaştırılmasını usulüne uygun olarak sağlamak,
- Koruma ve güvenlik hizmetlerini yürütmek,

- Başkanlığın yemek (tabldot hizmetleri), giyim (temizlik ve güvenlik personeli), temizlik ve personel servis hizmetleri işlemlerini yürütmek,
- Başkanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.
- Başkanlık tarafından yapılacak toplantıların yapılacağı yerlerin düzenlenmesi işlerini yürütmek,
- Başkanlığın sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

5.10. Hukuk Müşavirliği

- 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.

5.11. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Başkanlığın kurumsal kimlik çalışmalarını yürütmek.
- Başkanlığın basın, halkla ilişkiler ve tanıtım faaliyetleri kapsamında iletişim strateji planlarını hazırlamak ve bu planlar doğrultusunda gerekli tüm çalışmaları yürütmek.
- Başkanlığı ilgilendiren ve görev alanına giren konularda yerel, ulusal ve uluslararası basın ve medya kuruluşları ile sosyal medya takibi yapmak, Başkanlık adına açıklama ve tekzip hazırlamak, günlük basın bültenleri, sosyal medya raporları hazırlamak ve arşivlemek.
- Başkanlığa ait internet siteleri ve sosyal medya hesaplarına yönelik içerik hazırlamak ve editoryal yönetimini yürütmek.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda yazılı, işitsel ve görsel dokümanların içerik hazırlama, tasarım, basım ve yayımını gerçekleştirmek.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda üniversiteler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, iklim elçileri ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yaparak farkındalık artıracak tanıtım çalışmaları yapmak.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşların program, proje ve faaliyetlerinin farkındalık ve tanıtım çalışmalarını takip etmek, Başkanlığın tanıtımı ve farkındalığa yönelik ulusal ve uluslararası proje çalışmaları yürütmek, Başkanlığın ikili ilişkilerinin koordinasyonunu sağlamak.
- 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

AMAÇLAR & HEDEFLER

II- AMAÇLAR ve HEDEFLER

Başkanlık üst politika belgeleri tedbir ve öncelikler ile kurumsal amaç ve hedefleri aşağıda yer almaktadır.

A-Temel Politika ve Öncelikler

1- On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)

Başkanlık görev alanı kapsamında katkı sağlayacağı politika ve tedbirler aşağıda yer almaktadır. Bunlar:

357.1: Başta AB olmak üzere ihracat pazarlarında rekabetçiliğin artırılması ve tedarik zincirlerinde Türkiye'nin konumunun yükseltilmesi amacıyla AB Yeşil Mutabakatına uyum kapsamında üretim ve ticarete yönelik sektörel dönüşüm adımları hayata geçirilecektir.

357.2: Dış ticarete rekabetçiliğin korunarak daha ileriye taşınması için ulusal karbon fiyatlandırma mekanizmaları oluşturulacak, öncelikli olarak AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) uygulamaya konulacaktır.

357.3: AB'nin sınırda karbon düzenlemesi mekanizmasından etkilenecek sektörler için en düşük maliyetle emisyon azaltımına yönelik çalışmalar desteklenecektir.

357.4: Firmalarımızın ihracat odaklı yeşil dönüşümlerini sağlamak üzere ihtiyaç duyabilecekleri konularda kapsamlı bir danışmanlık modeli oluşturulacaktır.

357.5: Sınırda karbon düzenlemesi mekanizmasıyla ilgili sektörlerin emisyonlarının izlenmesi ve raporlanması konularında rehberlik faaliyetleri yürütülecektir.

358.1: Devlet yardımları yeşil dönüşümün finansmanını kolaylaştıracak şekilde bütüncül bir yaklaşımla gözden geçirilecektir.

358.2: Yeşil dönüşümün uluslararası finansman imkânları konusunda güncel rehber dokümanlar hazırlanacaktır.

380.1: Sürdürülebilirlik ve emisyon verilerinin sunumunda standardizasyon sağlanacak, bu veriler paylaşımına açılacaktır.

380.2: Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanmasına ilişkin ulusal taksonomi ve ilgili mevzuat hazırlanacaktır.

865.1: İklim değişikliği ile ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alındığı temel mevzuat hazırlığı tamamlanacaktır.

865.2: 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda ara dönemler ve ilgili hedefler belirlenerek “Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi” hazırlanacak ve sera gazı emisyonlarının azaltımı ve

iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren “İkinci Ulusal Katkı Beyanı” güncellenecektir.

865.3: “Paris Anlaşması” hedeflerine ulaşmak amacıyla sera gazı emisyonlarını azaltmak, iklim değişikliğine uyum ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında atılacak adımları ortaya koymak üzere strateji ve eylem planları hazırlanacak ve uygulamaya geçirilecektir.

865.4:“Yeşil Mutabakat Eylem Planı” kapsamında sektörel yol haritaları güncellenecek, izleme ve değerlendirme sistemleri geliştirilecek ve mevzuat çalışmaları yürütülecektir.

868.1: Tüm paydaşlara yönelik eğitim, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.

869.1: Ulusal emisyon ticaret sisteminin kurulmasına yönelik mevzuat ve diğer altyapı hazırlıkları tamamlanarak sistem uygulamaya geçirilecektir.

869.2: Ulusal Emisyon Ticaret Sisteminde oluşacak karbon fiyatına tamamlayıcı nitelikte olabilecek karbon fiyatlandırma araçları değerlendirilecek, kalkınma ve yatırım ortamı üzerinde yol açacağı ekonomik ve sosyal etkiler analiz edilecektir.

869.3: Karbon piyasaları kapsamında ulusal denkleştirme sistemine yönelik çalışmalar yürütülecek ve uluslararası karbon piyasalarına katılım koşullarına ilişkin politika belirlenmesine yönelik analiz çalışmaları yapılacaktır.

870.1: Ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeterek ve uluslararası standartlarla uyumlu çevresel olarak sürdürülebilir bir iktisadi faaliyetin taşması gereken nitelikleri belirleyen bir ulusal sınıflandırma sistemi oluşturulacaktır.

870.2: Düşük karbonlu ekonomiye geçiş için finansman kaynakları çeşitlendirilecektir.

870.3: Çevresel, sosyal ve yönetişimsel kriterler çerçevesinde uluslararası finans piyasalarına katılım hızlandırılacak, yeşil dönüşüme yönelik yenilikçi ve sürdürülebilir finansman araçları geliştirilecektir.

872.6: İklim değişikliğinin biyolojik çeşitlilik, ekosistem hizmetleri ve arazi tahribatı üzerindeki etkilerinin belirlenebilmesi için araştırma, izleme ve değerlendirme faaliyetleri yürütülecektir.

2- Orta Vadeli Program (2025-2027)

Yeşil Dönüşümün Hızlandırılması

Sürdürülebilir büyüme için yeşil dönüşüm sürecinin hızlandırılmasına yönelik politikalar hayata geçirilerek uluslararası düzenlemelere uyum güçlendirilecek, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve enerji verimliliği artırılacaktır.

Politika ve Tedbirler

1. İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alan temel mevzuat hazırlıkları tamamlanarak uygulamaya konulacaktır.
2. Sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren İkinci Ulusal Katkı Beyanı hazırlık çalışmaları ile 2053 Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi tamamlanacaktır. (Uzun Dönemli İklim Stratejisi 2024 yılında tamamlanarak açıklanmıştır.)
3. Yeşil dönüşüm sürecinde rekabet gücünü korumak, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) etkilerini en aza indirmek ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek amacıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik karbon fiyatlandırma mekanizması tesis edilecektir.
4. Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) ve SKDM sektörleri etkileri değerlendirilecek, AB düzenlemelerinden etkilenecek sektörler için düşük karbonlu sektörel yol haritaları tamamlanacaktır.
5. Avrupa Birliği taksonomisi başta olmak üzere uluslararası taksonomi örnekleriyle uyumlu ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını gözeten Ulusal Yeşil Taksonominin oluşturulmasına yönelik mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır.

Öncelikli Reform Alanlarına Yönelik Düzenlemeler

Yeşil ve Dijital Dönüşüm			
Yeşil Dönüşümün Hızlandırılması	İdari Düzenleme	Avrupa Yeşil Mutabakatı ve SKDM'nin sektörleri etkileri değerlendirilecek, AB düzenlemelerinden etkilenecek sektörler için düşük karbonlu sektörel yol haritaları tamamlanacaktır.	2025 4. Çeyrek (Sürekli)
	Kanun/Karar/İdari Düzenleme	Yeşil dönüşüm sürecinde rekabet gücünü korumak, Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) etkilerini en aza indirmek ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek amacıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik karbon fiyatlandırma mekanizması tesis edilecektir.	2025 4. Çeyrek (Sürekli)

3- 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı

Yıllık programda yer alan başkanlığımıza ilişkin hususlar aşağıdaki gibidir.

Ödemeler Dengesi

Politika ve Tedbirler

Politika/Tedbir	Sorumlu/İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Yürütülecek Faaliyetler
İç ve dış pazarlarda rekabetçiliğin korunması için yeşil dönüşüm kapsamında ortaya çıkan üretim ve ticarete ilişkin çevre standartlarına uyum sağlanması için gerekli önlemler alınacaktır. (Kalkınma Planı p.357)		
Tedbir 357.2. Dış ticarete rekabetçiliğin korunarak daha ileriye taşınması için ulusal karbon fiyatlandırma mekanizmaları oluşturulacak, öncelikli olarak AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) uygulamaya konulacaktır.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Ticaret Bakanlığı	1. Ulusal karbon fiyatlandırma mekanizması oluşturulacaktır. 2. AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) uygulamaya konulacaktır.
Finansal sektörde sürdürülebilirlik çalışmaları desteklenecek, Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel (ÇSY) kriterlere yönelik farkındalık artırılarak sürdürülebilir finans alanında yeni ürün ve hizmetler geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.380)		
Tedbir 380.2. Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanmasına ilişkin ulusal taksonomi ve ilgili mevzuat hazırlanacaktır.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Hazine ve Maliye Bakanlığı	1. AB taksonomisi başta olmak üzere, uluslararası taksonomi örnekleriyle uyumlu ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını gözeten Ulusal Yeşil Taksonominin oluşturulmasına yönelik mevzuat çalışmaları yapılacaktır.

Politika/Tedbir	Sorumlu/İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Yürütülecek Faaliyetler
İklim risklerine karşı, uluslararası iklim değişikliği müzakereleri, Paris Anlaşması ve Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde ulusal koşullar gözetilerek sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum eylemlerinin güçlendirilmesine yönelik ilgili tüm paydaşlarla işbirliği içinde yol haritaları hazırlanacak, mevzuat düzenlemeleri yapılacak ve kurumlar arası eşgüdüm sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.865)		
Tedbir 865.1. İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alındığı temel mevzuat hazırlığı tamamlanacaktır.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), İklim Değişikliği Başkanlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	1. İklim mevzuatı hazırlıkları tamamlanacaktır.
Tedbir 865.2. 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda ara dönemler ve ilgili hedefler belirlenerek "Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi" hazırlanacak ve sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren "İkinci Ulusal Katkı Beyanı" güncellenecektir.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Strateji ve Bütçe Başkanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	1. Uzun Vadeli (2024-2053) Gelişmenin Stratejisi ve On İkinci Kalkınma Planıyla uyumlu olarak iklim değişikliğine yönelik strateji belgesi hazırlanacaktır. 2. İkinci Ulusal Katkı Beyanının hazırlık çalışmaları yürütülecektir
Tedbir 865.3. "Paris Anlaşması" hedeflerine ulaşmak amacıyla sera gazı emisyonlarını azaltmak, iklim değişikliğine uyum ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında atılacak adımları ortaya koymak üzere strateji ve eylem planları hazırlanacak ve uygulamaya geçirilecektir.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), İklim Değişikliği Başkanlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	1. Uzun Vadeli (2024-2053) Gelişme Stratejisi ve On İkinci Kalkınma Planıyla uyumlu Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2023-2030) hazırlanacak, izleme ve değerlendirme mekanizması oluşturulacaktır. 2. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanmasına ve izlenmesine ilişkin ilke ve yöntemleri içeren teknik kılavuz hazırlanacaktır.

The background of the page is a blurred photograph of a lecture hall. In the foreground, the backs of several audience members' heads are visible as they sit in rows of chairs. In the background, a person is standing at the front of the room, possibly a lecturer, gesturing towards a large screen that is out of focus. The overall lighting is bright and airy.

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ & DEĞERLENDİRMELER

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- Mali Bilgiler

1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Başkanlığımıza, 7427 sayılı 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 178.814.000 TL’lik ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde yapılan aktarmalar neticesinde toplam ödenek 323.828.000 TL olmuştur. 2024 yılında Başkanlığımıza tahsis edilen bu ödenekten 300.871.783 TL harcanarak %92,91 oranında bütçe gerçekleşmesi sağlanmıştır.

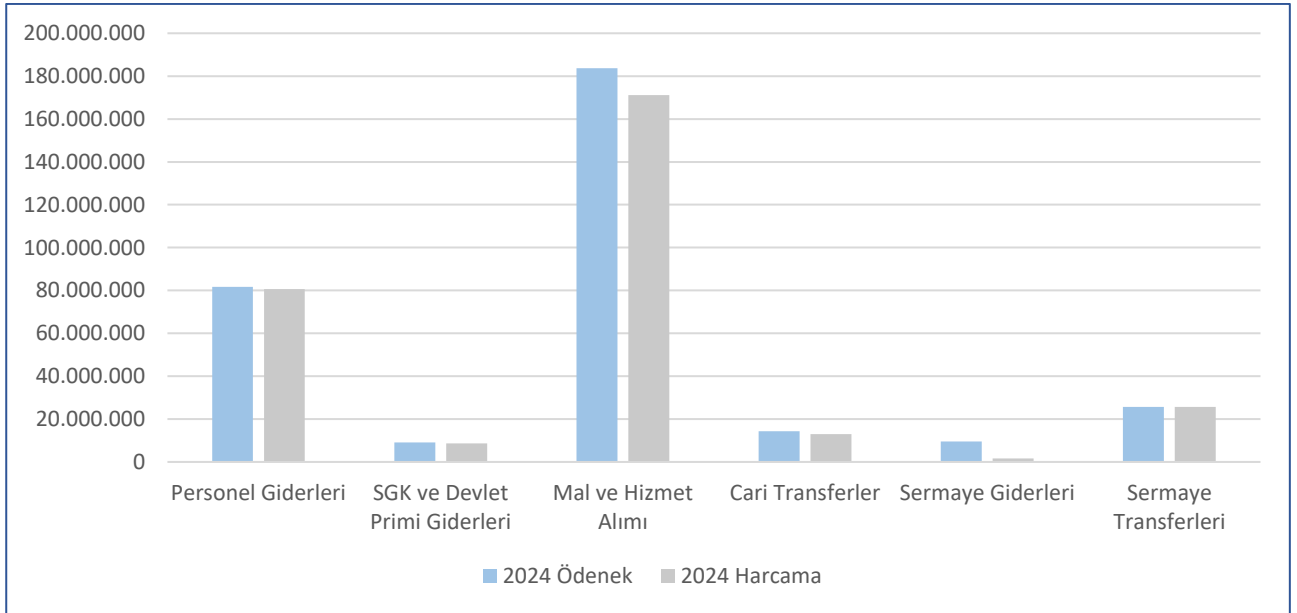
Başkanlığımızın 2024 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri “Ekonomik Sınıflandırma” açısından şöyledir:

- “01-Personel Giderleri” için 64.196.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve yıl içinde yapılan aktarmalar sonucu 81.646.000 TL olan toplam ödenekten 80.632.810 TL’si harcanarak % 98,76 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- “02-SGK ve Devlet Primi Giderleri” için 7.156.000 TL tahsis edilmiş ve yıl içinde yapılan aktarmalar sonucu 9.081.000 TL olan toplam ödenekten 8.720.062 TL’si harcanarak % 96,03 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- “03-Mal ve Hizmet Alımı Giderleri” için 62.621.000 TL tahsis edilmiş ve yıl içinde yapılan aktarmalar sonucu 183.650.000 TL olan toplam ödenekten 171.202.663 TL’si harcanarak % 93,22 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- “05-Cari Transferler” için 22.331.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve yıl içinde yapılan aktarmalar sonucu 14.331.000 TL olan toplam ödenekten 13.019.504 TL’si harcanarak % 76,4 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- “06-Sermaye Giderleri” için 9.900.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve 390.000 TL’si tasarruf tedbirleri kapsamında kesilmeler sonucu 9.510.000 TL olan toplam ödenekten 1.686.835 TL’si harcanarak % 17,74 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- “07- Sermaye Transferleri” için 12.610.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve yıl içerisinde yapılan aktarmalar sonucu 25.610.000 TL olan toplam ödenekten 25.609.909 TL harcama yapılarak % 99,9 oranında gider gerçekleştirilmiştir. Bu tertipteki ödenek “İklim Değişikliğine Uyum Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi” IPA2 projesinin Ulusal Katkı payını karşılamak üzere tahsis edilmiştir.

Tablo 8. 2024 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri

Ekonomik Sınıflandırma	KBÖ	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama	Gerçekleşme (%)
01-Personel Giderleri	64.196.000	81.646.000	80.632.810	98,76
02-SGK ve Devlet Primi Giderleri	7.156.000	9.081.000	8.720.062	96,03
03-Mal ve Hizmet Alımı	62.621.000	183.650.000	171.202.663	93,22
05-Cari Transferler	22.331.000	14.331.000	13.019.504	90,85
06-Sermaye Giderleri	9.900.000	9.510.000	1.686.835	17,74
07-Sermaye Transferleri	12.610.000	25.610.000	25.609.909	100
TOPLAM	178.814.000	323.828.000	300.871.783	92,91

Grafik 7. 2024 Yılı Ödenek ve Harcamalar (TL)

Tablo 10. 2024 Yılı Mal ve Hizmet Alımlarının Dağılımı (TL)

Açıklama	Toplam Ödenek	Harcama	Harcama Oranı (%)
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	6.952.000	3.903.183	56,14
Yolluklar	13.170.000	9.918.845	75,31
Görev Giderleri	500.000	2.169	0,43
Hizmet Alımları	111.221.000	108.047.164	97,15
Temsil ve Tanıtma Giderleri	47.804.000	47.489.065	99,34
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	2.900.000	1.743.055	60,11
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.103.000	99.182	8,99
TOPLAM (TL)	183.650.000	171.202.663	93,22

2- Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

B İ L A N Ç O .

Kamu İdaresi Kodu	106	Yıl:2024					
Kamu İdaresi Adı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI						
AKTİF HESAPLAR				PASİF HESAPLAR			
	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI		2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
1 DÖNEN VARLIKLAR	1.229.164,72	3.154.376,57	13.255.870,32	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	365.465,93	2.353.457,22	1.556.366,53
10 HAZİR DEĞERLER	0,00	498.046,30	6.818.914,79	32 FAALİYET BORÇLARI	358.569,59	2.176.738,36	913.511,35
102 BANKA HESABI	0,00	498.046,30	42.569,05	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	268.013,28	694.149,64	913.511,35
104 PROJE ÖZEL HESABI	0,00	0,00	6.701.520,59	325 NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI	90.556,31	1.482.588,72	0,00
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	0,00	0,00	74.825,15	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	1.116,00	18.842,38	44.698,94
14 DİĞER ALACAKLAR	214.016,74	0,00	171.967,32	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00	10.377,00	38.250,00
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	214.016,74	0,00	171.967,32	333 EMANETLER HESABI	1.116,00	8.465,38	6.448,94
15 STOKLAR	290.490,47	468.596,47	1.906.184,68	36 ODENECEK DİĞER YUKUMLULUKLAR	5.780,34	157.876,48	598.156,24
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	290.490,47	468.596,47	1.906.184,68	361 ODENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	5.780,34	157.876,48	274.479,23
16 ÖN ÖDEMELER	724.657,51	2.187.733,80	4.358.803,53	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	0,00	0,00	323.677,01
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	724.657,51	2.187.733,80	4.358.803,53	5 ÖZ KAYNAKLAR	2.586.557,63	4.129.129,04	16.583.716,67
2 DURAN VARLIKLAR	1.722.858,84	3.328.209,69	4.884.212,88	50 NET DEĞER	-2.406,36	-2.406,36	-5.555,36
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	1.722.858,84	3.328.209,69	4.884.212,88	500 NET DEĞER HESABI	-2.406,36	-2.406,36	-5.555,36
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	86.908,14	797.489,47	1.036.977,47	51 DEĞER HAREKETLERİ	22.713.061,47	119.755.046,12	288.201.360,94
254 TAŞITLAR HESABI	0,00	2.136.984,00	2.905.685,00	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	22.713.061,47	119.755.046,12	288.201.360,94
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	2.898.383,24	7.642.613,99	9.977.479,27	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	0,00	1.177.802,82	1.177.802,82
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-1.262.432,54	-7.248.877,77	-9.035.928,86	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	0,00	1.177.802,82	1.177.802,82
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	0,00	-20.124.097,48	-116.801.313,54
260 HAKLAR HESABI	141.600,00	141.600,00	555.086,40	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	0,00	-20.124.097,48	-116.801.313,54
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-141.600,00	-141.600,00	-555.086,40	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-20.124.097,48	-96.677.216,06	-155.988.578,19
				591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-20.124.097,48	-96.677.216,06	-155.988.578,19
AKTİF TOPLAMI	2.952.023,56	6.482.586,26	18.140.083,20	PASİF TOPLAMI	2.952.023,56	6.482.586,26	18.140.083,20

Bilanço Dipnotları :			
	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	43.800,00	335.400,00	575.000,00
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	43.800,00	335.400,00	575.000,00

B İ L A N Ç O .

Kamu İdaresi Kodu 106

Yıl:2024

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Bilanço Dipnotları :		2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
920	GİDER TAHHÜTLERİ HESABI	117.383,70	1.418.926,26	4.954.470,75
921	GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	117.383,70	1.418.926,26	4.954.470,75

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106
Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Mali Yıl:2024

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI	Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4						Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	00	00	00	00	GİDERLER HESABI	21.980.697,34	144.986.832,78	309.890.936,30	600	00	00	00	00	GELİRLER HESABI	1.856.599,86	48.309.616,72	153.902.358,11
630	01	00	00	00	Personel Giderleri	10.661.019,50	33.844.520,40	80.632.809,98	600	01	00	00	00	Vergi Gelirleri	1.149.116,28	3.111.216,60	11.013.142,58
630	01	01	00	00	Memurlar	10.661.019,50	26.590.036,24	64.204.503,26	600	01	01	00	00	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	632.400,20	993.871,26	2.711.421,41
630	01	01	10	00	Temel Maaşlar	5.890.115,12	12.572.797,05	27.382.236,91	600	01	01	01	00	Gelir Vergisi	632.400,20	993.871,26	2.711.421,41
630	01	01	10	01	Temel Maaşlar	4.486.760,79	9.101.725,27	20.058.133,35	600	01	01	01	03	Gelir Vergisi Tevkifatı	632.400,20	993.871,26	2.711.421,41
630	01	01	10	02	Taban Aylığı	1.403.354,33	3.471.071,78	7.324.103,56	600	01	03	00	00	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	370.916,69	1.127.359,28	6.372.483,57
630	01	01	20	00	Zamilar ve Tazminatlar	4.650.197,44	13.756.430,39	36.386.290,15	600	01	03	01	00	Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	370.916,69	1.127.359,28	6.372.483,57
630	01	01	20	01	Zamilar ve Tazminatlar	4.650.197,44	13.756.430,39	36.386.290,15	600	01	03	01	02	Tevkif Suretiyle Kesilen KDV	370.916,69	1.127.359,28	6.372.483,57
630	01	01	30	00	Ödenekler	37.381,44	91.099,96	137.152,95	600	01	05	00	00	Damga Vergisi	145.799,39	989.986,06	1.929.237,60
630	01	01	30	01	Ödenekler	37.381,44	91.099,96	137.152,95	600	01	05	01	00	Damga Vergisi	145.799,39	989.986,06	1.929.237,60
630	01	01	40	00	Sosyal Haklar	83.325,50	169.708,84	298.823,25	600	01	05	01	01	Damga Vergisi	145.799,39	989.986,06	1.929.237,60
630	01	01	40	01	Sosyal Haklar	83.325,50	169.708,84	298.823,25	600	04	00	00	00	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	648.720,00	43.039.000,00	140.712.531,00
630	01	02	00	00	Sözleşmeli Personel	0,00	7.226.530,07	16.377.300,39	600	04	01	00	00	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	648.720,00	2.839.000,00	15.664.770,00
630	01	02	10	00	Ücretler	0,00	4.263.018,38	8.092.138,54	600	04	01	03	00	AB ve Diğer Uluslararası Kuruluşlardan Alınan Hibe	648.720,00	2.839.000,00	15.664.770,00
630	01	02	10	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ücretleri	0,00	4.263.018,38	8.092.138,54	600	04	01	03	90	Diğer Uluslararası Kuruluşlardan Alınan Hibeler	648.720,00	2.839.000,00	15.664.770,00
630	01	02	20	00	Zamilar ve Tazminatlar	0,00	2.800.887,82	7.961.496,79	600	04	04	00	00	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	0,00	40.200.000,00	843.761,00
630	01	02	20	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları	0,00	2.800.887,82	7.961.496,79	600	04	04	01	00	Cari	0,00	0,00	843.761,00
630	01	02	30	00	Ödenekler	0,00	92.868,79	169.701,58	600	04	04	01	01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	0,00	0,00	843.761,00
630	01	02	30	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ödenekleri	0,00	92.868,79	169.701,58	600	04	04	02	00	Sermaye	0,00	40.200.000,00	0,00
630	01	02	40	00	Sosyal Haklar	0,00	69.755,08	153.963,48	600	04	04	02	03	Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	0,00	40.200.000,00	0,00
630	01	02	40	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları	0,00	69.755,08	153.963,48	600	04	07	00	00	Hizmet Sunumu Karşılığı Alınan Gelirler	0,00	0,00	124.204.000,00
630	01	04	00	00	Geçici Süreli Çalışanlar	0,00	27.954,09	51.006,33	600	04	07	01	00	Cari	0,00	0,00	124.204.000,00
630	01	04	10	00	Ücretler	0,00	27.954,09	51.006,33	600	04	07	01	02	Hizmet Sunumu Karşılığı Merkezi Yönetim Bütçesi Dışından Alınan Cari Gelirler	0,00	0,00	124.204.000,00
630	01	04	10	02	Aday Çıkar, Çıkar ve Stajyer Öğrencilerin Ücretleri	0,00	27.954,09	51.006,33	600	05	00	00	00	Diğer Gelirler	58.763,42	1.765.059,91	539.347,18
630	02	00	00	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.456.388,48	4.277.003,39	8.720.061,75	600	05	01	00	00	Faiz Gelirleri	55,94	173,01	617,12
630	02	01	00	00	Memurlar	1.456.388,48	3.268.156,75	6.815.711,19	600	05	01	09	00	Diğer Faizler	55,94	173,01	617,12
630	02	01	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna	1.456.388,48	3.268.156,75	6.815.711,19	600	05	01	09	01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	55,94	173,01	617,12
630	02	01	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	855.561,09	1.918.673,93	4.033.734,97	600	05	03	00	00	Para Cezaları	0,00	32.257,62	22.957,42
630	02	01	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	600.827,39	1.349.482,82	2.781.976,22	600	05	03	02	00	İdari Para Cezaları	0,00	32.257,62	22.957,42

28/02/2025 11:40:32

** Rapor 28/02/2025 08:26:46 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 1 / 6

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106

Mali Yıl:2024

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Hesap Kodu	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4	GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
630	02	02	00	00	Sözleşmeli Personel	0,00	1.008.846,64	1.904.350,56
630	02	02	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna	0,00	1.008.846,64	1.904.350,56
630	02	02	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	0,00	641.930,40	1.224.145,56
630	02	02	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	0,00	366.916,24	680.205,00
630	03	00	00	00	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.978.604,19	87.682.014,68	174.171.832,07
630	03	01	00	00	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	0,00	0,00	302.400,00
630	03	01	90	00	Diğer Üretim Mal ve Malzemesi Alımları	0,00	0,00	302.400,00
630	03	01	90	90	Diğer Üretim Mal ve Malzemesi Alımları	0,00	0,00	302.400,00
630	03	02	00	00	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	146.514,60	1.342.193,45	1.446.499,56
630	03	02	20	00	Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	0,00	76.027,85	113.709,88
630	03	02	20	01	Su Alımları	0,00	76.027,85	105.980,28
630	03	02	20	02	Temizlik Malzemesi Alımları	0,00	0,00	7.729,60
630	03	02	30	00	Enerji Alımları	146.514,60	1.266.165,60	1.332.789,68
630	03	02	30	01	Yakacak Alımları	0,00	364.959,50	361.210,38
630	03	02	30	02	Taşıtlar İçin Yakıt ve Yağ Alımları	146.514,60	258.839,84	370.874,14
630	03	02	30	03	Elektrik Alımları	0,00	642.366,26	555.425,55
630	03	02	30	04	Genel Amaçlı Akaryakıt ve Yağ Alımları	0,00	0,00	45.279,61
630	03	03	00	00	Yolluklar	3.674.198,56	9.475.833,54	10.375.352,18
630	03	03	10	00	Geçici Görev Yollukları	3.571.322,04	9.285.481,34	10.375.352,18
630	03	03	10	01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	267.932,96	222.320,46	669.479,12
630	03	03	10	03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	3.303.389,08	9.063.160,88	9.705.873,06
630	03	03	20	00	Sürekli Görev Yollukları	102.876,52	190.352,20	0,00
630	03	03	20	01	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	102.876,52	190.352,20	0,00
630	03	04	00	00	Görev Giderleri	0,00	5.672,32	2.168,68
630	03	04	20	00	Yasal Giderler	0,00	5.672,32	0,00
630	03	04	20	90	Diğer Yasal Giderler	0,00	5.672,32	0,00
630	03	04	90	00	Diğer Görev Giderleri	0,00	0,00	2.168,68
630	03	04	90	90	Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Görev Giderleri	0,00	0,00	2.168,68
630	03	05	00	00	Hizmet Alımları	3.511.422,66	76.275.393,32	113.856.020,95
630	03	05	10	00	Genel Hizmet Alımları	933.100,00	2.188.601,72	2.827.457,36

Hesap Kodu	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4	GELİRİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
600	05	03	02	99	Diğer İdari Para Cezaları	0,00	32.257,62	22.957,42
600	05	09	00	00	Diğer Çeşitli Gelirler	58.707,48	1.732.629,28	515.772,64
600	05	09	01	00	Diğer Çeşitli Gelirler	58.707,48	1.732.629,28	515.772,64
600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar	50.429,91	122.203,73	230.172,73
600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	8.277,57	1.610.425,55	285.599,91
600	11	00	00	00	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	0,00	1.375.940,39
600	11	01	00	00	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumlu Kur Farkları	0,00	0,00	1.375.940,39
600	11	01	99	00	Diğer Döviz Mevcudatının Değerlemesinden Kaynaklananlar	0,00	0,00	1.375.940,39
600	25	00	00	00	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,16	394.340,21	261.396,96
600	25	01	00	00	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,00	394.340,21	261.396,96
600	25	01	05	00	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine ve Cihazlar	0,00	0,00	165.850,00
600	25	01	07	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	0,00	394.340,21	95.546,96
600	25	02	00	00	Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	0,16	0,00	0,00
600	25	02	05	00	Bedelsiz Olarak Alınan Tesis Makine ve Cihazlar	0,06	0,00	0,00
600	25	02	07	00	Bedelsiz Olarak Alınan Demirbaşlar	0,10	0,00	0,00
GELİRLER TOPLAMI (B)						1.856.599,86	48.309.616,72	153.902.358,11

28/02/2025 11:40:33

** Rapor 28/02/2025 08:26:46 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 2 / 6

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106

Mali Yıl:2024

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	03	05	10	03	Bilgisayar Hizmet Alım Giderleri	121.540,00	2.044.601,72	765.000,00
630	03	05	10	07	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmeti Alım Giderleri	0,00	0,00	3.465,00
630	03	05	10	17	Toplantı ve Organizasyon Hizmeti Alım Giderleri	0,00	144.000,00	896.185,00
630	03	05	10	90	Diğer Genel Hizmet Alımları	811.560,00	0,00	1.162.807,36
630	03	05	20	00	Haberleşme Giderleri	26.570,04	59.469,79	267.249,53
630	03	05	20	01	Posta ve Telgraf Giderleri	0,00	0,00	100.000,00
630	03	05	20	02	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	18.464,75	15.345,64	36.791,00
630	03	05	20	03	İnternet Erişimi Giderleri	8.105,29	33.584,15	103.458,53
630	03	05	20	08	Elektronik Sertifika Giderleri	0,00	10.540,00	27.000,00
630	03	05	40	00	Tarifeye Bağlı Ödemeler	12.156,40	53.016,25	43.543,92
630	03	05	40	01	İlan Giderleri	12.156,40	38.030,60	6.000,00
630	03	05	40	02	Tagırların Sigorta Giderleri	0,00	14.985,65	37.543,92
630	03	05	50	00	Kiralar	1.942.221,22	7.584.945,51	10.673.001,01
630	03	05	50	02	Kara Taşıtı Kiralama Giderleri	1.942.221,22	6.002.081,71	6.300.588,71
630	03	05	50	12	Personel Servisi Kiralama Giderleri	0,00	1.582.863,80	4.372.412,30
630	03	05	90	00	Diğer Hizmet Alımları	597.375,00	66.389.360,05	100.044.769,13
630	03	05	90	03	Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri	0,00	143.400,00	330.000,00
630	03	05	90	90	Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları	597.375,00	66.245.960,05	99.714.769,13
630	03	06	00	00	Temsil ve Tanıtma Giderleri	118.784,17	240.322,05	47.489.065,10
630	03	06	10	00	Temsil, Tanıtma ve Ağırılama Giderleri	116.414,17	211.116,00	14.110,00
630	03	06	10	01	Temsil, Tanıtma ve Ağırılama Giderleri	116.414,17	211.116,00	14.110,00
630	03	06	20	00	Toplantı ve Organizasyon Giderleri	2.370,00	29.206,05	47.474.955,10
630	03	06	20	01	Toplantı ve Organizasyon Giderleri	2.370,00	29.206,05	47.474.955,10
630	03	07	00	00	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım	64.900,00	342.600,00	601.143,60
630	03	07	20	00	Gayri Maddi Hak Alımları	64.900,00	256.460,00	354.000,00
630	03	07	20	01	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	64.900,00	0,00	0,00
630	03	07	20	90	Diğer Gayri Maddi Hak Alımları	0,00	256.460,00	354.000,00
630	03	07	30	00	Bakım ve Onarım Giderleri	0,00	86.140,00	247.143,60
630	03	07	30	02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	0,00	0,00	91.680,00
630	03	07	30	03	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	0,00	86.140,00	99.255,60

28/02/2025 11:40:33

** Rapor 28/02/2025 08:26:46 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 3 / 6

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106

Mali Yıl:2024

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	03	07	30	90	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	0,00	0,00	56.208,00
630	03	08	00	00	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	462.784,20	0,00	99.182,00
630	03	08	10	00	Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	462.784,20	0,00	99.182,00
630	03	08	10	01	Büro Bakım ve Onarım Giderleri	264.119,40	0,00	23.582,00
630	03	08	10	90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	198.664,80	0,00	75.600,00
630	05	00	00	00	Cari Transferler	177.000,00	3.964.213,17	13.019.504,23
630	05	03	00	00	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	177.000,00	420.000,00	719.000,00
630	05	03	10	00	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	177.000,00	420.000,00	719.000,00
630	05	03	10	05	Memurların Öğle Yemeğine Yardım	177.000,00	420.000,00	719.000,00
630	05	06	00	00	Yurtdışına Yapılan Transferler	0,00	3.544.213,17	12.300.504,23
630	05	06	20	00	Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler	0,00	3.544.213,17	12.300.504,23
630	05	06	20	02	Uluslararası Kuruluşlara Katkı Ödemeleri	0,00	3.479.716,70	11.902.479,08
630	05	06	20	90	Uluslararası Kuruluşlara Diğer Ödemeler	0,00	64.496,47	398.025,15
630	07	00	00	00	Sermaye Transferleri	0,00	5.372.985,92	25.609.908,70
630	07	01	00	00	Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	0,00	5.372.985,92	25.609.908,70
630	07	01	40	00	Fonlara Sermaye Transferleri	0,00	5.372.985,92	25.609.908,70
630	07	01	40	80	Ulusal Fona	0,00	5.372.985,92	25.609.908,70
630	11	00	00	00	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00	0,00	3.838.583,98
630	11	01	00	00	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	0,00	0,00	376.537,57
630	11	01	99	00	Diğer Döviz Mevcutlarının Değerlemesinden Kaynaklananlar	0,00	0,00	376.537,57
630	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00	0,00	3.462.046,41
630	11	99	99	00	Diğerleri	0,00	0,00	3.462.046,41
630	13	00	00	00	Amortisman Giderleri	1.404.032,54	5.957.890,65	2.257.794,35
630	13	01	00	00	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	1.262.432,54	5.957.890,65	1.844.307,95
630	13	01	03	00	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	66.305,34	285.172,48	350.990,92
630	13	01	04	00	Tahtaların Amortisman Giderleri	0,00	213.698,40	290.568,50
630	13	01	05	00	Demirbaşların Amortisman Giderleri	1.196.127,20	5.459.019,77	1.202.748,53

28/02/2025 11:40:33

** Rapor 28/02/2025 08:26:46 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 4 / 6

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106

Mali Yıl:2024

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
	Kod1	Kod2	Kod3	Kod4				
630	13	02	00	00	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	141.600,00	0,00	413.486,40
630	13	02	01	00	Hakların Amortisman Giderleri	141.600,00	0,00	413.486,40
630	14	00	00	00	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	303.652,47	2.297.373,14	1.546.723,77
630	14	01	00	00	Kırtasiye Malzemeleri	0,00	835.481,93	96.763,28
630	14	02	00	00	Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	47.296,03	210.049,82	170.120,82
630	14	03	00	00	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	1.062,00	14.496,00	10.008,00
630	14	05	00	00	Temizleme Ekipmanları	95.814,16	390.767,51	294.727,37
630	14	06	00	00	Giyecek, Mefrusat ve Tuhafiye Malzemeleri	104.414,40	324.405,68	274.700,90
630	14	07	00	00	Yiyecek	0,00	0,00	2.840,68
630	14	08	00	00	İçecek	0,00	0,00	81.486,98
630	14	10	00	00	Zirai Maddeler	0,00	124.668,00	6.309,66
630	14	12	00	00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	42.428,08	263.660,40	251.761,08
630	14	13	00	00	Yedek Parçalar	4.141,80	27.493,20	111.537,60
630	14	14	00	00	Nakil Vastaları Lastikleri	0,00	44.996,60	31.200,00
630	14	17	00	00	Basınçlı Ekipmanlar	0,00	0,00	124.037,40
630	14	99	00	00	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	8.496,00	61.354,00	91.230,00
630	25	00	00	00	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,16	0,00	19.027,50
630	25	01	00	00	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,16	0,00	19.027,50
630	25	01	05	00	Bedelsiz Olarak Devredilen Tesis Makine ve Cihazlar	0,06	0,00	0,00
630	25	01	07	00	Bedelsiz Olarak Devredilen Demirbaşlar	0,10	0,00	19.027,50
630	30	00	00	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	0,00	3.481,50	0,00
630	30	06	00	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	0,00	3.481,50	0,00
630	30	06	09	00	Diğer Sermaye Giderleri	0,00	3.481,50	0,00
630	30	06	09	20	Yolluk Giderleri	0,00	3.481,50	0,00
630	99	00	00	00	Diğer Giderler	0,00	1.587.349,93	74.689,97
630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	0,00	1.587.349,93	74.689,97

28/02/2025 11:40:33

** Rapor 28/02/2025 08:26:46 tarihli bilgileri içermektedir

Sayfa 5 / 6

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106

Mali Yıl:2024

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

GİDERLER TOPLAMI (A)	21.980.697,34	144.986.832,78	309.890.936,30

	2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI		2022 YILI	2023 YILI	2024 YILI
GİDERLER TOPLAMI (A)	21.980.697,34	144.986.832,78	309.890.936,30	NET GELİR (D= (B-C)	1.856.599,86	48.309.616,72	153.902.358,11
GELİRLER TOPLAMI (B)	1.856.599,86	48.309.616,72	153.902.358,11	ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)	0,00	0,00	0,00
İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)	0,00	0,00	0,00	FAALİYET SONUCU [((D+E) - A)](+/-)	-20.124.097,48	-96.677.216,06	-155.988.578,19

31.12.2024 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu	106			Yıl: 2024		
Kamu İdaresi Adı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI					
	2023			2024		
	ÖNCEKİ DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	ÖNCEKİ DÖNEM İÇİ HAREKETLER	ÖNCEKİ DÖNEM SONU BAKİYESİ	DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	DÖNEM İÇİ HAREKETLER	DÖNEM SONU BAKİYESİ
NET DEĞER	-2.406,36	0,00	-2.406,36	-2.406,36	-3.149,00	-5.555,36
A- Denge Kayıtları	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B- Varlık Envanteri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C- Yükümlülük Envanteri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ç- Değer Hareketleri Sonuç Hesabından Aktarılanlar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D- Enflasyon Düzeltme Farkları						
E- Diğer	-2.406,36	0,00	-2.406,36	-2.406,36	-3.149,00	-5.555,36
DEĞER HAREKETLERİ	22.713.061,47	97.041.984,65	119.755.046,12	119.755.046,12	168.446.314,82	288.201.360,94
YEDEKLER						
GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	0,00	1.177.802,82	1.177.802,82	1.177.802,82	0,00	1.177.802,82
GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-20.124.097,48	0,00	-20.124.097,48	-116.801.313,54	0,00	-116.801.313,54
DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	0,00	-96.677.216,06	-96.677.216,06	0,00	-155.988.578,19	-155.988.578,19
Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler						

BÜTÇELENEN VE GERÇEKLEŞEN TUTARLARIN KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu	106	Yıl:	2024
Kamu İdaresi Adı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI		
	Bütçelenen Tutarlar		Gerçekleşen Tutar
	Bütçe Ödeneği / Gelir Tahmini	Nihai Ödenek	
TAHSİLATLAR			
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	11.013.142,58
Sosyal Güvenlik Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Alınan Bağış ve Yardımlar İle Özel Gelirler	0,00	0,00	124.204.000,00
Diğer Gelirler	0,00	0,00	254.460,57
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	0,00
Toplam Tahsilatlar	0,00	0,00	135.471.603,15
ODEMELER			
Personel Giderleri	64.196.000,00	81.646.000,00	80.632.809,98
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	7.156.000,00	9.081.000,00	8.720.061,75
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	62.621.000,00	183.650.000,00	171.202.663,54
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	22.331.000,00	14.331.000,00	13.019.504,23
Sermaye Giderleri	9.900.000,00	9.510.000,00	1.686.834,99
Sermaye Transferleri	12.610.000,00	25.610.000,00	25.609.908,70
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	0,00	0,00	0,00
Toplam Ödemeler	178.814.000,00	323.828.000,00	300.871.783,19
NET TAHSİLATLAR/ODEMELER			0,45

3-Mali Denetim Sonuçları

Başkanlığımız, Sayıştay Başkanlığı tarafından dış denetime tabidir. 2023 yılı hesap dönemine ilişkin faaliyet ve işlemlerin denetimi sonucu düzenlenen “2023 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda; Başkanlığımızın mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

Sayıştay Başkanlığının düzenlemiş olduğu denetim raporunun “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” kısmında herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

2024 yılına ait Sayıştay denetim sonuçları ise henüz bildirilmemiştir.

B- Performans Bilgileri

1-Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Program Adı : SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Alt Program Adı : İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM

Gerekçe ve Açıklamalar

2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması kapsamında, 2024-2030 dönemini kapsayan İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.

Paris Anlaşması kapsamındaki yükümlülüklerimiz çerçevesinde sera gazı emisyonlarını azaltma ve iklim değişikliğine uyum sağlama taahhütlerimizi içeren 2035 yılı erimli “İkinci Ulusal Katkı Beyanı” hazırlıkları gerçekleştirilecektir.

Gerek iklim değişikliği ile küresel mücadeleye katkı sağlamak gerekse ekonomimizde yeşil dönüşümü hızlandırmak, dış ticaretimizde rekabet gücünü korumak ve artırmak amacıyla ülkemizde karbon fiyatlandırma sisteminin hayata geçirilmesine dair çalışmalara hız verilecek, orta vadeli programda açıklandığı üzere Emisyon Ticaret Sistemi kurulacak, gönüllü karbon piyasasına yönelik ulusal karbon kredilendirme sistemi geliştirilecektir.

İklim finansmanı kapasitesinin artırılması ve finansal kaynakların yeşil yatırımlar ile buluşmasını sağlama çalışmaları kapsamında; sera gazı emisyonlarını azaltacak, iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlayacak yatırımlar için finansal kaynaklar araştırılacak, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştirilecek, Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi hazırlanacaktır. Uluslararası ortak bir sınıflama sistemi ile uyumlu ve ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeten bilimsel temelli ekonomik faaliyetlerin hangilerinin çevresel olarak sürdürülebilir olduğunu tanımlayan “Ulusal Yeşil Taksonomi” mevzuatı tamamlanacaktır.

Sektörlerin yeşil dönüşümünü gerçekleştirmek için inovasyon ve teknoloji dönüşümü çalışmalarını desteklemek üzere teşvik mekanizması kurulacaktır. Ayrıca, dijitalleşmenin iklim hedeflerine ulaşma konusunda yaratacağı fırsatları değerlendirmek maksadıyla dijitalleşme ile yeşil dönüşümü merkeze alan çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin artırılması kapsamında, 2024-2030 dönemini kapsayan İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir. İklim değişikliği ile yerel ölçekte mücadele kapsamında 81 ilde İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu oluşturulacak, 81 ilimizde azaltım ve uyum

eylemlerini içeren Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlanması sağlanacak, izleme mekanizması oluşturulacak ve izlenecektir.

Türkiye'nin 2100 yılı iklim modeli çalışılacak, yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları hazırlanacak ve model sonuçları ile ülke etkilenebilirlik ve risk analizleri yapılacaktır. Ayrıca, yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadelede alınacak önlemleri belirlemek üzere interaktif karar destek araçları geliştirilecektir. Uluslararası kabul gören 5 adet çevrimiçi karar destek aracı ülkemize uyarlanarak iklim portalı altında yerel yönetimlerin kullanımına sunulacaktır.

İklim değişikliğine uyum ve mücadele kapsamında ülkemizin hukuki altyapısının geliştirilmesine yönelik; iklim değişikliği ile mücadelede yeşil kalkınma ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda azaltım ve uyum hedeflerinin, planlama ve uygulama araçlarının yasal dayanağının oluşturulmasını amaçlayan İklim Kanununun yasalaşmasına müteakip ikincil mevzuat çalışmalarına başlanılacak ve mevcut hukuki alt yapı ile uluslararası iyi örneklerin incelenmesi sonucunda ihtiyaç duyulacak yeni düzenlemeler ve boşluklar saptanacak, mevzuat önerileri oluşturulacaktır.

Alt Program Hedefi

İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.

2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2.1. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu							
Yıl	2024						
Programın Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ						
Alt Programın Adı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM						
Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.						
Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Sağlanan sera gazı azaltım miktarı	Yüzde	%32	%32	%35	100	Ulaşıldı

2	İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı	Adet	1	1	1	100	Ulaşıldı
3	Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi	Yüzde	%90	%90	%100	100	Ulaşıldı
4	İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizması	Yüzde	%90	%90	%90	100	Ulaşıldı
5	Türkiye'nin Birinci-İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu	Adet	1	1	1	100	Ulaşıldı
6	Ozon Tabakasını İncelten Gazlar İçin İzin Verilen Maksimum İthalat Miktarı	Ton	50	50		100	Ulaşıldı
7	Yayımlanan mevzuat, rapor ve kılavuz sayısı	Adet	1	1	0	0	Ulaşılamadı
8	Etkinlik, toplantı, çalıştay ve seminer katılımcı sayısı	Adet	250	250	250	100	Ulaşıldı
9	Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı	Yüzde	%50	%50	%50	100	Ulaşıldı
10	Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi	Yüzde	%20	%20	%20	100	Ulaşıldı
11	Yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları	Yüzde	%40	%40	%40	100	Ulaşıldı

12	Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) İzleme Mekanizması	Yüzde	%90	%90	%90	100	Ulaşıldı
13	Eğitim verilen kişi sayısı	Adet	500	500	550	100	Ulaşıldı
14	İç kontrol alanında geliştirilen/güncellenen araç sayısı	Adet	8	8	0	0	Ulaşılamadı
15	Yönetici ve personele yönelik düzenlenen yıllık bilgilendirme ve değerlendirme toplantı sayısı	Adet	4	4	4	100	Ulaşıldı
16	Hizmet İçi Eğitim Sayısı	Adet	4	4	3	75	Kısmen Ulaşıldı
17	Hizmet İçi Eğitim Alan Personel Sayısı	Adet	15	15	33	100	Ulaşıldı
18	Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan paylaşım sayısı	Adet	750	750	1.029	100	Ulaşıldı
19	Sosyal medya hesaplarındaki toplam takipçi sayısı	Adet	13.000	13.000	21.221	100	Ulaşıldı
20	CİMER'e yapılan başvuruları ortalama cevaplanma süresi	Gün	14	14	15	93	Ulaşıldı

21	Kurumun görev alanı ile ilgili çıkarılan yayın/basılı materyal sayısı	Adet	5	5	5	100	Ulaşıldı
DEĞERLENDİRME		Başkanlığımız tarafından göstergelerin gerçekleşme oranı yüzde 0-49 arası hedefe ulaşamadı, yüzde 50-84 arası hedefe kısmen ulaşıldı, yüzde 85 ve üzeri ise hedefe ulaşıldı olarak değerlendirilmektedir. 2024 Yılı Performans Programı kapsamında 21 gösterge bulunmakta olup bunların 18'inde hedefe ulaşılmıştır. Göstergelerin 1'inde hedefe kısmen ulaşılmış, 2'sinde ise hedefe ulaşamamıştır. Hedefe ulaşamayan göstergelere ilişkin olarak; “Yayımlanan mevzuat, rapor ve kılavuz sayısı” göstergesi ile kurulması planlanan Emisyon Ticaret Sistemi'ne ilişkin mevzuatların çıkarılması ve söz konusu sisteme dair tüm paydaşlara hitap edecek kapsamda kılavuz veya raporların hazırlanması hedeflenmektedir. İklim Kanununun yasalaşmasına müteakip sisteme ilişkin ikinci mevzuat ve kılavuz çalışmaları yapılacak olup kanunun yasallaşma sürecinin uzaması hedefte sapmaya neden olmuştur. “İç kontrol alanında geliştirilen/güncellenen araç sayısı” göstergesi ile Başkanlığın iç kontrol sisteminin kurulması ve işleyişine yönelik araçların hazırlanması/geliştirilmesi hedeflenmektedir. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılacağı, İç Kontrol Yönetmeliği ve Ön Mali Kontrol Yönetmeliği olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenleneceği kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilmiştir. Bu kapsamda, Başkanlığımızda yürütülecek iç kontrol çalışmalarının söz konusu yeni düzenlemelere uygun ve güncel olması amacıyla 2025 yılında hayata geçirilmesinin faydalı olacağı düşünülmüştür. Bu nedenle, iç kontrol sisteminin kurulması, geliştirilmesi ve izlenmesine yönelik hedefte sapma meydana gelmiştir.					

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi	Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi	Sağlanan sera gazı azaltım miktarı	%32	%35	Ulaşıldı
			İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı	1	1	Ulaşıldı
			Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi	%90	%100	Ulaşıldı
			İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizması	%90	%90	Ulaşıldı
			Türkiye'nin Birinci-İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu	1	1	Ulaşıldı
			Ozon Tabakasını İncelten Gazlar İçin İzin Verilen Maksimum İthalat	50		Ulaşıldı

			Miktarı			
			Yayımlanan mevzuat, rapor ve kılavuz sayısı	1	0	Ulaşılamadı
			Etkinlik, toplantı, çalıştay ve seminer katılımcı sayısı	250	250	Ulaşıldı
			Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı	%50	%50	Ulaşıldı
			Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi	%20	%20	Ulaşıldı
			Yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları	%40	%40	Ulaşıldı
			Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) İzleme Mekanizması	%90	%90	Ulaşıldı
			Eğitim verilen kişi sayısı	500	550	Ulaşıldı
			İç kontrol alanında geliştirilen/gün cellenen araç sayısı	8	0	Ulaşılamadı
			Yönetici ve personele yönelik	4	4	Ulaşıldı

			düzenlenen yıllık bilgilendirme ve değerlendirme toplantı sayısı			
			Hizmet İçi Eğitim Sayısı	4	3	Kısmen Ulaşıldı
			Hizmet İçi Eğitim Alan Personel Sayısı	15	33	Ulaşıldı
			Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan paylaşım sayısı	750	1.029	Ulaşıldı
			Sosyal medya hesaplarındaki toplam takipçi sayısı	13.000	21.221	Ulaşıldı
			CİMER'e yapılan başvuruları ortalama cevaplanma süresi	14	15	Ulaşıldı
			Kurumun görev alanı ile ilgili çıkarılan yayın/basılı materyal sayısı	5	5	Ulaşıldı

3- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Performans Bilgi Sistemi, idarenin belirlemiş olduğu amaçlar ile amaca uygun hedefler ve ölçülebilir göstergelerden oluşan bilgilerin maliyet bilgisini de içerecek şekilde gösterildiği izleme ve değerlendirme yapma imkânı veren sistemdir. Stratejik yönetim anlayışı içerisinde performans programı hazırlama, izleme, değerlendirme ve raporlama süreçleri Program Bütçe Yönetim

Enformasyon Sistemindeki (e-bütçe) “Program Bütçe Hazırlık - Performans Bilgileri” alt modülleri aracılığıyla yürütülmektedir.

Program Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminde (e-bütçe) yer alan “Performans Bilgileri” modülü aracılığı ile performans göstergeleri üçer aylık dönemlerde izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Sisteme göstergelerin gerçekleşme verileri girilerek gösterge hedefinin yılsonunda gerçekleşmeme olasılığına karşı önceden tedbir alınması sağlanmaktadır.

Başkanlığımız performans programı 2025-2027 dönemi bütçe hazırlıkları kapsamında modül kullanılarak program, alt program, faaliyet ve performans bilgilerini içerecek şekilde hazırlanmıştır.

Performans programının çıktısı ise her yıl idareler tarafından hazırlanan faaliyet raporlarıdır. Faaliyet raporları idarelerin yıl içinde yürüttüğü faaliyet ve projeler ile performans programında yer alan göstergelere ilişkin bilgilerin yer aldığı raporlar olup hedeflenen göstergelerde sapma olması durumunda gerekçesine ilgili raporda yer verilmektedir.

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. Üstünlükler

- Taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve anlaşmaların varlığı
- Uluslararası kuruluşlarla işbirlikleri
- Kurumlar arası koordinasyon ve işbirliği
- Siyasi irade desteği
- İklim değişikliğinin tüm sektörleri ve toplumun her kesimini etkileyen çevresel, sosyal ve ekonomik boyutları nedeniyle öncelikle dirilmesi

B. Zayıflıklar

- Yeni bir kurum olması
- Mevzuat altyapısının henüz tamamlanmamış olması
- Çok branşlı (multidisipliner) faaliyet alanlarının olması
- Kurumsal kapasite yetersizliği
- Teknolojik altyapı yetersizliği

C. Değerlendirme

Başkanlığımız, 29.10.2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan 85 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın bağlı kuruluşu olarak kurulmuş olup, küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmaları yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak gibi birçok yurt içi ve yurt dışı bağlantılı görevi bulunmaktadır.

Bu kapsamda Başkanlık olarak mevzuatın vermiş olduğu görev, yetki ve sorumluluklar dâhilinde 2024 yılı çalışmalarımız tamamlanmıştır.

Başkanlık Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu hazırlanmış ve 2024 yılı ilk 6 aylık gerçekleştirmeler ile son 6 aya ilişkin beklenti ve değerlendirmelere yer verilmiştir. Hazırlanan rapor internet sayfamızda yayınlanarak kamuoyuna sunulmuştur.

Başkanlık Bütçesi Başkanlığımızın yürüttüğü proje ve faaliyetler açısından bizim için son derece önemlidir. Bu kapsamda yatırım ve cari bütçe hazırlıkları üst yöneticimizin çağrısı ile Mayıs ayı sonunda başlamıştır. Aynı zamanda performans esaslı bütçeleme sisteminin bir unsuru olarak Performans Programı hazırlıklarımız da başlamıştır.

Bütçe hazırlık sürecinde kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılması ilkelerine riayet edilmiştir. İhtiyaçlar belirlenirken gerçekçi bir yöntem benimsenmiştir. Önceki dönem harcamalar, hizmet birimleri faaliyetleri, yürütülen ve yürütülecek projeler, üst politika belgeleri ve kurumsal amaç ve hedefler, personel sayısı, birim ihtiyaçları ve benzeri çeşitli değişkenler kullanılarak ödenek ihtiyaçları ortaya koyulmaya çalışılmıştır.

Yatırım programı hazırlık çalışmaları kapsamında birimlerin öncelikleri belirlenmiş ve Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın koordinasyonunda proje teklifleri hazırlanmış ve Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na sunulmuştur.

Performans programı hazırlık çalışmaları kapsamında 2024 yılında yürürlüğe giren 2024-2028 Dönemi Başkanlık Stratejik Planında yer alan amaç ve hedefler ile göstergelerden faydalanılmıştır. Performans programı çalışmaları birimler ile koordineli olarak yürütülmüş ve faaliyetlerimize uygun 21 adet gösterge belirlenmiştir. Göstergelere ilişkin faaliyetler ile faaliyet maliyetlendirmesi yapılarak taslak çalışması tamamlanmıştır.

Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanan 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı tedbirleri gereğince Başkanlığımızın sorumlu kuruluş olarak izleyeceği 3 tedbir ve 8 faaliyet belirlenmiş olup tedbir ve faaliyetler ilgili birimlere gönderilmiştir. Bu tedbir ve faaliyetlerin takibi ve izlemesi cppids.sbb.gov.tr internet sitesi üzerinden üçer aylık dönemler halinde yapılmaktadır.

Başkanlığımızda iç kontrol sisteminin kurulması, geliştirilmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmaları ise 2024 yılında başlamış olup 2025 yılında tamamlanacaktır.

Ayrıca, Başkanlığın çok branşlı faaliyet alanlarının olması etkili bir insan kaynakları politikasıyla personelin hem nitelik hem de nicelik yönünden kapasitesinin artırılmasını zaruri hale getirmektedir.

Sonuç olarak, kurumsal kabiliyet ve kapasitenin geliştirilmesi çalışmalarına hız verilerek Başkanlığımızın zayıf yönlerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi sağlanacaktır.

ÖNERİ
&
TEDBİRLER

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

Başkanlığımız iklim değişikliği ile mücadele kapsamında hedeflediği 2023 yılı faaliyetlerini planlar çerçevesinde tamamlamıştır. Başkanlığımız, Dünyamızın her geçen yıl daha fazla maruz kaldığı iklim değişikliği tehdidine karşı ulusal politika ve tedbirler belirlemektedir. Bu çerçevede, 2024-2028 yıllarını kapsayan İklim Değişikliği Başkanlığı Stratejik Planı hazırlanmıştır.

Plan çalışmalarında üst politika belgeleri ile kurumsal amaç ve hedefler dikkate alınmıştır. Süreç; gerçekçi amaçlar, ulaşılabilir hedefler ve ölçülebilir göstergeler ile desteklenmiştir.

Plan kapsamında; “2053 Net Sıfır Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.”, “Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin artırılması.” ile “Kurumsal kapasite ve kabiliyetin artırılması.” amaçlarına ulaşmak üzere 13 hedef ve performans ölçümüne olanak sağlayacak 29 gösterge belirlenmiştir.

Stratejik Plana göre 2028 yılsonuna kadar;

Amaç 1: 2053 Net Sıfır Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması kapsamında;

- İklim Değişikliği Stratejileri hazırlanarak izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.
 - ✓ Türkiye’nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı hazırlanacak,
 - ✓ 2053 Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi tamamlanacak,
- İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizması kurulacaktır.
- Ülkemizin taraf olduğu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında ulusal raporlama ve bildirim yükümlülüklerimiz süresi içinde yerine getirilecektir.
 - ✓ Türkiye’nin Dokuzuncu Ulusal Bildirimi tamamlanacak,
 - ✓ Türkiye’nin Birinci-İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporları hazırlanacak
- Sanayi tesislerinden kaynaklı sera gazı emisyonları izlenecek, ozon tabakasını incelten maddelerin ithalatı ve kullanımı kademeli olarak sonlandırılacaktır.
 - ✓ Sera gazı emisyonlarının izlenmesine devam edilecek,
 - ✓ Kademeli olarak azaltılan Ozon Tabakasını İncelten Gazlar İçin verilen ithalat izni 2025 yılı itibarıyla sonlandırılacak,
- Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kurulacak, gönüllü karbon piyasası ve ulusal denkleştirme konusunda altyapı oluşturulacaktır.

- ✓ Sistemin kurulması için gerekli yasal düzenleme ile ikincil mevzuat çalışmaları tamamlanacak,
- ✓ Sistemin kurulması ve işleyişine ilişkin çalıştay, toplantı, etkinlik ve seminer düzenlenecek,
- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında iklim finansmanı kapasitesi arttırılacaktır.
- ✓ Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı ve İklim Finansmanı Stratejisi hazırlanacak,

Amaç 2: Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin arttırılması kapsamında;

- Türkiye'nin iklim modeli çalışılacak ve etkilenebilirlik ile risk analizleri yapılacak,
- İklim değişikliği ile yerel ölçekte mücadele kapsamında tüm iller için Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının (YİDEP) hazırlanması ve İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu oluşturulması sağlanacak,
- İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) eylemlerini izlemek üzere çevrimiçi bir izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecek,
- Yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadelede alınacak önlemleri belirlemek üzere interaktif karar destek araçları geliştirilecek,
- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında hibe programları uygulanacak,
- İklim değişikliğine uyum konusunda farkındalık ve eğitim faaliyetlerinin yapılması sağlanacaktır.

Amaç 3: Kurumsal kapasite ve kabiliyetin arttırılması kapsamında;

Başkanlık faaliyet alanının çok branşlı olması sebebiyle iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum kapsamında farklı alanlarda uzmanlık ve yeterliliğe sahip personelin sayıca arttırılması büyük önem arz etmektedir. Personel politikamız, nitelik (belirli dönemlerde eğitim faaliyetlerinin düzenlenmesi) ve nicelik (uzman yardımcısı alımı) arttırılmasına yönelik şekillenecektir.

Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılabilmesi ve hizmet kalitesinin arttırılabilmesi için 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile mali yönetim anlayışını değiştiren stratejik yönetim anlayışının Başkanlığın tüm birimlerinde yaygınlaştırılması hedeflenmektedir. Strateji Geliştirme Biriminin en önemli görevlerinden biri olan koordinasyon ve konsolidasyon fonksiyonunun etkili bir şekilde yürütülmesi için stratejik yönetim anlayışının idarenin tüm birimleri tarafından benimsenmesi ve gerekli hassasiyetin gösterilmesi gerekmektedir.

Stratejik yönetim ve kurumsal kabiliyetin önemli unsurlarından biri olan İç Kontrol Sisteminin mevzuatta belirtilen tüm standartları ile oluşturulması kapsamında çalışmalara en kısa sürede

başlanılacaktır. Bu çerçevede, İç Kontrol Eylem Planı'nın hazırlanması ve tüm birimlerin süreç içerisinde yer almasına yönelik çalışmalar 2024 yılı içinde tamamlanacaktır.

Ayrıca; kamuoyu farkındalığının oluşturulması, bilgi kirliliğinin önlenmesi ve kurum faaliyetlerine ilişkin bilgilendirme çalışması yapılacaktır.

Sonuç olarak;

Başkanlığımız, 2024 yılında olduğu gibi izleyen yıllarda da “2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirilmesine ve iklim dirençliğinin inşa edilmesine öncülük etmek.” vizyonu ile mevzuatın ve üst politika belgelerinin vermiş olduğu görev, yetki ve sorumlulukları kararlılıkla yerine getirmeye devam edecektir.

Faaliyet ve Proje Bilgileri

Başkanlığımızın 2024 yılı içerisinde yapmış olduğu faaliyetlerin genel özeti ve başkanlık hizmet birimlerinin yürütmüş olduğu faaliyet ve proje bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Özet

Küresel bir sorun olan iklim değişikliği; tüm dünyada ve ülkemizde gitgide etkisini artarak gösteriyor. Ülkemiz coğrafi konumu nedeniyle; iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer almaktadır. Bu bağlamda; sera gazı emisyonlarına sebep olan tüm sektörlerde yeşil dönüşümün sağlanması büyük bir önem arz etmektedir.

Taraf olduğumuz Paris Anlaşması gereğince; küresel bazda emisyonların en kısa sürede tepe noktasına ulaşarak, yüzyıl ortasında net sıfır olması hedeflenmektedir.

Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı 2053 Net Sıfır Emisyon ve Yeşil Kalkınma Hedefi doğrultusunda; iklim değişikliği ile mücadelenin ana hedef ve ilkelerini belirleyen, ülkemizin bu alandaki ilk ve tek düzenlemesi olan İklim Kanunu taslağına ilişkin çalışmalar; 2021 yılından itibaren ilgili STK'lar ve özel sektör dâhil tüm paydaşlar ile kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleşmiştir. Teknik hazırlık çalışmaları tamamlanan Kanun taslağının bu yıl içerisinde kanunlaşarak yürürlüğe girmesi beklenmektedir. İklim Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle beraber uygulamaya ilişkin ihtiyaç duyulacak alt düzenleyici mevzuat çalışmaları aralıksız devam etmektedir.

Küresel bir problem olan iklim değişikliğine ilişkin uluslararası yükümlülüklerimiz çerçevesinde ülkemizce atılması gereken tüm adımlar azim ve kararlılıkla atılmaktadır.

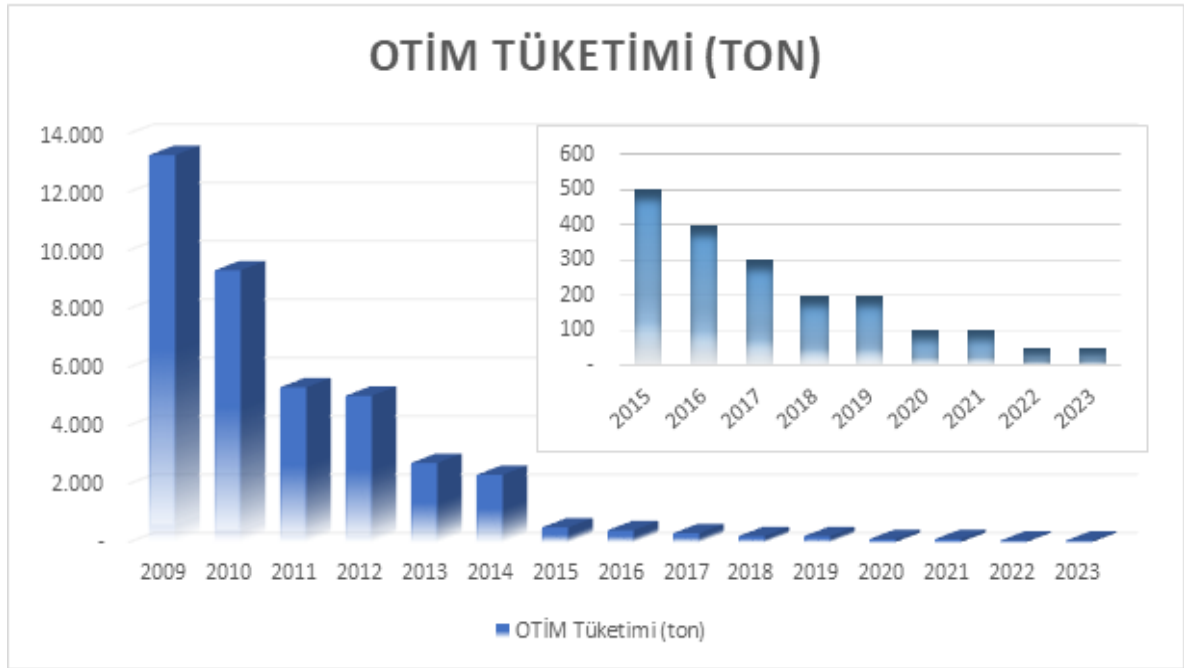
İklim değişikliği ile küresel mücadeleye katkı sağlamak, ekonomimizde yeşil dönüşümü hızlandırmak, dış ticaretimizde rekabet gücünü korumak ve artırmak amacıyla ülkemizde karbon fiyatlandırma sisteminin yani Emisyon Ticaret Sistemi'nin (ETS) hayata geçirilmesine dair çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Türkiye Yüzyıl'ında 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefimize giden yolda; ülkemizin potansiyelini en doğru şekilde kullanarak, Emisyon Ticaret Sistemi gibi yenilikçi bir yapıyı ülkemize kazandıracağız. Aynı zamanda bu sistem ile; AB'nin Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'na karşı ülkemizin ekonomik çıkarları ve yeşil dönüşüm stratejimiz desteklenecektir.

Ayrıca; Başkanlığımız bünyesinde kurulu olan Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemine kayıtlı yaklaşık 770 tesis bulunmaktadır. 2015 yılından itibaren; elektrik üretimi, çimento, demir-çelik, alüminyum, rafineri, seramik, kireç, kâğıt, gübre, tuğla, kimya ve cam sektörlerinde faaliyet gösteren tesislerden kaynaklanan sera gazı emisyonlarını bu sistem sayesinde takip ediyoruz. Bu tesislere ait doğrulanmış sera gazı emisyonları, ülkemizin toplam sera gazı emisyon verisinin yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır.

Türkiye olarak 1991 yılında taraf olduğu Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesi ve Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü ile ilgili ulusal ve uluslararası çalışmalar, Başkanlığımız koordinasyonunda gerçekleştirilmektedir.

Montreal Protokolü'ne taraf olarak ozon tabakasına olan olumsuz etkisinin yüksek olması sebebiyle Ozon Tabakasını İncelten Maddelere (OTİM) ilişkin aşamalı azaltım takvimi başarılı bir şekilde uygulamaktadır. 2009 yılından itibaren kotalı olarak ithaline izin verilen OTİM'lerin miktarı 13.200 ton iken bu miktar 2024 yılında 50 tona düşürülmüş ve 2025 yılı itibariyle ithalatına izin verilmeyecektir. OTİM azaltım grafiği aşağıda paylaşılmaktadır.

Grafik 8. Ozon Tabakasını İncelten Madde (OTİM) Tüketimi

Diğer taraftan 2021 yılında Türkiye, Kigali Değişikliği'ni kabul ederek küresel ısınma potansiyeli yüksek 18 adet Hidroflorokarbon (HFC) sınıfı gazın üretim ve tüketiminin aşamalı olarak azaltılmasını ve bu gazların 2029 yılına kadar %10 azaltımını taahhüt etmiştir. Bu kapsamda; İklim Değişikliği Başkanlığı 2023 yılında Faaliyet Raporları Veri Tabanı (FARAVET) uygulamasını hayata geçirerek bu gazların ithalatını Başkanlık iznine tabii tutmuştur. Böylece düşük küresel ısınma potansiyeli olan gazların kullanımı teşvik edilmiştir.

Ülkemiz 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi'ni ilan ettikten sonra, Ulusal Katkı Beyanı'nı (NDC) güncelleyerek Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyanında referans senaryoya göre %21 olan sera gazı azaltım hedefini %41'e yükseltmiş ve iklim değişikliği ile mücadeleye verdiği önemi bir kez daha ortaya koymuştur.

Ulusal Katkı Beyanı'nın açıklanmasından sonra ülkemizin 2030 hedefine yönelik yol haritası hazırlık çalışmalarına başlanmıştır. Bu kapsamda; İklim Değişikliği Azaltım ile Uyum Stratejisi ve Eylem Planı olmak üzere birbirini tamamlayıcı nitelikte 2 ayrı plan hazırlanmıştır.

2024 ile 2030 yılları arasını kapsayan İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı'nda (IDASEP) azaltım politikalarının öncelikli sektörleri olarak sanayi, enerji, binalar, ulaştırma, tarım, atık ve tarım, AKAKDO (Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık) sektörlerine ilişkin stratejilerin yanı sıra yatay kesen konular olarak Adil Geçiş ve Karbon Fiyatlandırma Mekanizmalarına ilişkin strateji ve eylemler de ele alınmıştır. Eylem Planı'nda eylemlerin gerçekleşme oranları ve çıktıların izlenmesi amacıyla göstergeler belirlenmiş olup planın izlenmesi amacıyla da elektronik bir izleme aracının geliştirilmesi yönünde çalışmalarımızı aralıksız sürdürüyoruz.

Bunun yanında; İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı da 2024-2030 (IDUSEP) yıllarını kapsamak üzere 11 farklı sektörde (Kent ve Altyapı; Su Kaynakları; Tarım; Balıkçılık ve Hayvancılık; Biyolojik Çeşitlilik ve Ekosistem Hizmetleri; Halk Sağlığı; Enerji; Sanayi; Ulaşım ve İletişim; Turizm ve Kültürel Miras; Sosyal Kalkınma ve Afet ve Risk Yönetimi) çalışmalarımızı güncelledik. Bu sektörlere ilişkin kapsamlı iklim değişikliği etkilenebilirlik ve risk analizleri yapılmış olup bunlar için uygulama kılavuzları geliştirilmektedir. Eylem Planı'nda eylemlerin gerçekleşme oranları ve çıktıların izlenmesi amacıyla göstergeler belirlenmiş, planın izlenmesi amacıyla da elektronik bir izleme aracının geliştirilmesi için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Sorumlu ve ilgili kuruluşlar tarafından izleme aracına veri girişi yapılmasıyla eylemlerin ilerleme süreçleri takip edeceğiz.

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefimiz doğrultusunda; emisyonla sebep olan enerji, sanayi, tarım, ulaştırma, atık, binalar, arazi kullanımı ve arazi kullanım değişikliği ile ormancılık (AKAKDO) sektörlerinin yanında iklim değişikliğine uyum konularını da kapsayan 2053 Uzun Dönemli İklim Stratejisi (LTS) hazırlıkları tamamlanmış ve Sayın Bakanımız tarafından 29. Taraflar Konferansında (COP29) açıklanmıştır. NDC, İDASEP ve IDUSEP süreciyle paralel bir şekilde 100'ün üzerinde paydaş kurumdan binlerce katılımcıyla yaklaşık iki yıl süren hazırlık sürecinin ardından 2024 yılı Kasım ayında Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenen COP29 Zirvesi'nde Bakanımız Murat Kurum tarafından açıklanan bu belge, 18 sektör ve 4 yatay kesen alanda 89 strateji içermektedir. LTS, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji kapasitesinin artırılması, ulaşımda elektrifikasyon, binaların enerji performansının yükseltilmesi, tarımda iklim dostu tekniklerin benimsenmesi ve atık yönetiminde geri dönüşüm oranlarının artırılması gibi öncelikli hedefleri kapsamaktadır. Strateji, aynı zamanda finansman mekanizmalarının geliştirilmesi, yeşil teknolojilerin teşvik edilmesi ve karbon ticareti sistemlerinin kurulması gibi araçlarla desteklenmiştir. Belge, Türkiye'nin düşük karbonlu

ekonomiye geçiş sürecinde toplumsal dayanıklılığı artırmayı, adil geişı sağlamayı ve iklim değişikliğine uyum kapasitesini güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Ayrıca, 2035 yılı sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren “İkinci Ulusal Katkı Beyanı” hazırlık çalışmalarımız da devam etmektedir.

Yerel yönetimlerin iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarını desteklemek üzere hibe destekleri ve kapasite geliştirme çalışmalarımız da devam etmektedir.

Küresel iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini ülkemizde en aza indirmek için çalışıyoruz. Bu kapsamda geleceğin iklim koşulları hakkında öngörüde bulunabilmek ve iklim stratejilerimizi geliştirmek için ülkemizin 2100 yılına kadar ‘İklim Projeksiyonları’nı oluşturuyoruz. Ülkemiz için iklim değişikliğinden en fazla etkilenecek sektörleri belirliyor ve risk analizlerini yapıyoruz. Yani, iklim projeksiyon çıktılarını kullanarak sektörel riskleri ve etkilenebilirlikleri hesaplıyoruz. Bu hesaplamalar sonucunda, sektörel nceliklendirme yapılacaktır. Bu kapsamda da Türkiye olarak, iklim stratejilerimizi belirliyoruz. Ayrıca hazırladığımız bu proje, iklim değişikliği konusunda ülkemizin i ve dış politikada belirleyeceği stratejilere de önemli katkı sağlayacaktır.

Yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadele kapsamında ise; interaktif karar destek araçları geliştirecek ve Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları (YİDEP) tamamlanacaktır. Bu çerçevede; geçmiş ve günümüze ilişkin veriler kullanılarak Türkiye’nin iklim projeksiyonlarının güncellenmesi ve çözünürlüklerinin iyileştirilmesi ile etki, etkilenebilirlik ve risk analizlerinin yapılabilmesi için Türkiye’nin 2100 yılı İklim Modeli üzerinde çalışmalar gerçekleştirilerek yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları hazırlanmaktadır.

İklim değişikliği ile ilgili paydaşların ürettiği içerik ve verileri tek bir kaynakta toplayan ve Türkiye’deki tüm paydaşların erişimine açarak ulusal bir iklim değişikliği hafızası oluşturmayı hedefleyen İklim Portalı’nı hayata geçirdik.

Bilimsel verilere dayalı ve Türkiye'nin özgün ihtiyaçlarını gözetten bir 'Ulusal Yeşil Taksonomi' oluşturmak için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bu alışma neticesinde; ekonomik faaliyetlerin çevresel sürdürülebilirliği değerlendirilecek ve yeşil yatırımları teşvik edeceğiz.

Hazırlanan taksonomi ile;

- ✓ Yatırımcıların yeşil boyama konusunda korunmasını,
- ✓ Sürdürülebilir faaliyetlerin teşvik edilmesini,
- ✓ Yatırımların ihtiyaç duyulan yerlere yapılmasını,
- ✓ Sera gazının azaltılmasını,
- ✓ İklim değişikliğine uyumun sağlanmasını,

hedefliyoruz.

2015 yılında kabul edilen Paris Anlaşması, iklim değişikliği tehdidine küresel yanıtı güçlendirmek için Gelişmiş Şeffaflık Çerçevesi'ni (ETF) oluşturmuştur. Tüm taraflar (küçük ada gelişen ülkeler ve en az gelişmiş ülkeler istedikleri takdirde), her iki yılda bir, 2024 Aralık ayı sonuna kadar başlamak üzere, Paris Anlaşması'nın uygulanmasıyla ilgili ülke spesifik bilgileri içeren bir İki Yıllık Şeffaflık Raporu ve 4 yılda bir sunulan Ulusal Bildirim Raporunu (Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi altında) sunmakla yükümlüdürler. Bu bağlamda ülkemiz Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporunu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) sekreteryasına 7 Kasım 2024 tarihinde sunmuştur. COP29 Azerbaycan Başkanlığı tarafından Türkiye'ye "BTR Şampiyonu" ödülü verilmiştir.

Söz konusu rapor içerisinde; Seragazi ve Yutak Alanlar Bakımından Ulusal Şartlar, Seragazi Envanteri, Politika ve Önlemler, Politika ve Önlemlere ait Projeksiyonları ve Toplam Etkileri, İklim Değişikliği Uyum Çalışmaları, Finans Teknoloji ve Kapasite Geliştirme bölümleri yer almaktadır.

Sonuç olarak;

İklim Değişikliği Başkanlığı; küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelenmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmaları yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak amaçlarını gerçekleştirmek üzere çalışmalarına kararlı bir şekilde devam etmektedir.

2024 Yılı Önemli Bazı Faaliyetlerimiz:

1. İklim Kanunu taslağı çalışması tamamlanmıştır.
3. 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda Ülkemizin Uzun Dönemli İklim Stratejisi tamamlanarak açıklanmıştır.
4. 2024-2030 dönemini kapsayan İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanarak açıklanmıştır.
5. Türkiye'deki tüm paydaşların erişimine açık ulusal bir iklim değişikliği hafızası oluşturmayı hedefleyen çevrim içi İklim Portalı' nın e-devlet entegrasyonu tamamlanmış ve hayata geçirilmiştir.
6. Kotalı olarak ithaline izin verilen Ozon Tabakasını İncelten Madde (OTİM) miktarını, Montreal Protokolü kapsamında uygulanan aşamalı azaltım programı dâhilinde 2009'da 13.200 ton iken 2024 yılında ise 50 tona düşürülmüştür.
7. Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemi ile toplam sera gazı emisyon verilerinin yaklaşık %50'sini oluşturan ve sisteme kayıtlı yaklaşık 770 tesisin yıllık izlemesi yapılmıştır.
8. Ulusal ETS'mizin uygulamaya alınması noktasında destek sağlayacak olan ve Dünya Bankası finansmanı ile gerçekleştirilen Piyasa Uygulama Ortaklığı Programı kapsamındaki Türkiye Karbon Piyasası Geliştirme Projesi aktif hale gelmiştir.
9. Dijitalleşmenin iklim hedeflerine ulaşma konusunda yaratacağı fırsatları değerlendirmek maksadıyla dijitalleşme ile yeşil dönüşümü merkeze alan "İklim Eylemi İçin Dijitalleşme" girişimi üzerine başlatılan çalışmalara devam edilmiştir.
10. Sera gazı emisyon raporlarının doğrulamalarını gerçekleştiren, doğrulayıcı kuruluşların bağımsızlığını güçlendirmek ve doğrulama raporlarının daha güvenilir olmasını sağlamak için Merkezi Elektronik Doğrulayıcı Kuruluş Atama Sistemi (MEDAS) oluşturulmuştur.
11. 2023-2030 dönemini kapsayan İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanmış ve açıklanmıştır.
12. Yerel yönetimlerin iklim değişikliğine uyum kapasitesini güçlendirmek amacıyla toplam 6,8 milyon Avroluk İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı kapsamında 29 adet uyum projesi ile desteklenmektedir.
13. Yerel İklim Eylemi AB Ortaklığı projesinin hibe bileşeni kapsamında 14,7 milyon Avro değerinde finansmana ilişkin çağrıya çıkmıştır.
14. Finans, kapasite geliştirme gibi farklı alanlarda yeni projeler başlatılmıştır.

15. Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda 3 Amaç, 13 Hedef ve 29 Performanstan oluşan “İklim Değişikliği Başkanlığı 2024-2028 Yılı Stratejik Planı” hazırlanmıştır.

16. Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryasına sunulmuştur.

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi Doğrultusunda Yürüteceğimiz Önemli Çalışmalar:

1. Yeşil dönüşüm devriminin gerektirdiği yapısal dönüşümü hızlandıracaktır.
2. 2025 yılında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekreteryası'na sunmak üzere İDUKK'un onayına sunulacak olan İkinci Ulusal Katkı Beyanı (NDC) çalışmalarını tamamlayacağız.
3. Temiz teknolojiler ve yeşil dönüşüm çalışmaları kapsamında; temiz, erişilebilir ve güvenli enerji arzı, temiz ve döngüsel ekonomi, iklim değişikliği, çevre ve biyoçeşitlilik, yeşil ve sürdürülebilir tarım, sürdürülebilir akıllı ulaşım konusunda yapılacak çalışmalara destek verecek ve ilgili kurum, kuruluşlarla ortak çalışmalar yürüteceğiz.
4. 2024-2030 yıllarını kapsayan İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında; planda yer alan eylemlerin izlenmesi için iklim portalında bir izleme sistemi kuracağız.
5. 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda hazırlanacak olan Ulusal Katkı Beyanı ve Uzun Dönemli Strateji politikaları uygulanmasında kurumlarla yapılacak iş birliği için çalışmalar gerçekleştireceğiz.
6. Yeşil dönüşümü hızlandırmak ve ülkemizin dış ticarete rekabet gücünü korumak ve artırmak amacıyla ülkemiz koşullarına uygun bir karbon fiyatlandırma sisteminin hayata geçirilmesine dair çalışmaları daha da hızlandıracaktır.
7. Karbon Fiyatlandırma Sistemi'ni tamamlayıcı nitelikte gönüllü karbon piyasası uygulamalarını kuvvetlendireceğiz.
8. Emisyon Ticaret Sistemi kurulması için çalışmalarını hızlandıracaktır ve elde edilen gelirleri sanayinin yeşil dönüşümünü için kullanacağız.
9. Sera gazı emisyonlarını azaltımı ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum alanındaki yatırımlar için finansal kaynakları araştırarak, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştirmeye devam edeceğiz.
10. Bilimsel verilere dayalı ve Türkiye'nin özgün ihtiyaçlarını gözetten bir 'Ulusal Yeşil Taksonomi' yönetmeliğini 2025 yılında çıkaracağız.

11. Net sıfır emisyon kapsamındaki hidrojen ve karbon tutma depolama gibi kritik teknolojilere ilişkin ulusal ve uluslararası kuruluşlarla yapılan çalışmalara katkı sağlayacağız.
12. Mevcut hukuki alt yapı ve uluslararası iyi örneklerin incelenmesi sonucunda ihtiyaç duyulacak yeni düzenlemeler ve boşlukları saptayacak, mevzuat önerileri oluşturacağız.
13. Geçmiş ve günümüze ilişkin veriler kullanılarak Türkiye'nin iklim projeksiyonlarının Uluslararası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) 6. Değerlendirme Raporu doğrultusunda güncellenmesi ve çözünürlüklerinin iyileştirilmesi ile etkilenebilirlik ve risk analizlerinin yapılabilmesi için Türkiye'nin 2100 yılı yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonlarını tamamlayacağız.
14. 2024-2030 yıllarını kapsayan İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında; planda yer alan eylemlerin izlenmesi için İklim Portalı'nda bir izleme sistem kuracağız.
15. Yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadele kapsamında alınacak önlemleri belirlemek üzere interaktif karar destek araçlarının geliştirilmesini ve yerel yönetimlerin kullanımına sunulmasını sağlayacağız.
16. İklim değişikliği ile yerel ölçekte mücadele kapsamında 81 ilde İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu oluşturacağız.
17. 81 ilimizde azaltım ve uyum eylemlerini içeren Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlanması ve uygulanmasını sağlayacağız. Bu kapsamda, proje desteklerinin yanı sıra yasal düzenleme ve teknik kılavuz çalışmaları sürdüreceğiz.
18. Yerel İklim Eylemi Hibe Programı ile 14,7 milyon Avro değerinde finansmanla ülkemizde iklim değişikliğine uyum ve azaltım projelerini destekleyeceğiz.

İklim Müzakereleri ve
Uluslararası Politikalar
Dairesi Başkanlığı
2024 Yılı Yürütülen Faaliyet
ve Projeler

1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

1.1.Proje Çalışmaları

BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	GEF
Proje Ödeneği	1.983.000 USD hibe (750.000 USD Ayni Katkımız)
Proje Süresi	48 ay
Başlangıç-Bitiş Tarihi	2024-2028
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) – Denetleyici Kuruluş Kaynak Çevre ve İklim Derneği (REC) – Yürütücü Kuruluş İklim Değişikliği Başkanlığı – Faydalanıcı Kuruluş
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Projenin beklenen çıktıları aşağıdaki gibi olacaktır: - Güncellenmiş ulusal koşullar, kurumsal düzenlemeler, - Sera gazı kaynaklarından kaynaklanan antropojenik sera gazı emisyonları ve havzalardan gelen emilimlerle ilgili güncellenmiş ulusal envanter raporu; - İklim Değişikliği ile ilgili Politika ve Önlemler, - Ulusal Katkı Beyanı (NDC) ve diğer iklim politikaları ile tedbirlerinin ilerlemesini izlemek için güncellenmiş bilgiler; - İklim değişikliği etkileri ve uyumla ilgili güncellenmiş bilgiler; - Finansal, teknoloji transferi ve kapasite geliştirme desteği ile ilgili güncellenmiş bilgiler; - Araştırma ve sistematik gözlem, eğitim, öğretim ve halkın farkındalığını artırmaya yönelik diğer gerekli bilgilerin güncellenmesi şeklindedir.
Projenin Çıktıları	Birinci Ve İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu (BTR1-2) İle Dokuzuncu Ulusal Bildirim Raporu (NC9)
Projenin Mevcut Durumu	Projenin yaklaşık olarak %30'luk kısmı tamamlanmıştır. Başkanlığımız tarafından hazırlanan Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu Birleşmiş

	Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına Kasım 2024'te sunulmuştur.
--	--

Türkiye Cumhuriyeti'nin Geliştirilmiş Şeffaflık Çerçevesi 'ne Uyum Sağlama Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi	
<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	GEF
<i>Proje Ödeneği</i>	3.160.000 USD hibe (1.210.000 USD Ayni Katkımız)
<i>Proje Süresi</i> <i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	36 ay 2025-2028
<i>Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.</i>	Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) – Denetleyici Kuruluş Kaynak Çevre ve İklim Derneği (REC) – Yürütücü Kuruluş İklim Değişikliği Başkanlığı – Faydalanıcı Kuruluş
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Türkiye'nin ulusal önceliklere göre şeffaflıkla ilgili faaliyetler için ulusal kurumlarının kapasitesini artırmak, Anlaşma'nın 13. Maddesi'nin gerekliliklerini yerine getirmek için gerekli araçları, eğitimleri ve destekleri sağlamak ve zaman içinde şeffaflığı geliştirmeye yardımcı olmaktır. Proje kapsamında Uzun Dönemli Strateji, NDC, Seragazı Envanteri, İklim Değişikliğine Uyum ve Cinsiyet gibi başlıca konuların raporlama hususlarında ulusal kapasitemiz geliştirilecektir.
<i>Projenin Çıktıları</i>	- Kurumsal ve teknik kapasiteyi güçlendirmek ve ETF ile uyum sağlamak için bilgi yönetim sistemini güçlendirmek - Ulusal sera gazı envanteri ve iklim değişikliğiyle mücadele eylemlerini izlemek ve raporlamak için ulusal kapasiteyi güçlendirmek (BTR için) - İklim değişikliği uyum eylemlerini izlemek ve raporlamak için ulusal kapasiteyi güçlendirmek şeklindedir.
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	Proje Dokümanı hazırlanarak Küresel Çevre Fonu (GEF)'e başvuru yapılmıştır.

İklim Değişikliği Konusunda Küresel Çabaların Desteklenmesi İçin Ulusal Durum Değerlendirmesi Sisteminin Geliştirilmesi Projesi (Developing National Stocktake System for Global Efforts on Climate Change Project)

<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	IPA III
<i>Proje Ödeneği</i>	2.375.000 AVRO
<i>Proje Süresi</i> <i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	24 Ay Henüz Başlamamıştır.
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Genel olarak, Küresel Durum Değerlendirmesi, ülkelerin iklim değişikliği eylemlerinin etkisine ilişkin beş yıllık bir incelemeyi ifade etmektedir. Paris Anlaşması gereğince ilk Küresel Durum Değerlendirmesi 2023 yılında gerçekleştirilmiştir. Küresel Durum Değerlendirmesi çabaların izlenmesini amaçlayan ve cezalandırıcı olmayan bir sistem olarak planlanmıştır. Bu doğrultuda, Küresel Durum Değerlendirmesine yönelik oluşturulacak yol haritası; iklim değişikliğiyle küresel mücadele içerisinde Türkiye'nin katkısını net olarak ortaya koyacaktır. Bununla birlikte bu proje; iklim değişikliği ile mücadele hedeflerimize ulaşma yolunda kaydetmiş olduğumuz ilerlemeyi değerlendirme fırsatını sunacaktır.
<i>Projenin Çıktıları</i>	Projenin 5 temel çıktısının olması planlanmaktadır. Bunlar: Kapasite Geliştirme: Ulusal Durum Değerlendirmesine hazırlık amaçlı mevzuat boşluk analizinin yapılması, verilerin toplanmasına ilişkin eğitimler, tematik çalıştaylar ve sektör toplantıları gibi aktiviteleri içermektedir. Veri Toplama ve Hazırlama: Veri kaynaklarının belirlenmesi, veriyi sağlayacak kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması, veri hazırlama kılavuzlarının hazırlanması ve raporlamalara ilişkin faaliyetleri içermektedir. Toplanan Verilerin Analizi ve Yorumlanması: İklim değişikliği ile mücadelede ulaştığımız hedeflerin belirlenmesi, hedeflere ulaşmadaki

	ihtiyaçlarımız, ulusal ve uluslararası düzeyde çabaları artırmaya yönelik yaklaşımların belirlenmesi faaliyetlerini içermektedir. Diğer Ülkelerin Deneyimlerinden Yararlanmak: Uluslararası toplantılara katılım, uluslararası uzmanlar ve kurumlarla iş birliği gibi faaliyetleri içermektedir. Sistemin Tasarlanması: Ülkemizce Ulusal Durum değerlendirmesi için sunulabilecek tüm verilerin ilgili Kurum ve Kuruluşlarca toplandığı bir sistemin mimarisini içermektedir.
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	Hâlihazırda olgunluk değerlendirmesi tamamlanmış ve öncelikli projeler arasına alınmış olup teknik şartnamenin tamamlanmasının ardından AB Komisyonu tarafından nihai onayın iletilmesi beklenmektedir.

1.2.Temel Faaliyetler

1.2.1. Uluslararası Çalışmalar

G20:

2024 yılı Brezilya dönem başkanlığında G20'nin 18. zirvesi gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, çevre ve iklim konularına yönelik toplam 10 toplantı düzenlenmiştir. Çevre ve İklim Sürdürülebilirliği Çalışma Grubu (ECSWG) altında dört toplantı yapılmış olup, bunlardan biri bakanlar düzeyinde gerçekleştirilmiştir. İklim Değişikliğine Karşı Küresel Mobilizasyon Görev Gücü (TF-CLIMA) ise biri İklim Değişikliği ve Finans Bakanları Ortak Toplantısı olmak üzere toplam beş toplantı düzenlemiştir. TF-CLIMA'nın ulusal ve uluslararası koordinasyonu Başkanlığımız tarafından yapılmıştır. Ayrıca, G20 sürecinin en üst düzey etkinliği olan G20 Liderler Zirvesi Rio de Janeiro'da gerçekleştirilmiştir. Başkanlığımızdan toplantılara katılım sağlanarak toplantılar yakından takip edilmiştir. Türkiye'nin görüşleri toplantılar boyunca aktarılmıştır.

TF-CLIMA, Sherpa ve Finans hatlarının birlikte çalışması bakımından önemli bir örnek teşkil etmiş ve zorlu müzakereler sonucunda buradan bir metin çıkarılmıştır. Zirve kapsamında, iklim eylemine G20'nin desteğini güçlendirmek amacıyla Çevre ve Finans Bakanlarının ortak girişimiyle bir Bakanlık Bildirgesi yayımlanmıştır. Bakanlar Deklarasyonu, COP28 Küresel Durum Değerlendirmesinin G20'de bir tekrarı niteliğinde olsa da, özellikle iddialı iklim eylemlerinin finans ile birlikte ele alındığı bir platform olması bakımından önem taşımaktadır.

İklim değişikliği bağlamında G20'nin gündeminde Ulusal Katkı Beyanlarının (NDC'ler) Uygulanması, İklim Finansmanına Erişim, Azaltım Çabaları, Adil Enerji Geçişi (JETP), Ulusal Platformlar ve Ulusal Uygulamalar gibi konular geniş bir şekilde ele alınmıştır. Bununla birlikte,

iklim finansmanının daha etkili şekilde değerlendirilmesi, UNFCCC süreciyle bağlantıların güçlendirilmesi ve raporlama standartlarının geliştirilmesi gibi hususlar da toplantılarda tartışılmıştır.

Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD):

Bilindiği gibi OECD İklim Değişikliği Uzmanlar Grubu (CCXG) uluslararası iklim değişikliği müzakere konularında çalışmalar yürütmektedir. CCXG, ilkbaharda ve sonbaharda olmak üzere iki tane toplantı düzenlemektedir. Genellikle OECD ülkelerinin müzakere konularında karşılaştığı zorluklara çözüm önerisi geliştirebilmek amacıyla Uluslararası Enerji Ajansı gibi kuruluşlarla birlikte çalışmaktadır. Seçilen konuya göre Başkanlığımız teknik dairelerince konuların takibi yapılmakta, metinlere girdi sağlanmaktadır.

2024 Nisan ve Eylül aylarında Paris'te gerçekleştirilen Çevre ve İklim Değişikliği Küresel Forumu ile İklim Değişikliği Uzmanlar Grubu (CCXG) ulusal olarak belirlenmiş katkıların (NDC'ler) bir sonraki turunu bilgilendirecek içgörülere ve iklim finansmanına ilişkin yeni kolektif sayısallaştırılmış hedef (NCQG) ile ilgili unsurlara odaklanılmış olup ülke delegeleri ile konular özelinde üretilen politika belgeleri ve analizler üzerinden değerlendirmeler/müzakereler yapılmıştır.

İklim Politikası Üzerine Uluslararası Eylem Programı (IPAC) sera gazı emisyonlarını izlemek, iklim etkilerini ve risklerini değerlendirmek, uygulamaları ve fırsatları incelemek ve ülkelerin en iyi uygulamaları paylaşmalarını ve politika tavsiyeleri almalarını sağlamak amacıyla çalışma yürütülen bir OECD Programıdır. IPAC Teknik Uzman Grubu toplantılarında iklim değişikliğine yönelik gösterge geliştirmek için çalışmalar yürütülmektedir.

Ülkelerin iklim politikası başarısını ölçen bir ölçeğin, BMİDÇS süreçlerinin dışında ve Paris Anlaşmasının ruhuna ters bir şekilde yürütülmesi endişesi ile bu konu yakından takip edilmektedir.

UNEA-6:

26 Şubat-1 Mart 2024 tarihlerinde Kenya'nın Nairobi kentinde düzenlenen Birleşmiş Milletler Çevre Asamblesi altıncı oturumuna Başkanlığımızca katılım sağlanmıştır. Söz konusu oturum boyunca atık, deniz kirliliği, iklim değişikliği, kimyasallar, biyoçeşitlilik konu başlıkları altında düzenlenen toplantılara aktif katılım sağlanarak iklim değişikliği konusunda toplantı ve müzakere metinleri değerlendirilmiştir. UNEA-6 kapsamında iklim değişikliği başlıklı gündem maddelerinde ülkeler söz konusu maddelerin Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi altında değerlendirilmesi nedeniyle uzlaşa sağlayamamıştır.

Ülkemizin Taraf Olduğu Girişimler:

Girişimler genel olarak Ülke/ülkeler veya Uluslararası Kuruluşlar tarafından başlatılan, Paris Anlaşması'nın 1,5 derece hedefine ulaşması için çok taraflı taahhüt veya desteklerdir. Doğrudan veya dolaylı olarak azaltım hedefi, uyum hedefi, sosyal kalkınma hedefleri veya finans araçlarının sağlanması/kullanımı gibi hedefleri olabilir. Son yıllarda pek çok ülke tarafından çeşitli konularda girişimler başlatılmış olup Ülkemizin de bu girişimlere taraf olması ve destek vermesi konusunda davetler gelmektedir. Geleneksel olarak COP başkanlığı yapan ülke, iklim azmini arttırmak amacı ile COP sürecinde çeşitli girişimler başlatır. Uluslararası düzeyde bağlayıcılıkları veya geçerliliklerinin kesin çizgileri yoktur. Daire Başkanlığımız girişimlerden sorumlu olup koordinasyonunu ilgili bakanlıklarla koordineli bir şekilde sağlamaktadır.

Ülkemizin iklim değişikliği ile ilgili olarak yıllar içerisinde katılım sağladığı tüm girişimler aşağıdaki gibidir;

1. Cop 29 Ateşkesi	21. İklim İçin Mangrov İttifakı
2. Yeşil Enerji Alanları Ve Koridorları	22. COP28'de Eğitim ve İklim Değişikliği Ortak Gündemi Bildirgesi
3. Hidrojen Eylemi	23. İklim ve Sağlık Deklarasyonu
4. Enerji Depolama Ve Şebekeler Taahhüdü	24. İklim ve Sağlıkta Dönüştürücü Eylem İttifakı (ATACH)
5. Organik Atıktan Metan Gazi Azaltımı	25. Binalar Girişimi
6. Turizmde İklim Eylemini Geliştirmek	26. Ormanlar ve Arazi Kullanımı Hakkında Glasgow Liderler Bildirisi
7. Yeşil Dijital Eylem Deklarasyonu	27. İklim için Tarım İnovasyon Misyonu (AIM4C)
8. İklim Finansmanı, Yatırım Ve Ticaret Diyalogu İçin Bakü Girişimi (BICFIT)	28. Uluslararası Havacılık İklim Hedefleri Koalisyonu
9. Dirençli Ve Sağlıklı Şehirler İçin Çok Sektörlü Eylem Yol Haritası	29. Sıfır Emisyonlu Araçlar Mutabakatı
10. Çiftçiler İçin Bakü Harmoniye İklim Girişimi	30. Çelik Girişimi
11. Bakü Küresel İklim Şeffaflık Platformu (BTP)	31. Yollar Girişimi
12. İklim Eylemi için Kültür	32. Sıfır Emisyonlu Orta ve Ağır Tonajlı Araçlara ilişkin Küresel Mutabakat Zaptı
13. COP 29 için Nükleer Enerjiyi Üçleme Deklarasyonu	33. Ticaret ve Çevresel Sürdürülebilirliğe İlişkin Yapılandırılmış Tartışmalar (TESSD)
14. Düşük Karbon Küresel Platformu	34. Marpol Sözleşmesi Ek-VI (Deniz taşımacılığı kaynaklı hava kirliliğinin önlenmesi)
15. Binalar Deklarasyonu	35. Uluslararası Denizcilik Örgütü GHG Stratejisi
16. İklim Kulübü	36. İklim Yatırım Platformu
17. COP28 İklim Eylemi İçin Yüksek Hedefli Çok Düzeyli Ortaklıklar Koalisyonu (CHAMP)	37. Herkes için Sıfır Karbonlu Binalar
18. Buzul Dostları Grubu	38. İklim Dostu Ulaşım Yönelik Eylem
19. Çimento Girişimi	39. 2050 Yolları Platformu Ankara girişimi (UNCCD COP12)
20. Dayanıklı Gıda Sistemleri, Sürdürülebilir Tarım ve İklim Eylemine İlişkin Emirlik Deklarasyonu	

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİÇDS) 29. Taraflar Konferansı:

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) kapsamında Azerbaycan'ın Bakü kentinde gerçekleştirilen 29. Taraflar Konferansı'nda (COP 29), Taraflar, Paris Anlaşması ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında kararlaştırılan, dünyanın ortak iklim hedeflerine ulaşmak için harekete geçmek üzere bir araya gelmişlerdir. Söz konusu Konferans 11-22 Kasım 2024 resmi tarihlerinde yapılmış olup, Yeni Toplu Sayısallaştırılmış Hedef (NCQG) konusunda yürütülen müzakerelerin uzaması sebebiyle 1 gün süre aşımı gerçekleşmiştir.

Türkiye'de COP29'a en üst düzeyde yani Cumhurbaşkanı düzeyinde ve katılım sağlamıştır. Başmüzakerecimiz ve Bakan Yardımcımız Fatma VARANK başkanlığında, COP29'daki tüm iklim ajandası İklim Değişikliği Başkanlığının koordinasyonunda, Başkanlığımız bünyesindeki müzakerecilerimiz ve diğer Bakanlık ve Kurumlarımızdan gelen temsilciler tarafından takip edilmiş ve tüm karar alma süreçlerinde Türkiye aktif şekilde rol almıştır.

Bu seneki iklim ajandasına baktığımız zaman, geçen sene alınan Küresel Durum Değerlendirmesi kararından sonra COP29'un geçen seneki kararları destekleyecek ve itici güç olacak bir iklim finansmanı kararı ile tamamlanması çok önemliydi.

Konferansın son gününde üzerinde anlaşma sağladığımız Bakü İklim Birliği Paketi adı altında alınan kararlar ile iklim eylemi altındaki finans, uygulama araçları, uyum ve azaltım konularında önemli adımlar atılmıştır.

COP 29'DA ALINAN KARARLAR

1. İklim Finansmanına İlişkin Yeni Toplu Sayısallaştırılmış Hedef

İklim Finansmanına İlişkin Yeni Toplu Sayısallaştırılmış Hedef, gelişmekte olan ülkelere 2035 yılına kadar özel ve kamu kaynaklı tüm aktörlerden yönlendirilmesi öngörülen toplam 1,3 trilyon ABD doları değerindeki finansman hedefi, küresel iklim finansmanı mimarisinde köklü bir değişimi temsil etmektedir.

İki katmanlı bir yapıya sahip olan yeni hedefinin merkezinde, yani iç katmanında önceki 100 milyar ABD doları hedefini üçe katlayan 300 milyar ABD dolarlık ana hedef yer almaktadır.

Dış Katman olan toplam 1.3 trilyon ABD doları hedefi için ise "Bakü'den Belem'e 1.3 Trilyon için Yol Haritası" adlı bir program kurulacağı ve COP30'da elde edilen bulguların paylaşılacağı kararı alınmıştır.

Bu yeni hedef, gelişmekte olan ülkelerin ihtiyacı olan iklim odaklı finans akışlarını için dünyaya çok önemli bir mesaj göndererek küresel ölçekte adil ve dengeli bir iklim eylemi için önemli bir temel oluşturacaktır.

Türkiye, COP29 sürecinde yürüttüğü güçlü müzakereler ile gelişmekte olan bir ülke olarak hazırlanmış olduğu iklim değişikliği strateji, plan ve beyanlar dâhilinde ihtiyacı olan finansman için yeni hedefin iki katmanına da erişimi olan bir pozisyonda konumlanmıştır.

Türkiye iç katmandan eski hedefte yer aldığı şekilde yararlanacaktır. Dış katman içindeki pozisyonu şu an yararlanmaya açık olmakla beraber 2025 yılı içerisinde başlayacak ve COP30'da karara bağlanması beklenen “Bakü'den Belem'e 1.3 Trilyon için Yol Haritası” programı kapsamında dış katmanın özelliklerinin daha detaylı belirlenmesine çalışılacaktır.

2. Altıncı Madde

COP29'da uzun süredir beklenen 6. Madde müzakerelerinin sonuçlandırılmasıyla, Birleşmiş Milletler çatısı altındaki karbon piyasa mekanizmalarının önünü açılmıştır. Karbon piyasaları kaynaklı finansal akışların 2050 yılına kadar yıllık 1 trilyon ABD dolarına ulaşması öngörülmektedir.

Bakü İklim Birliği Paketi ile 6. Madde kararları ile küresel iklim finansman mimarisini kökten değiştirecek, gelişmekte olan ülkelerin azaltım, uyum ve yatırım ihtiyacına cevap veren bir mekanizma ortaya çıkacaktır.

3. Küresel Uyum Hedefi

Bakü İklim Birliği Paktinin bir parçası olan Küresel Uyum Hedefi ile ilgili COP30'da kabul edilmesi beklenen uyum göstergeleri dâhilinde teknik uzmanlar ve taraflar için bir yol haritası oluşturulması COP 29'da alınan önemli kararlardan biridir.

4. Azaltım Çalışma Programı

Bakü İklim Birliği Paktinin azaltım çıktısı olan Azaltım Çalışma Programı kararı kapsamında ise yıl içinde gerçekleştiren azaltım temalı Küresel Diyaloglar ve Yatırım Odaklı Etkinlikler kapsamında hazırlanan raporlara vurgu yapılmış, 2025 yılı programına ilişkin zaman çizelgeleri kararları alınmıştır.

COP29'da daha çok finans odaklı bir müzakere sürecinin yürümüş olması sebebiyle azaltım ile ilgili yeni gelişmelerin 2025 yılında sunulacak olan yeni Ulusal Katkı Beyanları (NDC) sonrası COP30'da gündeme gelmesi beklenmektedir.

5. Kayıp ve Zarar Fonu

Ayrıca, Kayıp ve Zarar Fonu'nun işler hale getirilmesi de COP29'un önemli sonuçlarından biridir. 2025 yılında fonların dağıtımına başlanmasını sağlayacak bu karar, küçük ada devletleri, en az gelişmiş ülkeler ve Afrika ülkeleri dahil olmak üzere gelişmekte olan ülkeler için uzun zamandır beklenen bir kazanım olmuştur.

Karar metinlerinde fonun BMİDÇS'ye ve Paris Anlaşması'na hizmet edeceği belirtilmiş, BMİDÇS altındaki Finansal Mekanizma'nın bir faal tüzel kişiliği olarak 4 yıllığına Dünya Bankası altında kurulacağı kararlaştırılmış ve fona katkı açıklayan ülkelere taahhütlerini yerine getirmeleri çağrısı yapılmıştır.

6. Diğer Fonlar

Yeşil İklim Fonu (GCF) ve Küresel Çevre Fonu (GEF) kararlarına, çok taraflı iklim fonlarının tamamlayıcılığı ve uyumluluğu için yapılan çalışmaların gelişmekte olan ülkelerin kaynaklara ve finansa erişimi kısıtlamaması konusu, ülkemizin talebiyle eklenmiştir.

Uyum Fonu (AF) metninde bu fonun Kyoto Protokolü altından çıkarılıp sadece Paris Anlaşmasına hizmet etmesi konusunun Haziran 2025'te Bonn, Almanya'daki konferansta gündeme alınması kararlaştırılmıştır.

7. Uzun Dönemli Finansman

Uzun Dönemli Finansman konusunda 2022'de gerçekleşen tutarın 115.9 milyar dolar olduğu tartışılmış ancak gelişmekte olan ülkelerin OECD verileri konusundaki çekimserliği nedeniyle karar metninde bu tutar yer almamıştır.

8. Daimi Finans Komitesi (SCF)

Daimi Finans Komitesi (SCF) kararında, iklim finansmanının operasyonel tanımı konusunda COP28'de alınan karar uyarınca SCF tarafından yapılan güncelleme not edilmiştir. Mevcut tanıma Paris Anlaşması ve BMİDÇS'nin hedeflerine ulaşmak adına uygulanacak ulusal katkı bildirimleri, ulusal uyum planları ve uzun dönemli stratejiler için kullanılan finansman da eklenmiştir.

Buna ek olarak iklim finansmanının tanımı konusundaki çalışmalara devam edilmesi de kararlaştırılmıştır. Paris Anlaşması Madde 2.1c'nin kapsamı ve uygulanması konusunda taraflara COP28'de yapılan uzlaşma çağrısı yinelenmiş ve Madde 2.1c ve Madde 9'un tamamlayıcılığı konulu Sharm El Sheikh Diyaloğu'nun bu konudaki önemine vurgu yapılmıştır.

9. Karşı Önlemler

COP29'da, uzun yıllardır önemli bir ilerleme kaydedilemeyen Karşı Önlemler konusunda "Karşı Önlemlerin Uygulanmasının Etkileri Forumu" ile "Katowice Etki Komitesi" için 5 yıllık Çalışma

Programı kabul edilmiş olup tek taraflı ticaret önemleri ile ilgili konuları da içeren karşı önlemlerin uygulanmasının olumlu ve olumsuz etkilerini kapsamlı bir şekilde ele almayı amaçlamaktadır.

10. Cinsiyet ve İklim Değişikliği

COP 29’da, Cinsiyet ve İklim Değişikliği kapsamında da önemli kararlar alınarak Lima Çalışma Programı 10 yıl uzatılmış ve 2029’da ara değerlendirme yapılması kararlaştırılmıştır.

COP 30’a Bırakılan Kararlar

COP29’da 2028’de yapılacak olan 2. Küresel Durum Değerlendirmesinin usulüne ve lojistiğine dair unsurlar da müzakere edilmesine rağmen kararın bir sonraki oturuma bırakılması üzerinde anlaşıldı.

1. Küresel Durum Değerlendirmesi kararları kapsamında kurulacak olan Birleşik Arap Emirlikleri Diyalogunun kapsamı ve usulü hakkında yapılan müzakereler sonuçsuz kalmıştır. Bu konu da bir sonraki oturuma bırakılmıştır.

Yine 1. Küresel Durum Değerlendirmesi kararları kapsamında kurulacak olan Teknoloji Uygulama Programı konusunda taraflar daha sonraki oturumlarda görüşülmek üzere bir taslak karar metni üzerinde çalışmışlardır.

COP29’da birçok önemli konu karara bağlanırken, Adil Geçiş konusunda anlaşmazlık yaşanmıştır ve bu konu COP30 Brezilya’ya devredilmiştir.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) kapsamında Azerbaycan’ın Bakü kentinde gerçekleştirilen 29. Taraflar Konferansı’nda (COP 29), Taraflar, Paris Anlaşması ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında kararlaştırılan, dünyanın ortak iklim hedeflerine ulaşmak için harekete geçmek üzere bir araya gelmişlerdir. Söz konusu Konferans 11-22 Kasım 2024 resmi tarihlerinde yapılmış olup, Yeni Toplu Sayısallaştırılmış Hedef (NCQG) konusunda yürütülen müzakerelerin uzaması sebebiyle 1 gün süre aşımı gerçekleşmiştir.

1.2.2. İklim Değişikliği Ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK)

2024 yılı içerisinde 2 tane İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK) toplantısı gerçekleştirilmiştir.04 Kasım 2024 tarihinde gerçekleştirilen İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu üst düzey toplantısında, Türkiye’nin Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi’nin kabulü ile BMİDÇS COP29 kapsamında davet edildiğimiz girişimler ve Ülkemizce hazırlanan İklim Eylemi İçin Dijitalleşme Girişimi hakkında kararlar alınmıştır.

25 Aralık 2024 tarihli toplantıda ulusal ve uluslararası düzeyde iklim değişikliği eylemi kapsamında çeşitli önemli başlıkları ele alınmıştır. COP29'un sonuçları, Türkiye'nin bu süreçteki katkıları ve geleceğe yönelik iklim politikaları masaya yatırılmış, yeşil taksonomi çalışmaları, karbon fiyatlandırma süreçleri ve Azaltım ve Uyum Eylem Planı ve Stratejisi'nin uygulamasının izlenmesine dair değerlendirmeler yapılmıştır.

Bu toplantı karar alınan bir toplantı olmayıp koordinasyon kurul üyelerinin iklim değişikliğine ilişkin ulusal ve uluslararası son gelişmelerden haberdar edilmesi ve bilgilendirilmesi amacı ile yapılmıştır. Toplantı gündemi kapsamında yapılan sunum sonrasında üyelerin soru ve görüşlerine yer verilmiştir.

The image is a conceptual representation of climate change. It features a large, cracked, brown sphere in the center, which serves as a base for a tree. The left side of the sphere is covered in vibrant green grass and numerous bright yellow dandelions, while the right side is a dry, cracked, and barren brown surface. A single tree with a dark, gnarled trunk and a lush green canopy grows from the top of the sphere. The background is a vast, flat landscape with a green field on the left and a dry, cracked earth on the right, under a blue sky with scattered white clouds. The text is overlaid on the image in a white, serif font, centered and arranged in five lines.

İklim Değişikliğine Uyum Ve
Yerel Politikalar
Dairesi Başkanlığı
2024 Yılı Yürütülen Faaliyet
Ve Projeler

2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

2.1. Mevzuat Çalışmaları

Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının (YİDEP) hazırlanmasını ve bu planların bilimsel temele dayanan, karşılaştırılabilir ve izlenebilir olmasını sağlamak amacıyla Yerel İklim Değişikliği Eylem Planının idari ve teknik usul ve esaslarını düzenleyen yönetmelik taslağı tamamlanmıştır. Yönetmeliğin İklim Kanunun yasalaşmasına müteakip yürürlüğe girmesi beklenmektedir.

Ayrıca, YİDEP'lerin hazırlanmasına ve izlenmesine ilişkin prensip, yöntem ve ulusal standartları içeren bir teknik kılavuz çalışmaları da devam etmektedir.

2.2. Proje Çalışmaları

İklim Değişikliğine Uyum Faaliyetlerinin Güçlendirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	IPA2
Proje Ödeneği	11.025.000 Avro – Hibe/Genel Bütçe
Proje Süresi Başlangıç-Bitiş Tarihi	48+18 ay 2019-2025
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	UNDP Türkiye, AB Delegasyonu
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Proje ile özellikle sektör ve kent ölçeğinde iklim değişikliğine uyumun güçlendirilmesi yoluyla toplumsal direncin artırılması ve ulusal ve yerel seviyede iklim değişikliğine uyum politikaları için daha iyi karar verme araçlarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. 1. Ulusal Bileşen 2. Yerel Bileşen 3. Kapasite Geliştirme 4. Hibe Programı
Projenin Çıktıları	Bileşen 1 1. Çok paydaşlı süreç aracılığıyla NASAP'ın güncellenmesi 2. NASAP için İzleme Değerlendirme, raporlama ve iletişim sistemi kurulması 3. NASAP için iklim finansman stratejisi hazırlanması 4. 11 öncelikli sektör için uyum planı uygulama kılavuzları hazırlanması

	Bileşen 2 1.4 pilot büyükşehir belediyesi için iklim değişikliği etki etkilenebilirlik değerlendirmesi 2. 4 pilot büyükşehir belediyesi için YUSEP'lerin hazırlanması 3. Kentsel iklim finansman stratejisi hazırlanması Bileşen 3 1. Kapasite geliştirme ve ağ oluşturma 2. Ulusal Uyum Platformu (İklim Portalı) Bileşen 4: İklim değişikliğine uyum Hibe Programı
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı katılımcı bir süreçle hazırlanmıştır. Bu kapsamda; öncelikli sektörlerde (tarım ve gıda güvenliği, ekosistem hizmetleri ve biyolojik çeşitlilik, su kaynakları yönetimi, turizm ve kültürel miras, sanayi, kent, sosyal kalkınma, halk sağlığı, ulaşım ve iletişim, enerji, afet risk azaltımı) kapsamlı iklim değişikliği etki ve etkilenebilirlik analizi yapılmıştır. Daha sonra her sektör özelinde iklim değişikliği uyum eylemleri belirlenmiştir. Her bir eylem için sorumlu ve ilgili kurumlar, uygulama dönemi ve göstergeler belirlenmiştir. Ayrıca eylem planının uygulanmasının izlenmesi amacıyla çevrimiçi bir izleme sistemi kurulmuştur. Proje kapsamında, ayrıca dört pilot büyükşehir için (Konya, Muğla, Samsun, Sakarya) iklim değişikliği etki ve etkilenebilirlik analizleri yapılmış ve bu iller için yerel iklim değişikliği uyum stratejileri ve eylem planlarının (YUSEP) hazırlanmasında nihai aşamaya gelinmiştir. Proje kapsamında geliştirilen İklim Değişikliği Platformu'nun e-devlet entegrasyonu tamamlanmış olup platform "iklim portal" adıyla kullanıma açılmıştır. Proje kapsamında ayrıca üniversitelere, STK'lara, belediyelere, iklim değişikliğine uyum konusundaki projeleri için 6,8 milyon Avro hibe desteği sağlanmaktadır. Hibe programı kapsamında toplamda 29 adet hibe projesi yürütülmektedir. Ayrıca projenin kapasite geliştirme bileşeni kapsamında toplamda 20 ilde eğitimler gerçekleştirilmektedir. Projenin süresi 2025 yılı Nisan ayında tamamlanacak olup projenin 6 aylık bir uzatma alması öngörülmektedir

Yerel İklim Eylemi AB Ortaklığı Projesi

<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	IPA3
<i>Proje Ödeneği</i>	22.206.000 Avro – Hibe/Genel Bütçe
<i>Proje Süresi</i> <i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	60 ay 2023-2028
<i>Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.</i>	UNDP Türkiye, AB Delegasyonu
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Projenin genel amacı, nihai olarak sürdürülebilir, düşük karbonlu ve iklim dirençli kalkınmaya katkıda bulunacak olan yerel düzeyde uygulama kapasitesinin artırılması yoluyla, Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadele çabalarına destek olmaktır. Özel amaç, Türkiye'nin yerel iklim değişikliğini azaltma ve uyum kapasitesini geliştirmektir.
<i>Projenin Çıktıları</i>	▪ Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde iklim risk değerlendirme kapasitesinin geliştirilmesi, ▪ Yerel iklim eylem planlama kapasitesinin geliştirilmesi, ▪ İklim eylemi için yerelde karar alma ve uygulama kapasitesinin artırılması ▪ İklim eylemlerini uygulamak için kamu bilinci ile yerel paydaş yetenekleri ve iş birliklerinin geliştirilmesi ▪ İklim Değişikliği Hibe Programı kapsamında teknik destek sağlanması
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	✓ Proje Teknik Yardım Ekibi tamamlandı. ✓ 5 Kilit Uzmandan 4 tanesi işe başladı, 1 tanesinin alım süreci devam ediyor. ✓ Proje Başlangıç Toplantısı, 11 kez Operasyon Koordinasyon Toplantısı, 3 kez Proje Yönlendirme Komitesi Toplantısı ve 6 pilot il ziyareti gerçekleştirildi. Bileşen A (İklim riski değerlendirme kapasitesinin yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde geliştirilmesi) kapsamında boşluk analizi yapılarak iklim projeksiyonlarına başlanarak ilk sonuçları elde edildi. Ayrıca, proje teknik yardım ve hibe bileşenlerinden oluşmakta olup teknik yardım bileşeni 2023 yılından beri devam etmektedir. Hibe bileşeni ise 2025 yılında başlayacak ve ulusal katkı payı sadece hibe bileşeni için taahhüt edilmiştir.

2.3. Hibe Çalışmaları

IPA-2 (Türkiye’de İklim Değişikliğine Uyum Eylemlerinin Güçlendirilmesi Projesi) kapsamında verilen yaklaşık 6.8 milyon Avro bütçeli 29 adet hibe projesi devam etmektedir. Hibe destekleri ile yerel paydaşımız olan kamu kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelere iklim değişikliği alanında harekete geçmeleri desteklenmektedir. Anılan 29 hibe projesine ilişkin hibe izleme faaliyetleri sürmekte olup proje bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Proje Adı	Başvuran Kurum
İklim Değişikliğine Uyum İçin Daha Temiz Üretim	Eskişehir Sanayi Odası
Eskişehir’de İklim Değişikliğine Dayanıklı Tarımsal Üretim Modelinin Uygulanması ve Yaygınlaştırılması	Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kuraklığın Efendileri	TEMA-Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
Karadeniz’deki Deniz Koruma Alanları için Deniz Çayırlarının Haritalanması Yoluyla İklim Değişikliği Uyumunun Güçlendirilmesi	Sinop Üniversitesi
CLocalization – İklim Değişikliğine Uyum için Yerelleştirme	Konak Belediyesi
Malatya Büyükşehir Belediyesi İklim Değişikliği Uyum Eylem Planı Hazırlanması ile Toplumsal Bilinç ve Farkındalık Yaratma Projesi	Malatya Büyükşehir Belediyesi
Polatlı İklim Değişikliği Uyum Eylem Planının Geliştirilmesi	Polatlı Belediyesi
Kırsal Bölgede Yaşayan Kadınlara Yönelik Ekonomik Fırsatlar Yaratmak için İklim Değişikliği Uyum Stratejisinin Uygulanması	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
TR21 Trakya Bölgesinde İklim Değişikliğine Uyum için Arazi Tahribatının Önlenmesi	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
STORMLOG (Yerel Yönetim Hizmetlerinde Sürdürülebilir Ulaşım ve Su Yönetimi) Projesi	Bornova Belediyesi
Kırsal Alanların, Genç ve Kadın Çiftçilerin Rekabet Edebilirliğini ve İklim Değişikliğine Uyumlu Sürdürülebilirliğini Geliştirmek	Balıkesir İşadamları ve Sanayiciler Derneği (BASİAD)
Hepsi Yeşil Bir İklim Yaratmak – Sanayi Kentinde	Çerkezköy Belediyesi

Dayanıklı Mahalle	
İzmir İli Kentsel Kıyı İlçelerinde İklim Değişikliği Etkilenebilirlik Değerlendirmesi	Ege Üniversitesi
Risk Değerlendirmesi Yoluyla İklim Değişikliğine Duyarlı İmalat Sektörlerinin Uyum Kapasitesinin Artırılması (ClimaTech 4 Industry)	İstanbul Sanayi Odası
İklim Değişikliği ile Mücadelede Kentsel Su Dağıtım Sistemlerinde Verimliliği ve Güvenilirliği Artırma	Akdeniz Üniversitesi
İklim Değişikliğine Uyum İçin Hareket Edin	Mersin Büyükşehir Belediyesi
Yerel ve Bölgesel Alanlarda Doğal Tehlikelere ve İklim Değişikliğine Karşı Toplumun Dayanıklılığının Oluşturulması (Dayanıklılık Eylem Akademisi)	Hacettepe Üniversitesi
İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü Toplumsal Uyum İçin Orman Ekosistemi Hizmetleri	İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü
Türkiye Şehirlerinde İklim Değişikliği Uyumunun Geliştirilmesine Yönelik Bir Kentsel Suya Dayanıklılık Yaklaşımı	Ankara Üniversitesi Su Yönetimi Enstitüsü
Orman Yangınları Özelinde Hatay'ın İklim Değişikliği Uyumunun Artırılması	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA), Hatay
İklim Akıllı Çiftlikleri: Tarımın İklim Değişikliğine Uyum Modeli	Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği, İzmir
Tarım ve Balıkçılık Sektörlerinin İklim Değişikliğine Uyum	Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Van
Bitkilerin Sesini Deyun, İklim Değişikliğine Uyum Sağlayın	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
Arı Planı: İstranca Arıcılığının İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Arttırılması	Kırklareli Ticaret ve Sanayi Odası
Farklı İklim Projeksiyonları Kullanarak Geleceğin Temel Orman Ağacı Türlerinin Dağılımının Tahmin Edilmesi ve Türkiye'ye Uyum Stratejilerinin Geliştirilmesi	Marmara Ormancılık Araştırma Enstitüsü
İklim Değişikliğine Uyum Stratejileri: Bartın'da Sel ve Su Kıtılığı Risklerinin Azaltılması	Bartın Üniversitesi
Geleceğimizi İklim Değişikliğine Uyarlamak	Hayat Boyu Öğrenme, Mesleki Eğitim ve Geliştirme Derneği

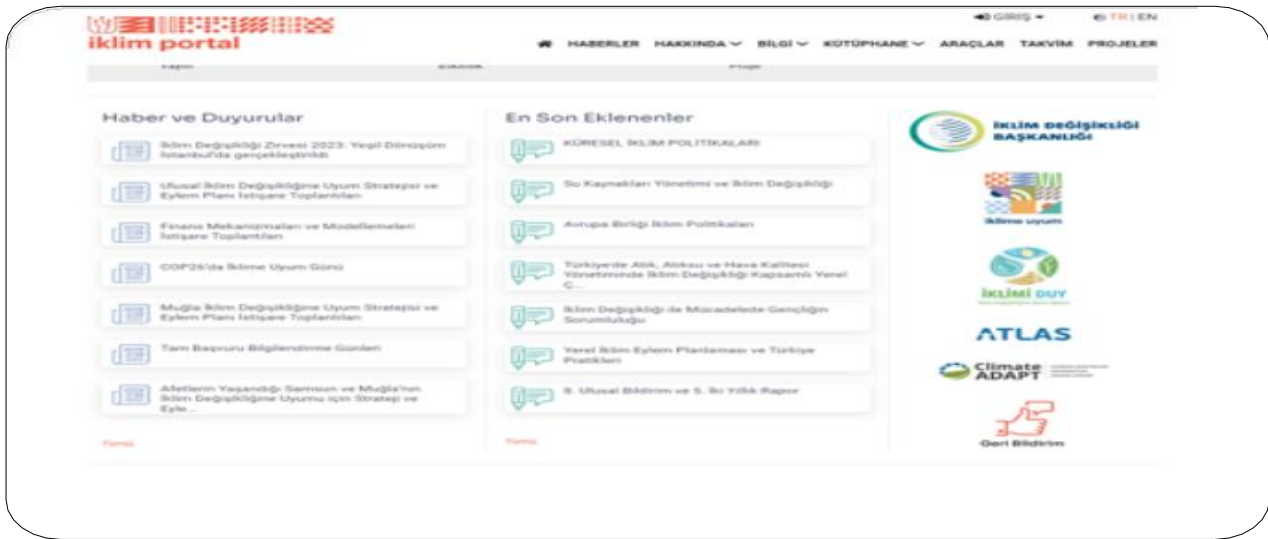
2.3.1. İklim Portalı

İklim Portal, iklim değişikliği ile ilgili paydaşların ürettiği içerik ve verileri tek bir kaynaktan toplayan ve Türkiye’deki tüm paydaşların erişimine açarak ulusal bir iklim değişikliği hafızası oluşturmayı hedefleyen bir çevrim içi platform olarak tasarlanmıştır. 28 Kasım 2024 tarihinde açılış lansmanı tüm kamu kurum temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

İklim Portal, paydaşlar arasında iletişim ve iş birliğini kolaylaştırarak en iyi uygulamalar ve başarılı/uygulanabilir iklim değişikliği ile mücadele stratejileri hakkında bilgi paylaşımı için bir platform olma görevini üstlenmektedir. Ayrıca, iklim değişikliğine yönelik eylemler planlarını (Azaltım Eylem Planı, Uyum Eylem Planı, Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları) izlemek, sonuçlarını raporlamak ve paylaşmak için bir arayüz içermekte olup farklı paydaşların ve kuruluşların ilerlemelerinin Bakanlığımızca takibini sağlamaktadır.

İklim Portal kullanıcılarına; kendi ihtiyaçlarına göre içerikleri filtreleyebilme, uyum ve azaltım seçeneklerine ulaşabilme, güncel mevzuat ve yönetmelikler hakkında bilgi sahibi olabilme, ülke genelinde yapılan iklim değişikliği ile ilgili her türlü çalışma (proje, çalıştay, eğitim vb.) erişebilme ve ülke genelinde iklim değişikliğine yönelik gerçekleştirilecek tüm etkinlikleri interaktif harita ve takvim üzerinden takip edebilme imkânı sağlamaktadır.

İklim Portal’a paydaşların kayıtları E-Devlet üzerinden gerçekleştirilmekte olup kurumlarca yetkilendirilen kişiler görevlendirme belgeleri ile kaydolarak içerik girişi yapabilmektedir. Bu doğrultuda, merkezi kamu kurum ve kuruluşları ile taşra teşkilatlarının, belediyelerin ve üniversitelerin yetkilendirdiği temsilciler tarafından İklim Portal’a içerik girişleri devam etmektedir.

www.iklimportal.gov.tr

2.3.2. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Çalışmaları

Türkiye, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasına yönelik küresel çabalara kendi özel şartları ve imkânları çerçevesinde katkıda bulunmak amacıyla Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyan'ını sunmuş ve 2030 iklim hedeflerini açıklamıştır. Türkiye iklim değişikliğine uyum ile ilgili çalışmalara attığı öneme binaen Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyan'ında uyuma ayrı bir başlık olarak yer vermiştir.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ile Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) işbirliği ile 1988 yılında iklim değişikliğini değerlendirmek üzere kurulan "Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC), 5-7 yılda bir dünyanın iklim sisteminin geldiği durum ile ilgili değerlendirme raporları döngüler bazında hazırlamaktadır.

Ev sahibi olarak 16-19 Ocak 2024 tarihlerinde İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayında gerçekleştirdiğimiz 60. Oturum IPCC 7. Değerlendirme Döngüsü'nün ilk toplantısı olmuştur. Bu toplantının ana gündem maddesi 7. Değerlendirme Döngüsü Çalışma Programına, çalışılacak konulara ve döngünün süresine karar verilmesidir.

İklim değişikliği ile ilgili bilimsel çıktıların giderek daha kritik sonuçlar ortaya koyması sebebiyle IPCC'nin yeni döngüsü ve buna bağlı olarak önümüzdeki 5-7 yılın çalışma programı büyük önem arz etmektedir.

2.3.3. COP 29 Süreci (Uyum Çalışmaları)

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı (UNFCCC COP) 11-22 Kasım 2024 tarihleri arasında Azerbaycan'ın Bakü şehrinde düzenlenmiştir.

Bu kapsamda iklim değişikliğine uyum ile ilgili olarak yürütülen müzakerelere Başkanlığımız İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı tarafından ülkemiz öncelikleri ve menfaatleri doğrultusunda katılım sağlanmıştır.

COP 29'da Küresel Uyum Hedefleri (Global Goal on Adaptation) müzakereleri sırasında Birleşik Arap Emirlikleri-Belém Çalışma Programı kapsamında ortaya konulacak yol haritasının mahiyeti kapsamında küresel uyum hedeflerinin çerçevesinde yer alan hedefler ve tematik alanlara yönelik olarak gerekli katkılar sağlanmıştır.

Buna göre süreç içerisinde sürdürülen müzakerelerde belirlenecek göstergelerin;

- Kapsayıcı olması,
- Bilimsel bilgiye dayanması,
- Ölçülebilir olması,
- Küresel sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu olması
- Taraflara ek raporlama yükü getirmemesi

Beklenmektedir.

Göstergeler, Ülkelerin uyum konusunda güçlü izleme, değerlendirme ve öğrenme sistemleri geliştirmeleri için önemli bir araç olmalıdır.

İzleme sisteminin etkili bir şekilde işlemesi için göstergelerin kolayca ölçülebilir olması gerektiği belirtilmiştir.

Diğer yandan Küresel Uyum Hedefleri (GGA) müzakere oturumları sırasında "sınır aşan riskler-transboundary" ifadesinin yer aldığı taslak dokümana yönelik olarak konunun geniş anlamlar ifade ettiği ve iklim değişikliğine uyum konusunun ötesine geçebilecek bir sonuç doğurulabileceği düşüncesi dile getirilerek bu ifadenin çıkarılması sağlanmıştır. Ayrıca ülkemiz bu noktada çocuklara ve gençlere yönelik göstergelerin de süreçte yer alması gerektiği önerisinde bulunmuştur. Ülkemizin bu önerisi taraflarca kabul görerek CMA.6 kararında yer almıştır.

Bununla birlikte iklim değişikliğine uyum kapsamında Ulusal Uyum Planları (NAP), Varşova Uluslararası Kayıp ve Zarar Mekanizması (WIM), Uyum Komitesi (AC), Nairobi Çalışma Programı (NWP) müzakerelerine de aktif katılım sağlanarak ülkemizin öncelikleri dile getirilmiş ve İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'mızın hazırlandığı ifade edilerek konu hakkındaki tecrübelerimiz ilgili platformlarda dile getirilmiştir.

2.3.4. İklim Elçileri

İklim değişikliği küresel bir tehdit olarak tüm dünyada ve ülkemizde etkisini göstermektedir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı olarak misyonumuz, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında tüm paydaşların katılımıyla bilimsel yöntemlere dayalı, çevresel, sosyolojik, ekonomik, teknolojik ve finansal unsurları içeren plan, politika ve stratejileri belirlemek, iklim değişikliğine uyum hedefleri ve sera gazı emisyon azaltım hedefleri çerçevesinde piyasa mekanizmalarının kurulması başta olmak üzere ulusal ve uluslararası çalışmaları yürütmektir.

İklim Elçileri Hareketi, Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda iklim değişikliği ile mücadelesini yeşil dönüşüm yoluyla gerçekleştirme çalışmalarını güçlendirmek, genç kuşakların iklim politikalarının planlanması, geliştirilmesi ve uygulanmasında etkinliğini artırmak amacıyla 2021 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hayata geçirilmiştir.

İklim Elçilerinin temel misyonu, temsil ettikleri üniversitelerin yeşil ve iklim dostu kampüse sahip olması ve bunun öncülüğünü üstlenmeleri şeklindedir. Vizyonu ise, İklim değişikliği ile mücadelede İklim Elçileriyle birlikte karar alma süreçlerinde gençlerin katılımını arttırmak ve kamuoyu farkındalığını geliştirmektir.

Her akademik yılı başlangıcında 208 üniversiteden birer öğrenci iklim elçisi olarak belirlenmektedir. İklim Elçileri, 18-25 yaş arasında bölüm sınırlaması olmaksızın lisans ve lisansüstü öğrencilerden oluşmaktadır. Seçilen iklim elçileri kendi üniversitelerinde iklim alanında etkinlikler gerçekleştirmektedir.

İklim Elçilerinin 2024 Yılı Faaliyetleri

- Uluslararası Gençlik Ekoloji Kampı (Eco Youth Camp) ile iklim eyleminde gençlerin rolünü tanımak, genç çevre aktivistlerine girişimlerini ve ekoloji projelerini sunabilecekleri bir platform yaratmak ve gençlerin başlattığı çevre hareketini desteklemek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda Özbekistan, Kırgızistan, Tacikistan, Türkmenistan, Kazakistan, Azerbaycan, Türkiye ve Macaristan'dan bir araya gelen UNICEF İklim Elçileri COP29 için güçlü bir diyalog oluşturmaları ve bölgesel bir gençlik ağını planlamaları için Özbekistan'ın ev sahipliğinde 24-30 Haziran 2024 tarihlerinde gerçekleştirilen Eco Youth Camp 2024'e katıldı. Türkiye'yi 3 İklim Elçisi temsil etti.
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC)'nin resmi gençlik temsilciliği olan YOUNGO çatısı altında düzenlenen LCOY(Yerel Gençlik Konferansı), gençlerin iklim eylemine katılımını güçlendiren ve onları uluslararası iklim müzakerelerinde aktif bir rol almasını teşvik eden bir platformdur. LCOYY Türkiye'de İklim Elçileri organizatörlüğünde ilk kez 4-5 Eylül 2024 tarihinde Ankara'da İLBANK Sosyal Tesisleri'nde gerçekleştirildi. Bu konferans sonucunda, iklim elçileri Türkiye Gençlik Bildirgesi'ni hazırladı.
- İklim değişikliği konusunda küresel sürdürülebilirlik alanında ülkelerin üst düzey katılımcılarının bir araya gelerek müzakerelerde bulunduğu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) Taraflar Konferansının 29. Toplantısında (COP29) 6 İklim Elçisi Türkiye'yi Bakü'de temsil etti.
- COP29'da Özbekistan Hükümeti tarafından finanse edilen ve düzenlenen “Orta Asya, Azerbaycan, Macaristan ve Türkiye'den Gençlik: COP 29'da” yan etkinliğinde 4 iklim elçisi Türkiye'yi temsil etti.
- İklim Değişikliğinin Fiziksel Bilim Temeli, Sera Gazı Azaltımı ve Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı, İklim Değişikliğine Uyum, Uyum Stratejisi ve Eylem Planı, İklim Değişikliğinin Biyolojik Çeşitlilik Üzerine Etkisi, Korku ile Nihilizm Arasında İklim İletişimi, İklim Değişikliği ile Mücadelede Doğa Temelli Çözümler ve İklim Değişikliği Biliminin Kutup Yıldızı: IPCC konularında alanında uzman kişiler tarafından 2024 yılı nisan ve mayıs aylarında iklim elçilerine yönelik online eğitimler düzenlendi.

İklim Finansmanı ve
Teşvikler Dairesi Başkanlığı
2024 Yılı Yürütülen Faaliyet
ve Projeler

3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı 2023 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

3.1. Mevzuat Çalışmaları

Yeşil Mutabakat Eylem Planı çerçevesinde, ulusal bir yeşil taksonomi mevzuatının hazırlanması görevi doğrultusunda Başkanlığımızca 2024 yılı içinde AB Taksonomisi'nde sıralanan kriterler dikkate alınarak ilgili paydaşlar ile 15 adet teknik istişare toplantısı düzenlenmiştir. Toplantılar ve çalışmalar sonucunda; Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmelik Taslağı hazırlanmış, öncelikli sektörler listesi oluşturulmuş, ekonomik faaliyetler için AB Taksonomisi dikkate alınarak Teknik Tarama Kriterleri oluşturulmuş, taksonomi uygulamasına yönelik senaryolar çalışılmıştır. Söz konusu çalışmaları takiben mayıs ayında İklim Finansmanı Çalışma Grubu toplantısı gerçekleştirilmiş olup yapılan son düzenlemeler neticesinde 16 Eylül 2024 tarihinde Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Taslağı ve Ek' inde yer alan Teknik Tarama Kriterleri görüşe sunulmuştur.

Türkiye Yeşil Taksonomisi; ormancılık faaliyetleri, çevre koruma ve yenileme faaliyetleri, imalat faaliyetleri, enerji faaliyetleri, su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, ulaştırma faaliyetleri, inşaat ve emlak faaliyetleri, bilgi ve iletişim faaliyetleri, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, tarım faaliyetleri, turizm faaliyetleri, sanat, eğlence ve rekreasyon faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri, eğitim faaliyetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, hizmet faaliyetleri, konaklama faaliyetleri ile ilgili sektörleri kapsayacaktır.

3.2. Proje Çalışmaları

3.2.1. *Türkiye'de Sürdürülebilir Faaliyetler Taksonomisinin Raporlanması ve Kullanıcılarının ve Faydalanıcılarının Belirlenmesine İlişkin Kılavuzların Hazırlanması (Preparation of Guidelines for Reporting and Identification of Users and Beneficiaries of the Taxonomy of Sustainable Activities in Türkiye)*

Projeyle, Türkiye'nin iklim hedefleri doğrultusunda kullanılacak Türkiye Yeşil Taksonomisi konusunda teknik kapasitenin güçlendirilmesi amaçlanmıştır.

Proje faaliyetleri diğer ülkelerdeki başarılı taksonomi örneklerinin analizi, finansal sistemdeki taksonomi potansiyel kullanıcılarının yanı sıra ilgili her piyasada beklenen faydalarının analizini ve tanımlanması yapılmış, yeşil taksonomi kapsamında raporlama kılavuzları oluşturulmuştur. Proje, Fransız Kalkınma Ajansı'nın 250.000 Avro hibe desteğiyle finanse edilmiştir.

Proje kapsamında yayımlanan olan raporlara Başkanlığımız web sitesinden erişim sağlanabilmektedir. (<https://iklim.gov.tr/taksonomi-proje>).

Proje 2024 yılı Kasım ayında tamamlanmıştır.

3.2.2. Türkiye’de Ulusal Yeşil Taksonomi’nin Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi (Technical Support for the Development of National Green Taxonomy of Turkey)

Proje, Türkiye’de Sürdürülebilir Faaliyetler Taksonomisinin Raporlanması ve Kullanıcılarının ve Faydalanıcılarının Belirlenmesine İlişkin Kılavuzların Hazırlanması projesinin devamı niteliğindedir. Proje Fransız Kalkınma Ajansı’nın 400.000 Avro hibe desteğiyle finanse edilecektir. Projenin teknik şartnamesi İklim Değişikliği Başkanlığı’nca hazırlanmıştır. Proje kapsamında aşağıdaki bileşenler yer almaktadır:

- AB Taksonomisi Teknik Tarama Kriterleri’nin altı hedef için analiz edilmesi,
- Ülkemizin kendi koşullarına özgü kriterlerin belirlenmesi,
- Paydaşlar ile iletişimi artıracak Türkiye Yeşil Taksonomisi Portalı’nın oluşturulması,
- Mevzuat kapsamında uygulama rehberlerinin ve taksonomi raporlama taslaklarının oluşturulması.

Projenin 2025 yılının Ocak ayında başlayıp, bir yıl içerisinde tamamlanması hedeflenmektedir.

3.2.3. Mutabakat Zaptı Projeleri

Mutabakat Zaptı (MoU) 22 Ekim 2021 tarihinde Dünya Bankası (Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası-IBRD) ve Uluslararası Finans Kurumu-IFC), Almanya, Fransa, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ve Birleşmiş Milletler ile imzalanmıştır.

MoU’nun temel hedefi, ülkemizin düşük emisyonlu ve iklime dayanıklı kalkınması başta olmak üzere sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin ve emisyon azaltımı ve iklim değişikliğine uyum konusundaki artan çabalarının desteklenmesidir.

MoU kapsamında, 3 yıllık bir dönem için hâlihazırda programlanmış kaynaklara ilave olarak ülkemize 3,157 milyar dolar tutarında kredi ve 66,5 milyon dolara kadar hibe sağlanması öngörülmektedir.

MoU çerçevesinde sağlanacak krediler, her bir kuruluşun düzenli olarak uyguladığı finansman koşullarına tabi olacak ve kuruluşların yetkili kurullarının onayına sunulacaktır. Projelerin onaylanmasında kuruluşların prosedürleri ve politikaları takip edilecektir.

Söz konusu kaynaklar halihazırda ikili ve çok taraflı finansal ve kalkınma kuruluşlarından ülkemize sağladığımız dış finansman imkanları ile aynı prosedür ve kurallara tabi olacaktır.

3.2.4. İklim Finansmanı Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi

İklim Finansmanı Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	AB – IPA III
Proje Süresi	24 ay 2026-2027 (Planlanan)
Projenin Maliyeti	2,400,000 Euro (%100 AB katkısı)
Proje Ortağı Kurum veya Üniversite	İklim Değişikliği Başkanlığı EU IPA
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	- Projenin genel amacı Türkiye’yi iklim değişikliği ile mücadelede daha donanımlı ve dayanıklı hale getirmektir. - Projenin spesifik amacı ise iklim finansmanı konusunda ülkemizin ulusal kapasitesini artırmak ve politik çerçevesini geliştirmektir. Projenin uygulanması noktasında çeşitli analizler, en iyi örneklerin incelenmesi, taslak ulusal finansmanı stratejisi ve taksonomiye yönelik hazırlık çalışmaları, taslak metinlerin hazırlanmasının desteklenmesi, ve ulusal kurumların iklim finansmanı konusundaki kapasitelerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
Projenin Çıktıları	- Ulusal iklim finansmanı izleme metodolojisi geliştirilecektir. - Ulusal taslak iklim finansmanı stratejisi hazırlanacaktır. - Sürdürülebilir finans için literatür ve Avrupa Birliği mevzuat taraması gerçekleştirilecektir. - Türkiye Yeşil Taksonomisi çalışmaları gerçekleştirilecektir. - Yeşil finans enstrümanlarına ilişkin küresel standartlar incelenecektir. - İklim değişikliği açısından sigorta sektörü analiz edilecektir. Sermaye piyasalarında sürdürülebilir finansmandan yararlanma noktasında düzenleyici ve politika ortamını güçlendirecek öneriler oluşturulacaktır.
Projenin Mevcut Durumu	Projenin ön ihale aşaması tamamlanmış olup süreç devam etmektedir.

3.2.5. Türkiye'nin İklim ve Biyoçeşitlilik Hedeflerinin Desteklenmesi Projesi

Türkiye'nin İklim ve Biyoçeşitlilik Hedeflerinin Desteklenmesi Projesi	
<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	GIZ
<i>Proje Ödeneği</i>	10.000.000 Avro – Hibe
<i>Proje Süresi</i>	60 ay
<i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	2024-2029
<i>Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.</i>	○ İklim Değişikliği Başkanlığı ○ Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü GIZ (Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu)
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Türkiye'nin iklim ve biyoçeşitlilik eylemleri için kapasite geliştirme ve teknik destek 1-İklim değişikliği ile ilgili teşvik sistemlerinin araştırılması 2-Gönüllü Karbon Piyasaları 3-Uluslararası düzeyde taksonomi uyumu 4-Türkiyenin Ulusal Katkı Beyanının izlenmesi için teknik destek 5-Türlerin sistematik korunması için kapasite geliştirme
<i>Projenin Çıktıları</i>	Çıktı I: Kapasite Geliştirme Yoluyla Çerçeve Koşullarının İyileştirilmesi: Çıktı II: Türkiye'nin NDC İlerlemesinin Katalizlenmesi: Çıktı III: Teknik Yardım ve Kapasite Geliştirme Aracılığıyla Biyoçeşitlilik Çalışmalarına Destek: Çıktı IV: Arayüz Bileşeni Çıktı V: Esnek Geçici Destek
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	Proje bileşenleri için teknik şartname hazırlıkları başlamıştır.

3.2.6. Türkiye Yeşil Taksonomisinin Geliştirilmesi Projesi

Türkiye Yeşil Taksonomisinin Geliştirilmesi Projesi	
<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	AFD
<i>Proje Ödeneği</i>	400.000 Avro – Hibe
<i>Proje Süresi</i>	12 ay
<i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	2025-2026
<i>Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.</i>	o İklim Değişikliği Başkanlığı Fransız Kalkınma Ajansı
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Yeşil Mutabakat Eylem Planı, 12.Kalkınma Planı, T.C. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, Orta Vadeli Program gibi stratejik planlarda yer alan Türkiye Yeşil Taksonomisinin hazırlanması için kapasite geliştirme projesidir.
<i>Projenin Çıktıları</i>	- AB Taksonomisi Teknik Tarama Kriterleri'nin altı hedef için analiz edilmesi, - Ülkemizin kendi koşullarına özgü kriterlerin belirlenmesi, - Paydaşlar ile iletişimi artıracak Türkiye Yeşil Taksonomisi Portalı'nın oluşturulması, - Mevzuat kapsamında uygulama rehberlerinin ve taksonomi raporlama taslaklarının oluşturulması.
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	22 Ocak 2024 tarihinde Projenin Açılış Toplantısı gerçekleştirilmiştir.

3.3. Temel Faaliyetler

3.3.1. Taksonomi ve Sürdürülebilirlik Raporlaması Düzenlemeleri Gelişmelerinin İzlenmesi

AB Taksonomisi, sürdürülebilir faaliyetler için sınıflandırma çerçevesini sağlarken, Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (Corporate Sustainability Reporting Directive-CSR) sürdürülebilirlik raporlamasını düzenlemekte ve Sürdürülebilir Finans Raporlama Direktifi (Sustainable Finance Disclosure Regulation-SFDR) ise finansal ürünlerin satışı için açıklama gerekliliklerini tanımlamaktadır. Bu düzenlemeler, sermaye talep eden şirketlerden bu şirketlere fon sağlayan yatırımcılara ve aradaki herkese kadar tüm yatırım değer zincirlerindeki tüm büyük oyuncularını etkilemektedir.

Önceden geçerli olan Finansal Olmayan Raporlama Direktifi (NFRD) yerine, 2022’de yayımlanan Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi ilk olarak küçük şirketler hariç, AB tarafından düzenlenen piyasalarda işlem gören tüm şirketlere uygulanacaktır. CSRD, yasal statüleri ne olursa olsun sigorta kuruluşları ve kredi kuruluşlarına da uygulanacaktır. AB Taksonomisi, CSRD kapsamındaki tüm şirketleri ve SFDR kapsamındaki tüm finansal piyasa katılımcılarını kapsamaktadır. Şirketlerin AB Taksonomisi ile uyumlu olarak cirolarının, sermaye harcamalarının ve operasyonel harcamalarının yüzdesini raporlamaları gerekecektir. Ayrıca varlık yöneticilerinin de, portföylerinin AB Taksonomisi ile uyumlu faaliyetlere yatırılan yüzdesini bildirmeleri gerekecektir. Böylece şirketler ve finansal kuruluşlar, taksonomiye ne ölçüde uyumlu olduklarını açıklayacaktır.

Avrupa Komisyonu, 26 Şubat tarihinde dört düzenlemenin basitleştirilmesini öngören ve kısaca “omnibus” adı verilen bir mevzuat değişikliği paketi sunmuştur.

Söz konusu dört düzenleme:

1. Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD),
2. Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (Corporate Sustainability Due Diligence Directive, CSDDD),
3. Taksonomi Yönetmeliği,
4. Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Carbon Border Adjustment Mechanism, CBAM) olarak belirlenmiştir.

Bu paketle, AB'nin sürdürülebilir bir geçişe yönelik hedefi ile AB şirketlerinin rekabet gücünü artırmak ve bu iki hedefi uzlaştırmak amaçlanmaktadır.

İhracatımızda en büyük pazar olan AB'nin bu raporlama gerekliliklerinden Türk firmalarının etkileneceği açıktır. Bu bağlamda Başkanlığımız AB tarafında yer alan düzenlemeleri ve güncellemeleri takip etmekte ve bu bağlamda proaktif önlemler almaktadır.

3.3.2. Türkiye Yeşil Taksonomisi Hazırlık Çalışmaları

Yeşil taksonomi hazırlanmasına yönelik çalışmalar kapsamında, ülkemizde ulusal ve uluslararası alanda iklim ve diğer sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu ekonomik faaliyetlerin belirlenmesi, sürdürülebilir yatırımlara finansman akışının teşvik edilmesi ve piyasada sürdürülebilir aktivitelerle ilgili şeffaflığın sağlanması hedeflenmektedir. Taksonomi mevzuatı geliştirme yükümlülüğü 16 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete'de 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında İklim Değişikliği Başkanlığı'ndadır. Fransız Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle 2023 yılında tamamlanan çalışma ile Taksonomiye yönelik temel stratejiler belirlenmiş ve raporlamaya hazırlık kılavuz belgeleri yayımlanmıştır.

Taksonomi tanımı, taksonomilere neden ihtiyaç duyulduğu, AB taksonomisinin incelemesi, ülkemizde devam eden hazırlık çalışmalarının yer aldığı Başkanlığımızca hazırlanan Taksonomi Çerçeve Dokümanı web sitemizde yayımlanmıştır.

2024 yılı itibarıyla ilgili paydaşlarla 15 adet çevrimiçi sektör toplantısı gerçekleştirilmiştir.

İklim Değişikliği Başkanlığınca 2022/2 sayılı İDUKK kararı doğrultusunda teşkil edilen İklim Finansmanı Çalışma Grubu, 02.05.2024 tarihinde taksonomi gündemini belirlemek amacıyla toplanmıştır.

Çevrimiçi sektör toplantıları sonucu paydaşların görüşlerini ve Ülkemizin koşullarını dikkate alan, AB Taksonomisi ile uyumlu Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği taslağı ve Teknik Tarama Kriterleri taslağı hazırlanmıştır.

Söz konusu Yönetmelik taslağı ve Teknik Tarama Kriterleri taslağı, 16 Eylül 2024 tarihi itibarıyla ilgili kurum ve kuruluşlara görüş için iletilmiştir. 17 Aralık 2024 tarihi itibarıyla kurum ve kuruluşlardan gelen görüşler Başkanlığımızca değerlendirilmekte olup müteakiben Yönetmelik taslağının son hali Cumhurbaşkanlığına gönderilmek üzere hazır hale getirilecektir.

İlgili Yönetmelik taslağında, taksonomi kapsamına hangi şirket ve kurum/kuruluşların dâhil olduğu, çevresel hedeflerin neler olduğu, taksonomi raporlamasına ve verilerin doğrulanmasına ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Ayrıca Türkiye Yeşil Taksonomi mevzuatının uygulama takibinin sağlanabilmesi, yeşil finansman akışının yeşil ekonomik faaliyetlere yönlendirilmesi ve veri yönetiminin yapılabilmesi için Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemi (e-Taksonomi)'nin geliştirilmesi planlanmaktadır.

Böylece Taksonomi mevzuatı ile bilgiye erişimde şeffaflık sağlanacağından, Ülkemiz için uluslararası iklim finansmanına erişim daha da kolay hale gelecektir.

3.3.3. İklim Finansmanı Stratejisi Hazırlık Çalışmaları

İklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik ülkemizin ulusal öncelikleri ve hedefleri doğrultusunda finansman kaynaklarını belirlemek, geliştirmek, finansman erişimini artırmak ile finansman kullanımını izlemek ve değerlendirmek amacıyla İklim Finansmanı Stratejisi hazırlanmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda İklim Finansmanı Stratejisi, Başkanlığımızın hazırlamakta olduğu Uyum ve Azaltım Eylem planlarından yararlanarak kamu (ulusal ve yerel) ve özel sektörde ihtiyaç duyulan iklim değişikliği ile mücadele ve iklim değişikliğine uyum yatırımları için, finansman akışını kolaylaştırmak ve artırmak, öncelikli alanları, önlemleri, eylemleri (kısa, uzun vadeli), sorumlulukların dağılımını belirlemek ve ülkemizdeki iklim dostu yatırımları harekete geçirmek için paydaşların mevcut, yeni ve alternatif finansal kaynaklara erişim sağlanmasının kolaylaştırılması hedeflemektedir.

Strateji belgesinin amaç ve kapsamı aşağıda yer almaktadır. Bunlar:

- İklim Değişikliği ile Mücadele: İklim değişikliğinin etkilerini azaltmak, uyumu güçlendirmek ve sera gazı emisyonlarını azaltmak gibi iklim değişikliği ile mücadele etme hedeflerini belirler.
- Sürdürülebilir Enerji Projeleri: Strateji belgesi, sürdürülebilir enerji projelerine odaklanarak, yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişi teşvik etmeyi ve enerji verimliliğini artırmayı amaçlar.
- Finansman Kaynaklarının Belirlenmesi: İklim dostu projeleri desteklemek için gerekli finansman kaynaklarını belirler ve bu kaynakların nasıl sağlanacağına dair stratejileri içerir. Kamu kaynakları, özel sektör yatırımları, uluslararası yardımlar gibi farklı finansman araçları ele alınabilir.
- Politika ve Mevzuat Çerçevesi: İklim Finansmanı Strateji Belgesi, ilgili politika ve mevzuatın gözden geçirilmesini ve gerekirse güncellenmesini içerebilir. Bu, iklimle ilgili hedeflere ulaşmak için gerekli düzenleyici çerçevenin oluşturulmasını sağlar.
- Paydaşların Katılımı ve İşbirliği: Kamu, özel sektör, sivil toplum ve uluslararası kuruluşlar gibi tüm paydaşların işbirliğini teşvik eder. İklim finansmanı genellikle çok taraflı bir çaba gerektirir, bu nedenle strateji belgesi paydaşların aktif katılımını vurgular.
- İzleme ve Değerlendirme Mekanizmaları: Belge, belirlenen hedeflere ulaşma sürecini izlemek ve değerlendirmek için kullanılacak mekanizmaları da içerir. Bu aşama stratejinin etkinliğini değerlendirmek ve gerektiğinde düzeltici önlemler almak için önemlidir.

Bu kapsamda Başkanlığımız, 2025 yılı içerisinde İklim Finansmanı Stratejisi hazırlık çalışmalarına başlayacaktır.

Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

4.Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

4.1. Proje Çalışmaları

Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	Dünya Bankası
Proje Ödeneği	4.950.000 Dolar – Hibe
Proje Süresi	58 Ay (18.10.2023 – 30.08.2028)
Başlangıç-Bitiş Tarihi	2024-2028
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	Yok
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Projenin genel amacı, karbon fiyatlandırma mekanizmalarının geliştirilmesi ve uygulanmasında ülkemizi desteklenmesi ve karbon piyasasına yönelik teknik ve idari kapasitenin artırılmasıdır. • BİLEŞEN-1 Karbon Fiyatlandırmasının Geliştirilmesi için Politika Analizi ve Yol Haritası • BİLEŞEN-2 Karbon Fiyatlandırmanın Tasarımı ve Uygulanması ○ Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ○ Karbon fiyatlandırmasının genişletilmesi ○ Ulusal karbon kredilendirme mekanizmasının tasarlanması ve uygulanması • BİLEŞEN-3 Kesişen Faaliyetler
Projenin Çıktıları	• Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi'nin tasarlanması ve pilot Emisyon Ticaret Sistemi'nin uygulanması • Karbon Vergisi Tasarımı doğrultusunda karbon fiyatlandırmanın genişletilmesi değerlendirilmesi • Ulusal Karbon Kredilendirme aracı tasarlanması.
Projenin Mevcut Durumu	• Piyasa Uygulama Birimi için Bireysel Danışmanların İstihdam Edilmesi

	• Türkiye Karbon Piyasası Geliştirme Projesi Resmi Açılışı (30 Nisan 2024)• Proje Muhasebe ve Finansal Raporlama Sistemi Kurumu• Türkiye’de Emisyon Ticaret Sisteminin Ekonomik Modellemesine Yönelik Danışmanlık Hizmeti Alımına İlişkin İhale Çalışmaları• Türkiye’de Emisyon Ticaret Sisteminin Tasarlanmasına ve Mevzuat Geliştirilmesine Yönelik Danışmanlık Hizmeti Alımına İlişkin İhale Çalışmaları• Paydaş Katılımı ve İstişare Çalışmaları

Proje Özeti: Projenin genel amacı, karbon fiyatlandırma mekanizmalarının geliştirilmesi ve uygulanmasında ülkemizi desteklenmesi ve karbon piyasasına yönelik teknik ve idari kapasitenin artırılması olmaktadır. Proje; karbon fiyatlandırmasının geliştirilmesi için politika analizi ve yol haritası oluşturulması, karbon fiyatlandırmanın tasarımı ve uygulanması ve belirtilen konular kapsamında kesişen faaliyetlerin yürütülmesi olmak üzere üç ana bileşenden oluşmaktadır. Projenin ana çıktıları; Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi’nin tasarlanması ve pilot Emisyon Ticaret Sistemi’nin uygulanması, Karbon Vergisi tasarımı doğrultusunda karbon fiyatlandırmanın genişletilmesi ve değerlendirilmesi ve Ulusal Karbon Kredilendirme aracı tasarlanması olmaktadır.

AB ETS Mevzuatının Aktarılması Projesi	
<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	IPA3
<i>Proje Ödeneği</i>	2.800.000 Avro – Hibe
<i>Proje Süresi</i>	30 ay
<i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	2025-2028
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Projenin amacı AB ETS mevzuatının ulusal mevzuatımıza aktarımı konusunda gerekli teknik ve mevzuat altyapısı konusunda teknik yardım sağlanmasıdır. ✓ AB ETS’ye tam uyum için yol haritasının belirlenmesi ve mevzuat geliştirme desteği ✓ AB ETS & ETS2 Sektörlerinin Değerlendirilmesi ve AB ETS Türkiye ETS Bağlantısının Ekonomik Etki Analizi Kapasite geliştirme faaliyetleri
<i>Projenin Çıktıları</i>	- Tüm AB ETS Mevzuatı analiz edilmiş ve AB ETS kapsamında ücretsiz tahsisat ve piyasa istikrar rezervi konularında taslak mevzuat hazırlanması. - Havacılık, deniz taşımacılığı; karayolu taşımacılığı ve binalara özgü yönetmelik ve uygulamaların analizi - AB ETS ile ulusal ETS arasındaki olası bağlantıyı kurmak için ekonomik etki analizi yapılması - AB uyumlu ulusal ETS konusunda kapasite geliştirme
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	Projenin teknik şartnamesi AB Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanmıştır. İhale sürecinin 2025 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Proje Özeti: Bu proje, Türkiye’nin oluşturulacak ulusal Emisyon Ticaret Sisteminin Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi (EU ETS) mevzuatına uyum sağlamasını desteklemeyi amaçlamaktadır. Projenin başlıca çıktılar arasında, EU ETS mevzuatının analiz edilerek Türkiye’ye uygun mevzuat taslaklarının hazırlanması, havacılık, denizcilik, karayolu taşımacılığı ve binalar gibi sektörler için AB’de mevcut düzenlemelerin incelenmesi ve ekonomik etki analizleri yer almaktadır. Ayrıca, farkındalığı artırmak ve kapasite geliştirmek için eğitim programları ve çalıştaylar düzenlenecektir. Projenin ana paydaşları Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sektör temsilcileri ve diğer sivil toplum kuruluşlarıdır.

4.2. Temel Faaliyetler

Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı'nın 2024 yılında yürüttüğü çalışmalar aşağıda 8 başlık altında kategorize edilerek verilmektedir. Söz konusu çalışmalara ait başlıklar şu şekildedir:

4.2.1. Emisyon Ticaret Sistemi

Ülkemizde ulusal bir emisyon ticaret sisteminin kurulmasına yönelik çalışmalar 2024 yılında da devam etmiş bu olup, bu doğrultuda Dünya Bankası Piyasa Uygulama Ortaklığı (PMI) kapsamında yer alan Türkiye PMI Karbon Piyasası Geliştirme Projesi hibe anlaşması 8 Ocak 2024 tarihi itibarıyla efektif olmuştur. Akabinde 30 Nisan tarihinde Türkiye Karbon Piyasaları Geliştirme Projesi (PMI) resmi açılışı Sayın Bakan Mehmet Özhaseki'nin de teşrifleriyle İlbank Sosyal Tesislerinde gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında bir uygulama birimi kurulmuş ve Türkiye Karbon Piyasası Geliştirme Projesi Proje Uygulama Birimi bireysel danışmanlık hizmeti kapsamında Proje Asistanı, Finans Uzmanı ve Proje Koordinatörü göreve başlamıştır. Ayrıca proje Muhasebe ve Finansal Raporlama Sistemi kurulumu tamamlanarak aylık, 6 aylık ve yıllık raporlamalara yapılmaktadır.

Türkiye'de Emisyon Ticaret Sisteminin Ekonomik Modellemesine Yönelik Danışmanlık Hizmeti ve Türkiye'de Emisyon Ticaret Sisteminin Tasarlanmasına ve Mevzuat Geliştirilmesine Yönelik Danışmanlık Hizmeti ilişkin ihale çalışmaları başlatılmıştır. Türkiye'de Emisyon Ticaret Sistemi için Sera Gazı Yoğunluğu Kıstas Ölçütleri Uygulanmasına Yönelik Danışmanlık Hizmeti ve Sera Gazı Yoğunluğu Kıstas Ölçütleri Uygulanmasına Yönelik Kapasite Geliştirme Programı sözleşmeleri için teknik şartname yazımı çalışmaları başlatılmıştır.

Fotoğraf: 30 Nisan 2024 Türkiye Karbon Piyasaları Geliştirme Projesi Açılış Toplantısı

2022 yılında düzenlenen İklim Şûrası çalışma grupları arasında yer alan “Karbon Fiyatlandırma ve Yeşil Finansman” komisyonu tarafından ETS özelinde alınan tavsiye kararları doğrultusunda taslak

mevzuat çalışmalarına devam edilmiştir.

Diğer ülke karbon fiyatlandırma birimleri ile tecrübe aktarımı sağlanmıştır.

Eskişehir, Denizli, Sakarya, Kocaeli, İzmir, Kayseri, Mersin, Adana, İstanbul, Çorlu, Bursa, Uşak, Aydın ve Konya illerinde Emisyon Ticaret Sistemi, Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması bilgilendirme istişare toplantıları yapılmıştır.

4.2.2. Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması

Avrupa Birliği'nin 1 Ekim 2023 tarihiyle raporlama sürecinin başlamasıyla birlikte, geçiş dönemi ve 2026 mali yükümlülük sürecine hazırlık amacıyla SKDM kapsamında 2024 yılı içerisinde önemli toplantılar ve çalışmalar yapılmıştır.

4.2.3. Yeşil Mutabakat Eylem Planı

Avrupa Yeşil Mutabakatının açıklanması üzerine ülkemizde bu alanda hızlı bir şekilde koordinasyon yapılarak AYM kapsamında ülkemizin Avrupa Yeşil Mutabakatı'na adaptasyonunu sağlamak üzere ilgili kurumlarımızın katkıları ile bir eylem planı oluşturulmuş ve Yeşil Mutabakat Eylem Planına (YMEP) ilişkin 2021/15 sayılı 7 Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile 16 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Sanayiden finansmana tüm sektörlerin yeşil dönüşümü için yol haritası olan Eylem Planı; Sınırdaki karbon Düzenlemesi, Yeşil ve döngüsel Ekonomi, Yeşil Finansman, Temiz ve Ekonomik Enerji Arzı, Sürdürülebilir Tarım, Sürdürülebilir Akıllı Ulaşım, İklim Değişikliği ile Mücadele, Diploması ve Bilgilendirme Faaliyetleri olmak üzere, 9 ana faaliyet, 32 hedef ve 81 alt eylemden oluşmaktadır.

2021/15 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi uyarınca, YMÇG'ye yardımcı olmak ve çalışma alanına ilişkin yeşil mutabakat gerekliliklerini, mevcut durumu, gereksinimleri ve riskleri analiz ederek tematik/sektörel yol haritalarını ve/veya politika önerilerini oluşturmak ve YMÇG'ye raporlamak üzere; Eylem Planı kapsamındaki 81 eyleme yönelik olarak, enerji, finansman ve teknoloji gibi yatay alanların yanı sıra tekstil, inşaat, çimento, çelik gibi sektörel alanlarda ihtisas çalışma grupları (İÇG) oluşturulmuştur.

Bakanlığımız Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında yön verici bir role sahiptir. Sınırdaki Karbon Düzenlemeleri, Yeşil ve Döngüsel Bir Ekonomi, Yeşil Finansman, Sürdürülebilir Akıllı Ulaşım ve İklim Değişikliği İle Mücadele olmak üzere 5 ana faaliyet altında, Bakanlığımız 22 eylemden direkt olarak sorumludur. 26 eylem için de ilgili kurum ve paydaş olarak katkısını vermiştir.

Katılım sağlanan ihtisas çalışma grupları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

İhtisas Çalışma Grubu	İÇG Koordinatörü Kurum
AB SKDM İhtisas Çalışma Grubu	Ticaret Bakanlığı
Sürdürülebilir Tüketim ve Üretim Eylem Planı İhtisas Çalışma Grubu	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Sıfır Kirlilik Eylemi İhtisas Çalışma Grubu	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı
Çelik Sektörü İhtisas Çalışma Grubu	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Alüminyum Sektörü İhtisas Çalışma	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Çimento Sektörü İhtisas Çalışma Grubu	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
Adil Geçiş Politikaları İhtisas Çalışma Grubu	Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanlığı

4.2.4. Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu

YOİKK'in yeni dönem çalışmaları, Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Cevdet YILMAZ başkanlığında başlatılmış olup YOİKK Yönlendirme Komitesi başkanlığı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından üstlenilmiştir.

2024 YOİKK eylem döneminde çalışılmak üzere cari açığı azaltıcı, döviz kazandırıcı, katma değeri yüksek üretimi destekleyen, mal ve hizmet ihracatını kolaylaştırıcı hususları önceliklendiren eylem önerileri üzerinde yoğun bir çalışma gerçekleştirilmiştir.

4.2.5. Gönüllü Karbon Piyasası ve Ulusal Denkleştirme Sistemi

Karbon fiyatlandırma dairesi başkanlığı olarak emisyon ticaret sistemi gibi zorunlu piyasaların yanı sıra Türkiye'de 2000'li yılların ortasından itibaren aktif işleyen gönüllü karbon piyasasına ilişkin çalışmalar da gerçekleştirmektedir.

Bu doğrultuda, TSE ile 13 Mayıs 2023 tarihinde Ulusal Karbon Kredilendirme Programı için bir protokol imzalanmış olup üzerinde çalışılan karbon kredilendirme ve denkleştirme yönetmeliği ile gönüllü karbon piyasalarındaki projelerin izlenmesine, ulusal karbon kredilendirme programının usul ve esaslarına ilişkin hususlar da düzenlenecektir.

Türkiye, Dünya'da gönüllü karbon piyasasında kayıtlı proje sayısı açısından ileri gelen ülkelerden biri olmakla beraber ormancılık sektöründe herhangi bir gönüllü karbon projesi yoktur. Hem bu

kapsamda Türkiye’de ormancılık sektöründe projelerin geliştirilmesinde hukuki ve teknik analiz çalışmalarının yapılması hem de ulusal karbon kredilendirme sisteminin kurulmasına ilişkin çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

4.2.6. Paris Anlaşması 6. Madde

Türkiye Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında ilettiği Ulusal Katkı Beyanı’nda, Ulusal Katkı Beyanları’nı gerçekleştirmede ülkeler arası ikili işbirlikleri kurmasına imkan tanıyan Paris Anlaşması’nın 6.Maddesine katılımın hakkını saklı tutmuş olup bu alanda Taraflar konferanslarında düzenlenen müzakerelere hem aktif katılım sağlamakta hem de ilgili teknik çalışmalara devam etmektedir.

4.2.7. Uluslararası Kuruluşlarla İlişkiler

Karbon fiyatlandırma daire başkanlığı olarak Dünya’daki karbon fiyatlandırma çalışmalarına ilişkin çalışmaları yakından takip etmek, gerekli kapasite geliştirme çalışmalarına katılmak ve ülkemizin bu alanlardaki politikalarına ilişkin bilgilendirme çalışmaları 2024 yılında da devam etmiştir. Bu kapsamda çok sayıda toplantıya katılım sağlanmıştır.

4.2.8. Avrupa Birliği ile Yüksek Düzeyli İklim Diyalogu

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanımız Sn. Murat Kurum ile dönemin Avrupa Komisyonu Kıdemli Başkan Yardımcısı Sn. Frans Timmermans arasında Avrupa Birliği ve ülkemiz arasında iklim değişikliği konusunda işbirliğini arttırmak amacıyla Yüksek Düzeyli İklim Diyalogu (YDİD) tesis edilmiştir.

Söz konusu diyalog kapsamında düzenlenen;

- AB Emisyon Ticaret Sistemi eğitime,
 - AB ETS düzenleyici çerçevesinin tanıtılması konusunda teknik eğitime,
 - AB ETS uygulamasında demir ve çelik sektörü özelinde gerçekleştirilen eğitime,
 - AB ETS uygulamasında çimento, gübre ve elektrik sektörleri özelinde gerçekleştirilen eğitime,
- katılım sağlanmıştır.

Sera Gazı Azaltım Politikaları
Dairesi Başkanlığı
2024 Yılı Yürütülen
Faaliyet ve Projeler

5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

5.1.Proje Çalışmaları

Türkiye'nin Sera Gazı Azaltım Hedefinin Revizyonu ve Uzun Vadeli İklim Değişikliği Stratejisinin Geliştirilmesi Projesi	
<i>Proje Süresi</i>	24 Ay
<i>Projenin Maliyeti (Bütçesi)</i>	450.000 USD
<i>Proje Ortağı Kurum veya Üniversite</i>	Konsorsiyum Ortakları: Birleşmiş Millet Kalkınma Programı (UNDP)
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	2053 Net Sıfır Hedefi doğrultusunda, 2015 yılında sunulmuş olan ülkemizin Niyet Edilmiş Ulusal Katkı Beyanı'nın revize edilmesi ve yeni hedef ile uyumlu Uzun Dönemli Düşük Karbonlu Kalkınma Stratejisinin ve İklim Değişikliği Eylem Planının hazırlanarak ülkemizin iklim değişikliği alanındaki politikaların belirlenmesidir. ✓ Ulusal Katkı Beyanının Revizyonu ✓ İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planının Hazırlanması ✓ Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisinin Hazırlanması
<i>Projenin Çıktıları</i>	✓ İhtiyaç Değerlendirmesi ve Ulusal Katkı Beyanı Politikalarının Ortaya Koyulması ✓ Model Geliştirilmesi ve Alternatif Azaltım Seçeneklerinin Test Edilmesi ✓ Her Bir Sektör İçin Azaltım Senaryolarına Yönelik Sera Gazı Azaltım Projeksiyonlarının Çalışılması ✓ Paydaş Kapasitesinin ve Farkındalığın Artırılması
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	Bugüne kadar aşağıdaki faaliyetler tamamlanmıştır. Bunlar: ✓ 13 Nisan 2023 tarihinde Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyanımız Birleşmiş Milletler Sekretaryasına sunulmuştur. ✓ İDASEP(2024-2030) hazırlığı tamamlanmış olup, İDUKK tarafından kabul edilerek sunulmuştur. ✓ İletişim Stratejisi hazırlanmıştır. ✓ Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisinin Hazırlanması (LTS) çalışmaları tamamlanmış ve 2024 yılında sunulmuştur.

LTS Kapasite Geliştirme Projesi	
<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	UNDP-2050 Pathways Platformu
<i>Proje Ödeneği</i>	200.000 Avro – Hibe
<i>Proje Süresi</i>	24 ay
<i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	2023-2025
<i>Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.</i>	UNDP-2050 Pathways Platformu
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Proje; Türkiye'nin Uzun Vadeli İklim Değişliği Stratejisinin (LTS) Geliştirilmesi ve Uygulaması ve net sıfır hedefine yönelik özellikle modelleme, tarım, adil geçiş, dijitalleşme, şehirlerde emisyon azaltımı, yutak alanlar, sağlık ve gıda alanlarında kapasite geliştirme eğitimlerinin uygulanmasını amaçlamaktadır. Ülke genelinde LTS hakkında bilgilendirilen ulusal kilit uzman sayısının artması, politika uyum raporu, uluslararası erişim ve diğer ülkelerle deneyim paylaşımı, iklim eylemi için görsel farkındalık artırıcı materyallerin üretilmesi hedeflenmektedir.
<i>Projenin Çıktıları</i>	Paydaş kapasitesinin ve farkındalığın artırılması, 7 sektör için sektöre özel teknik bilgi kapasitesinin güçlendirilmesi, Medya ve iletişim eğitimi, etkinlikler ve sosyal medya kampanyası planlanmaktadır.
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	COP29'da Türkiye'nin LTS'yi açıklamasının ardından, kapasite geliştirmeye yönelik eğitimlerin planlanmasına başlandı. Hedef kitle (kamu, özel sektör, belediyeler, üniversiteler, STK'lar), konu ve zaman planlaması yapıldı. Eğitimciler, anlaşmaları ve eğitim planları hazırlanmaya başlandı.

Türkiye'nin Çimento Sektöründe Karbonsuzlaştırılmasının Geliştirilmesi Projesi

<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	MAF
<i>Proje Ödeneği</i>	25.000.000 Avro – %40 Hibe , %60 şirketlere kredi
<i>Proje Süresi</i>	60 ay
<i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	2024-2029
<i>Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.</i>	Guidehouse (lider), UNDP, ING (finansal ortak), İklim Değişikliği Başkanlığı (koordinatör) , Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkçimento, Ticaret Bakanlığı (destekleyen)
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Proje, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hazırladığı “Çimento Sektörü için Düşük Karbonlu Yol Haritası”nı ileriye taşıyarak endüstriyel dekarbonizasyonu sağlamayı, finansal mekanizmalar ve kapasite geliştirme faaliyetleriyle çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Politika çerçevesi için boşluk analizi yapılması, teknoloji uygulama eylem planının geliştirilmesi, azaltım teknolojileri üzerine pilot proje uygulamaları, saha analizleri ve fizibilite çalışmaları gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.
<i>Projenin Çıktıları</i>	Türkiye çimento sektöründe sıfıra yakın emisyonlu üretime geçişin hızlandırılması hedeflenmektedir.
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	Proje kapsamında, 2024 yılı içerisinde kabul süreci çerçevesindeki çalışmalar yürütülmüştür. Proje, iki süreçli kabul aşamasından sonra seçilmiş olup; 2025 yılı içerisinde başlayacaktır.

Karbon Tutma ve Depolama (CCS) Mevzuat Altyapısının Geliştirilmesi Projesi

<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	IPA3
<i>Proje Ödeneği</i>	1.500.000 Avro – Hibe
<i>Proje Süresi</i> <i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	18 ay 2025-2027
<i>Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.</i>	İklim Değişikliği Başkanlığı
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Avrupa Birliği Karbon Yakalama ve Depolama (CCS) Yönergesi (2009/31/EC)’nin ülkemize uyarlanması ve bu yönergeye uygunluk sağlamak için kapasite geliştirmeye odaklanmaktadır. Projenin başlıca Teknolojik, kurumsal, hukuki ve prosedürel ihtiyaçların belirlenmesi, CCS konusunda teknik ve kurumsal kapasitenin artırılması, AB-CCS Direktifi hakkında farkındalığın artırılması iş paketlerini kapsamaktadır.
<i>Projenin Çıktıları</i>	Ana sonuçlar arasında, CCS Yönergesi için taslak yasal belgeler ve kılavuzlar hazırlanması, kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ve paydaşların CCS yönergesi konusunda farkındalığının artırılması yer almaktadır.
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	Proje 2025 yılı konsolide başvuru dokümanında Pencere 3 - Çevre ve İklim Değişikliği altında yer almaktadır. Değerlendirme süreçleri devam etmektedir.

5.2. Temel Faaliyetler

5.2.1. İkinci Ulusal Katkı Beyanının Hazırlanması

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, 26. Taraflar Konferansı'nda, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ve Paris Anlaşması kapsamında güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyanı'nı (NDC) sunmuştur.

Paris Anlaşması çerçevesinde ülkeler, her beş yılda bir NDC'lerini güncelleyerek BMİDÇS Sekretaryası'na sunmakla yükümlüdür. Bu süreç, her yeni beyanın bir öncekine kıyasla daha iddialı taahhütler içermesi amacıyla yürütülmektedir.

Bu vizyon doğrultusunda Türkiye, Paris Anlaşması'nın hedefleriyle daha fazla uyum sağlamak amacıyla NDC 3.0'ı hazırlamaktadır. 2024 yılında küresel iklim çabalarına olan bağlılığının bir parçası olarak Türkiye, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı aracılığıyla 2025 yılına kadar ikinci NDC'sini sunmayı planlamaktadır. Bu süreci desteklemek amacıyla Türkiye, NDC'nin hazırlanmasını geliştirmek için kurum içi bir sera gazı modelleme altyapısı geliştirmektedir.

Türkiye'nin NDC'si ekonomi genelinde tüm sera gazı emisyonlarını kapsayacak şekilde hazırlanacak ve Türkiye'nin gelişmekte olan bir ülke statüsü göz önüne alınarak yeşil dönüşüm çalışmaları dikkate alınarak formüle edilecektir. Ayrıca, Küresel Durum Değerlendirmesi (GST) kararlarından faydalanılarak en güncel uluslararası iklim eylemi gelişmeleriyle uyumlu hale getirilecektir.

5.2.2. İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı 2024 - 2030 (İDASEP)

Türkiye, Paris Anlaşması ve 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda İklim Değişikliği Başkanlığı'nı kurarak, iklim değişikliğiyle mücadelede önemli adımlar atmıştır. 2022'de gerçekleştirilen İklim Şurası ile 217 tavsiye kararı alınmış, 2023'te emisyon azaltım hedefi %21'den %41'e çıkarılmıştır. 12. Kalkınma Planı (2024-2028) ve Orta Vadeli Program (2024-2026) çerçevesinde, iklim değişikliğine uyum ve emisyon azaltımı stratejik öncelikler arasına alınmıştır.

2011-2023 dönemini kapsayan önceki eylem planının sona ermesiyle 2024-2030 dönemi için hazırlanan İDASEP, Türkiye'nin Güncellenen Ulusal Katkı Beyanı (NDC) doğrultusunda azaltım hedeflerini sektörel bazda uygulamaya koymayı amaçlamaktadır. 9 bölümden oluşan plan, 49 strateji ve 260 eylemi içermektedir. Öncelikli sektörler:

- Sanayi, enerji, binalar, ulaştırma, tarım, atık, AKAKDO (Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık)
- Adil Geçiş ve Karbon Fiyatlandırma Mekanizmaları gibi yatay konular da ele alınmıştır.

Kurum ve özel sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak stratejiler belirlenmiş ve 27 Aralık 2023'te İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu'nda (İDUKK) onaylanan plan, 21 Mart 2024'te yayımlanmıştır.

İDASEP'in etkin şekilde uygulanabilmesi için çevrimiçi bir izleme sistemi geliştirilmiş ve İklim Portalı'na entegre edilmiştir. Bu kapsamlı strateji ile Türkiye, yeşil dönüşüm sürecini hızlandırarak 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda ilerlemeyi amaçlamaktadır.

5.2.3. Türkiye'nin Uzun Dönemli İklim Stratejisi (LTS)

Paris Anlaşması'nın hedeflerine ulaşmak için ülkeler, Ulusal Katkı Beyanları (NDC) kapsamında sera gazı emisyonlarını azaltmak ve iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlamak için alacakları önlemleri ve hedeflerini bildirmektedir. Ancak, uzun vadeli hedeflere ulaşmak için daha kapsamlı bir çerçeve oluşturulması gerekliliği doğmuştur. Bu doğrultuda, Paris Anlaşması'nın 4. maddesi uyarınca, taraf ülkeler uzun vadeli düşük emisyonlu iklim değişikliği stratejilerini geliştirmeye ve sunmaya davet edilmiştir. Bugüne kadar birçok ülke, kendi kapasiteleri ve ulusal koşulları doğrultusunda uzun vadeli stratejilerini belirlemiş ve eylem planlarını şekillendirmiştir.

Uzun Dönemli İklim Stratejileri (LTS), NDC'lere uzun vadeli bir perspektif kazandırarak ülkelerin sürdürülebilir kalkınma süreçleri için bir vizyon ve yön belirlemesine yardımcı olmaktadır. Bu stratejiler, ülkelerin kalkınma önceliklerini iklim değişikliğiyle mücadele çerçevesinde şekillendirerek hem emisyon azaltımı hem de iklim değişikliğine uyum politikalarını içeren bütüncül bir yaklaşım sunmaktadır.

LTS süreci, İklim Şurası, Ulusal Katkı Beyanı (NDC) ve İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Stratejileri ile Eylem Planları (2024-2030) ile paralel olarak yürütülmüştür. Geniş katılımlı yürütülen süreç, Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadelede kapsayıcı ve katılımcı bir politika oluşturmaya olanak sağlamıştır.

Strateji geliştirme sürecinde;

- 2053 vizyonunun formülasyonu tamamlanmış,
- Mevcut durum analizi gerçekleştirilmiş,
- Sektörel stratejiler belirlenmiş,
- Taslak doküman, tüm paydaşların katkılarıyla nihai hale getirilmiştir.

Türkiye, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda Uzun Dönemli İklim Stratejisi'ni (LTS) hazırlama çalışmalarını tamamlamış ve LTS, 4 Kasım 2024'te İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK) tarafından onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Türkiye'nin uzun vadeli

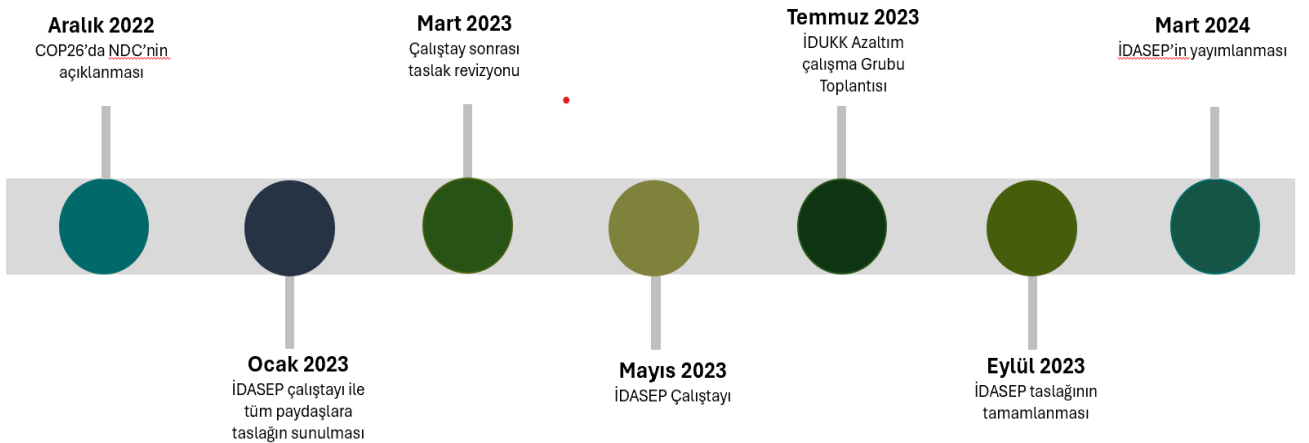
iklim vizyonunu ortaya koyan bu belge, 29. Taraflar Konferansında Bakanımız tarafından ilan edilmiştir. Bu kapsamda Uzun Dönemli İklim Stratejimiz 11 Kasım 2024'te Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne (BMİDÇS) sunmuştur.

Strateji kapsamında, azaltım politikaları yedi ana sektörü ve bu sektörlerle bağlı alt sektörleri kapsayacak şekilde oluşturulmuştur:

- Enerji Sektörü
- Sanayi Sektörü
- Bina Sektörü
- Atık Sektörü
- Tarım Sektörü
- Ulaştırma Sektörü
- Arazi Kullanımı, Arazi Kullanımı Değişikliği ve Ormancılık (AKAKDO) Sektörü

Bunun yanı sıra, iklim değişikliğinden en çok etkilenen 11 öncelikli sektöre yönelik uyum politikaları da stratejide yer almaktadır. Bu sektörler arasında tarım ve gıda güvenliği, biyolojik çeşitlilik ve ekosistem hizmetleri, su kaynakları yönetimi, turizm ve kültürel miras, sanayi, kentleşme, sosyal kalkınma, halk sağlığı, ulaşım ve iletişim, enerji ve afet risk azaltımı bulunmaktadır.

Türkiye, Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi çerçevesinde 88 strateji belirlemiş, bu kapsamda ulusal koşullarını dikkate alarak uzun vadeli hedeflerini netleştirmiş, vizyon ve misyonunu ortaya koymuş ve kapsamlı bir eylem planı oluşturmuştur. Böylece, 2053 Net Sıfır Hedefi doğrultusunda sürdürülebilir kalkınma süreçlerinin yönlendirilmesi ve iklim değişikliğine karşı dirençli bir ekonomi modeline geçiş sağlanacaktır.

5.2.4. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Azaltım Müzakereleri

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) 29. Taraflar Konferansı (COP 29), 11-22 Kasım 2024 tarihleri arasında Azerbaycan'ın Bakü kentinde gerçekleştirilmiştir. Türkiye, COP 29'da Küresel Durum Değerlendirmesi (GST) süreci, Şarm El-Şeyh Azaltım Hedefi ve Uygulama Çalışma Programı (MWP) gibi kritik konulara yönelik müzakerelere aktif olarak katılım sağlamıştır.

Türkiye, Azaltım Çalışma Programı kapsamında, 2024 Şubat ayında Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Sekretaryası'na sunduğu ilk bildirisinde binalar konusuna odaklanmış ve bu bildiri ile konu önerisi sekretarya tarafından kabul edilmiştir. Mayıs ayında, daha kapsamlı bir ikinci bildiri sunarak detaylı analizlerini paylaşmıştır. Bu süreçte, Türkiye küresel diyalog ve yatırım odaklı etkinliklere katılarak iyi uygulamalarını içeren bir sunum gerçekleştirmiş, özellikle binalar ve kentsel sistemler üzerine odaklanan çalışmalara katkıda bulunmuş ve iklim değişikliği ile mücadelede binaların rolü üzerine tartışmalara aktif olarak katılım sağlamıştır.

5.2.5. Karbon Azaltım Yaklaşımları Kapsayıcı Forumu (IFCMA)

OECD'nin öncü girişimlerinden biri olarak, küresel emisyon azaltım çabalarının etkisini en üst düzeye çıkarmaya katkı sağlamak amacıyla oluşturulmuştur. OECD'nin Ekonomik Politika Komitesi (EPC), Çevre Politika Komitesi (EPOC) ve Mali İşler Komitesi (CFA) tarafından başlatılan çok taraflı bir girişim olan IFCMA, iklim değişikliği ile mücadeleye yönelik politika yapıcılar arasında eşit koşullarda diyalogu teşvik etmek, karşılıklı anlayışı artırmak ve çok taraflı iş birliğini güçlendirmek amacıyla faaliyet göstermektedir.

IFCMA kapsamında, emisyon azaltımına yönelik politika araçlarının etkinliğini değerlendirmek ve emisyon temelli bir çerçeveye oturatarak bunları haritalandırmak üzerine çalışmalar yürütülmektedir. Bugüne kadar 60 ülkenin katılım sağladığı IFCMA sürecinde, veri paylaşımı, raporların hazırlanması ve toplantıların takibi konularında aktif katkı sunulmaktadır.

5.2.6. İklim Kulübü

İklim Kulübü, Paris Anlaşması'nda belirlenen hedeflere ulaşılmasını desteklemek amacıyla oluşturulmuş, iklim eylemini hızlandırmaya ve özellikle endüstriyel karbonsuzlaşmayı teşvik etmeye odaklanan, açık, kapsayıcı ve iddialı bir üst düzey iş birliği platformudur. 43 üye ülkeden oluşan bu kulüp, COP 28'de çalışmalarına başlamış olup, emisyon yoğun sektörler arasında yer alan çelik ve çimento sanayisini öncelikli alanlar olarak belirlemiştir.

İklim Kulübü'nün çalışmaları, üç temel bileşenden oluşmaktadır. İlk bileşen, iddialı ve şeffaf iklim değişikliği azaltım politikalarının geliştirilmesine odaklanmaktadır. İkinci bileşen, endüstriyel

dönüşüm süreçlerini desteklemeyi ve emisyon yoğun sektörlerin karbonsuzlaşmasını hızlandırmayı amaçlamaktadır. Üçüncü bileşen ise uluslararası iklim iş birliğini ve ortaklıkları güçlendirmeye yöneliktir.

İklim Kulübü Yönlendirme Kuruluna; İklim Kulübünde aktif olarak yer alan ülkemiz adına Başkan Yardımcımız Dr. Tuğba Dinçbaş üye olarak seçilmiştir. Yıl içindeki tüm yönlendirme kurulu ve üyeler kuruluna ve çalışmalarına aktif katılım sağlanmaktadır.

Türkiye, İklim Kulübü kapsamında yürütülen Gelişmiş Pazar Mekanizması (GMP) çalışmalarına katkı sunmak amacıyla, politika önerilerini içeren proje çalışmalarını tamamlamış Bu süreçte, ilgili bakanlıklarla toplantılar düzenlenmiş, sanayi sektöründe düşük karbonlu yol haritaları oluşturulmuş ve uzun vadeli stratejilerle uyumlu iki önemli politika önerisi geliştirilmiştir.

Birinci politika önerisi, demir ve çelik endüstrisinde hidrojenin yaygın kullanımı için fizibilite çalışmaları yapmak, politika önerileri geliştirmek, finansman mekanizmaları oluşturmak, yasal çerçeve belirlemek ve bir sertifikasyon sistemi kurmaya yönelik adımlar atmayı hedeflemektedir. İkinci politika önerisi ise çimento endüstrisinde Karbon Yakalama, Kullanım ve Depolama (CCUS) uygulamalarının hayata geçirilmesini sağlamak amacıyla uygun bir ortam oluşturmayı, finansal mekanizmaları geliştirmeyi, teknolojik fizibiliteyi değerlendirmeyi, yasal düzenlemeler oluşturmayı ve yenilikçi karbon kullanım yöntemlerine yönelik politika tavsiyeleri sunmayı içermektedir.

Türkiye, İklim Kulübü çerçevesinde, sanayi sektörünün karbonsuzlaşmasını hızlandırmaya yönelik kapsamlı ve yenilikçi politika önerileriyle sürece katkı sağlamaya devam etmektedir.

5.2.7. TENMAK - Enerji Sektörünün 2050'ye kadar Dekarbonizasyonu için Düşük Karbonlu Yolların Analizi

Enerji Sektörünün 2050'ye Kadar Dekarbonizasyonu İçin Düşük Karbonlu Yolların Analizi projesi, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA) tarafından yürütülmekte olup, ülkelerin Ulusal Katkı Beyanları (NDC) ve Ulusal Enerji ve İklim Planları da dahil olmak üzere Paris Anlaşması ile uyumlu bir şekilde enerji sektöründeki sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik stratejiler geliştirilmesini hedeflemektedir.

Ülkemizin ihtiyaçlarına uygun olarak, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) koordinasyonunda UAEA ile teknik iş birliği faaliyetleri yürütülmektedir. Bu kapsamda düzenlenen eğitim, çalıştay ve toplantılara aktif katılım sağlanmaktadır.

5.2.8. TRATOLOW – Batı Balkanlar'da ve Türkiye'de Düşük Emisyonlara ve İklim Dirençli Ekonomiye Geçiş

Avrupa Birliği Komisyonu tarafından yönetilen Batı Balkanlar ve Türkiye'de Düşük Emisyonlu ve İklim Dirençli Ekonomiye Geçiş (TRATOLOW) Projesi, bölgedeki ülkelerin düşük karbon

ekonomisine uyum sağlamasına ve iklim değişikliğine dirençli kalkınma stratejileri geliştirmesine destek olmayı amaçlamaktadır. Proje, Avusturya Çevre Ajansı ve NIRAS konsorsiyumu tarafından yürütülmekte olup, faydalanıcı ülkeler arasında Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan, Kosova ve Türkiye yer almaktadır. Türkiye'deki proje faaliyetleri, İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından koordine edilmektedir.

Proje kapsamında, katılımcı ülkelerle iş birliği içerisinde çalıştaylar, eğitim programları ve toplantılar düzenlenmekte, ülkeler arasında bilgi paylaşımı sağlanarak ortak çözümler geliştirilmektedir.

Türkiye'yi İklim Değişikliği Başkanlığı temsilcileri temsil ederek 2024 yılı etkinliklerine aktif katılım sağlanmış ve azaltım politikaları hakkında katkı verilmiştir.

5.2.9. OECD - İklim Değişikliği Uzmanlar Grubu (CCXG)

OECD bünyesindeki İklim Değişikliği Uzmanlar Grubu (CCXG), ülkelerin iklim değişikliği politikaları ve uygulamalarına yönelik bilgi paylaşımını teşvik eden bir platformdur. Grubun temel amacı, iklim değişikliğiyle mücadelede politika etkinliğini artırmak ve uluslararası müzakerelere katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda, politika yapıcılar, uzmanlar ve sivil toplum kuruluşları arasında iş birliğini güçlendirerek, iklim değişikliğine karşı uygulanabilir ve etkili çözümler geliştirilmesine destek olmaktadır. İklim Değişikliği Başkanlığı olarak bu uluslararası platformun çalışmalarını yakından takip ederek toplantılara katılım sağlamak ve tartışmalara katkıda bulunulmakta, raporlara görüş verilmektedir.

5.2.10. Binalarda Enerji Verimliliği: Ölçeklendirmeye Yönelik İş Modelleri

Uluslararası İklim Girişimi (IKI) kapsamında, 2024 yılı proje başvurularında öncelikli temalar arasında yer alan "Binalarda Enerji Verimliliği: Enerji Verimliliği Önlemlerini Ölçeklendirmeye Yönelik İş Modelleri" alanında bir proje başvurusu gerçekleştirilmiştir. Proje, yeni ve mevcut binalarda enerji tüketimini azaltmaya yönelik endüstriyel ölçekli çözümler ve prefabrik sistemler geliştirmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda, enerji hizmet şirketlerinin (ESCO) güçlendirilmesi ve bunlara yönelik sözleşmeli modeller, büyük çaplı ihaleler, standart önlemler kataloğu, küçük ölçekli önlemlerin birleştirilmesi ve tek noktadan hizmetler gibi temel araçların kullanımı hedeflenmektedir.

Proje kapsamında, enerji verimliliği yatırımlarını teşvik etmek ve yenilikçi iş modelleri oluşturmak öncelikli hedefler arasındadır. Bunun yanı sıra, enerji verimliliğinin yaygınlaştırılmasına yönelik risk azaltıcı ve karma finansman araçlarının geliştirilmesi, bina malzemeleri tedarik zincirinin iklim dostu hale getirilmesi gibi ek hedefler de belirlenmiştir. Projenin kabul edilmesi halinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (ÇŞİDB) Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü, Guidehouse ve Ürdün Hükümeti iş birliğinde yürütülecektir. Projenin 2025 yılına başlaması öngörülmektedir.

Bu proje, Türkiye'nin Uzun Dönemli İklim Stratejisi, Bina Sektörü Karbonsuzlaşma Yol Haritası ve COP31 vizyonu doğrultusunda belirlenen önceliklerle örtüşmektedir. Binalarda enerji tüketimini azaltma, ESCO'ları güçlendirme, enerji verimliliği yatırımlarını teşvik etme ve iklim dostu bina malzemelerine yönelik finansman mekanizmaları geliştirme gibi hedefleri ile enerji dönüşümüne önemli katkılar sağlaması beklenmektedir.

5.2.11. G-20 Zirvesi

G20'nin 2024 yılı dönem başkanlığını Brezilya üstlenmiş ve zirve Rio de Janeiro'da gerçekleştirilmiştir. Zirvenin ana teması, "Adil Bir Dünya ve Sürdürülebilir Bir Gezegen İnşa Etmek" olarak belirlenmiş ve zirvede küresel ekonomik eşitsizliklerin azaltılması, iklim değişikliğiyle mücadele, açlık ve yoksullukla mücadele, sürdürülebilir kalkınma ve uluslararası barış süreçleri yer almıştır.

2024 G20 Zirvesi, küresel ölçekte ekonomik, çevresel ve siyasi meselelerin ele alındığı; iklim, gıda güvenliği ve kalkınma konularında ortak adımların tartışıldığı önemli bir uluslararası platform olmuştur. Bu çerçevede, ilgili tüm konular ve müzakereler dikkatle izlenmiş, görüşler aktarılmış ve sonuç metinlerine katkıda bulunulmuştur.

5.2.12. Diğer Faaliyetler

2024 yılı içinde toplam 278 panel, toplantı, eğitim vb. etkinliğe moderatör, konuşmacı, panelist ve katılımcı olarak çeşitli seviyelerde katılım sağlanmış, sunumlar yapılmış, emisyon azaltımı ile ilgili tüm sektörler bazında ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla çalışmalar yürütülmüş, konunun ülke bazındaki koordinasyonu gerçekleştirilmiştir.

The background image shows a nuclear power plant with several large, white, conical cooling towers. Thick white steam or smoke is rising from the towers and drifting across the sky. The scene is set at sunset or sunrise, with a warm, orange and pinkish glow on the horizon. The plant and the rising steam are reflected in a calm body of water in the foreground. The overall atmosphere is industrial yet serene due to the natural lighting.

Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

6.Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

6.1.Mevzuat Çalışmaları

6.1.1. Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik Revizyon Çalışmaları

“Florlu Sera Gazlarına İlişkin Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü” dikkate alınarak, “Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik” 29/06/2022 tarihli ve 31881 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Florlu sera gazlarının yönetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek ve ülkemize özgü şartları göz önünde bulundurarak gerekli düzenlemeleri yapmak amacıyla yeniden “Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik” hazırlanmıştır. Söz konusu Yönetmelik 15.10.2024 tarihli ve 32693 sayılı Resmi Gazete ‘de yayımlanmış ve 29/6/2022 tarihli ve 31881 sayılı Resmî Gazete ‘de yayımlanan Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

6.1.2. Tebliğ Çalışmaları

2024 yılında, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına yönelik ulusal mevzuatın güçlendirilmesi amacıyla çeşitli düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmeliğin 17 Mayıs 2014 tarihli ve 29003 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmesiyle Bakanlığımız; ulusal sera gazı emisyonlarının yaklaşık yarısına tekabül eden sera gazı emisyonlarını 2015 yılından itibaren tesis seviyesinde izlemektedir. Bahsi geçen yönetmelikte yer alan izleme ve raporlama yükümlülüklerine ilişkin Avrupa Birliği’nin 600/2012/EC sayılı Doğrulama ve Akreditasyon Direktifi esas alınarak Bakanlığımızca “Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulamayı Kuruluşların Akreditasyonu Tebliği” hazırlanmış ve 2 Aralık 2017 tarihli ve 30258 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Tebliğde doğrulama süreleri, stratejik analiz saha ziyaretleri, doğrulamayı kuruluşların asgari baş doğrulamayı sayıları, KİK’e tabi tesisler için stratejik analiz saha ziyaretleri, tesis kategori değişikliklerine bağlı sözleşmelerin yenilenmesi, baş doğrulamayı/doğrulamacılar aranan şartlar, Merkezi Elektronik Doğrulamayı Kuruluş Atama Sistemi (MEDAS) ve benzeri konularda düzenleme ihtiyacı hâsıl olmuştur. Bu kapsamda “Sera Gazı Emisyon Raporlarının Doğrulanması ve Doğrulamayı Kuruluşların Akreditasyonu Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ” ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak hazırlanmış ve 12.09.2024 tarihli ve 32660 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Ozon tabakasının inceltiren maddeler ve florlu sera gazlarının ticaretine yönelik olarak Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan “Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların

İthalat Denetim Tebliği”, “Ozon Tabakasını İncelten Maddeler ve Florlu Sera Gazlarının İthaline İlişkin Tebliğ” ve “Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin ve Florlu Sera Gazlarının İhracına İlişkin Tebliğ” olmak üzere 3 adet tebliğ yürürlüktedir. Bahse konu tebliğler, her sene ihtiyaca göre tekrar gözden geçirilip revize edilerek her yılın 31 Aralık günü Resmi Gazetede yayımlanmaktadır. “Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği” güncellenmesi için Ticaret Bakanlığı uzmanları ile oluşturulan bir çalışma grubu içerisinde tebliğlerin güncelleme çalışmaları tamamlanmıştır. “Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği Ve Denetimi: 2025/6)” 31.12.2024 tarihli ve 32769 sayılı Resmi Gazete ’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6.2. Proje Çalışmaları

Türkiye’de Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması Konusunda Kapasite Geliştirme Projesi	
<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	Alman Federal Ekonomi ve İklim Koruma Bakanlığı (BMWK)
<i>Proje Ödeneği</i>	1.700.000 Avro – Hibe
<i>Proje Süresi</i> <i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	12 ay 2022-2024
<i>Proje Ortağı Kurum veya Üniversite</i>	Konsorsiyum Ortakları: Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) Türkiye Ofisi
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	17.05.2014 tarih ve 29003 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkındaki Yönetmelik kapsamında, sera gazı emisyonlarının takibi için güvenilir ve sağlam bir veri tabanı içeren ve gelecekteki azaltım tedbirlerine yönelik sağlam bir temel oluşturan tesis bazlı çevrimiçi bir veri yönetim sistemi kurulması ve geliştirilmesi.
<i>Projenin Çıktıları</i>	Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması Sisteminin optimizasyonu sağlanacaktır. Önümüzdeki yıllarda hayata geçirilmesi planlanan Emisyon Ticaret Sistemine doğru ve güvenilir veri sağlanabilmesi için kurumsal kapasitenin geliştirilmesi sağlanacaktır.
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	○ DMS Part 2 Geliştirmeleri-180 adam/gün ○ AB ETS'sine Dayalı Grandfathering Çalışmaları için Yasal ve Teknik Hazırlıklar-150 adam/gün ○ 14-16 Ocak 2025 - Yayımlanmış AB kılavuzların çevirisi ve düzenlenmesi ile Ücretsiz tahsisat Dağıtımı ve 'Grandparenting' konusunda eğitim. 80 adam/gün 31 Aralık 2024 tarihi itibarıyla proje tamamlanmıştır.

Ulusal Ozon Birimi Kurumsal Güçlendirme Projesi (IS) 10. Faz

<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	Çok Taraflı Fon (MLF) - UNIDO
<i>Proje Ödeneği</i>	459.264 Dolar
<i>Proje Süresi</i>	24 ay
<i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	2023-2024
<i>Proje Ortağı Kurum veya Üniversite</i>	○ Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO)
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Kurumsal Güçlendirme Projesi 10. Fazının amacı, Ulusal Ozon Birimi olarak adlandırılan Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Daire Başkanlığının, Montreal Protokolü ve ozon tabakasının korunmasına yönelik diğer ilgili ulusal ve uluslararası mevzuatın uygulanmasına idari ve teknik kapasitesinin güçlendirilmesine destek olmaktır.
<i>Projenin Çıktıları</i>	○ Mevzuat geliştirme, ○ Kamuoyu bilinçlendirme ve bilgilendirme, ○ Kurumsal teknik altyapının güçlendirilmesi, ○ Yayın, çalıştay ve eğitsel faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, ○ 16 Eylül Dünya Ozon Tabakasının Korunması Günü kutlamalarının düzenlenmesi, ○ Yılda bir kez kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve sektör temsilcileri ile bir araya gelinen Ozon Panelinin gerçekleştirilmesi. ○
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	○ 28.02.2024- "HFC Alternatifleri ve Enerji Verimliliği" temalı 23 üncü Ozon Paneli ○ 17-22.10.2024- Ozon Günü Etkinlikleri; Konya, Adıyaman ve Gaziantep ○ 19.12.2024- 24 üncü Ozon Paneli ○ EKOMVET-FARAVET sistemleri bakım ve geliştirme iş ve işlemleri gerçekleştirildi. 10. Faz başarı ile tamamlanmıştır.

Türkiye – Kigali HFC Uygulama Planının Hazırlanması Projesi (KIP-PRP)

<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	Çok Taraflı Fon (MLF)
<i>Proje Ödeneği</i>	220.000 Dolar
<i>Proje Süresi</i>	24 ay
<i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	Haziran 2022- Haziran 2024
<i>Proje Ortağı Kurum veya Üniversite</i>	○ Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) – Lider Uygulayıcı Kuruluş ○ Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) – İşbirlikçi Kuruluş
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	○ Türkiye’nin 2024-2029 arası Hidroflorokarbonların (HFC) kullanımının %10 azaltımı yönündeki taahhüdü çerçevesinde ulusal stratejinin hazırlanması amaçlanmaktadır. ○ Proje kapsamında: ○ HFC’lerin aşamalı azaltılması amaçlı ulusal strateji niteliğindeki Kigali Uygulama Planı Projesini hazırlamaktır.
<i>Projenin Çıktıları</i>	○ Kigali Uygulama Planının geliştirilmesiyle, ülkemizin HFC azaltımına yönelik plan oluşturulması
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	○ HFC’lerin sektörel kullanımlarına yönelik ihtiyaç analizi, veri toplama ve analizine yönelik raporlar hazırlanmıştır. ○ Proje başarı ile tamamlanmıştır.

Hidrokloroflorokarbon (HCFC)'lerin Sonlandırma Yönetim Planı Projesi (HPMP)

<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	Çok Taraflı Fon (MLF) UNIDO
<i>Proje Ödeneği</i>	859.400 Dolar (4.Tranche 2024-2025)
<i>Proje Süresi</i>	24 ay
<i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	4.Tranche 2024-2025
<i>Proje Ortağı Kurum veya Üniversite</i>	○ Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO)
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Ozon Tabakasını İncelten Maddelerden (OTİM) HCFC grubu gazların uluslararası ve ulusal çerçevede, ithalat-ihracat ve kullanımlarına yönelik olarak kapsamlı ulusal strateji ve eylem planlarının geliştirildiği temel ulusal strateji belgesidir. Yönetim Planı kapsamında, HCFC'lerin ilgili sektörlerdeki (köpük, soğutma, iklimlendirme, servis ve bakım vs.) mevcut kullanım durumları, alternatif gaz ve teknolojiler, ulusal ve uluslararası ilgili mevzuat ile kurumsal yapı ve kapasitelerin değerlendirilerek, belirlenen sonlandırma takvimi ve sonrasında tüm ilgili kamu, özel, meslek ve eğitim kuruluşlarınca yürütülecek faaliyetler, zamanlama, görev ve sorumluluklar ile bütçeleri de dâhil olacak şekilde tanımlanmaktadır.
<i>Projenin Çıktıları</i>	○ Türkiye de OTİM kullanımı üretim aşamasında daha önce sonlandırılmış olup 2025 yılı itibarıyla de servis işlemlerinde kullanımı sonlandırılmıştır.
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	○ 27.02.2024- Soğutkan ticareti konusunda farkındalık oluşturma eğitim ve istişare toplantısı ○ 18.12.2024- Soğutkan ticareti konusunda farkındalık oluşturma eğitim ve istişare toplantısı ○ Florlu Sera Gazlarının ıslahına yönelik usul ve esasları belirleyen mevzuat taslağı hazırlanmıştır.

COOL-UP Ortadoğu’da Sürdürülebilir Soğutmanın Yaygınlaştırılması Projesi	
<i>Proje Ödenek Kaynağı</i>	Ulusal İklim İnisiyatifi (IKI)
<i>Proje Ödeneği</i>	500.000 Dolar (2025-2026) Hibe (UNDP)
<i>Proje Süresi</i> <i>Başlangıç-Bitiş Tarihi</i>	2020-2026
<i>Proje Ortağı Kurum veya Üniversite</i>	Guidehouse, Öko-Recherche, Frankfurt School, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Lübnan Enerji Koruma Merkezi, Integrated Development Group, İstanbul Aydın Üniversitesi
<i>Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri</i>	Cool-Up Projesi Türkiye, Lübnan, Mısır ve Ürdün’de yürütülmektedir. Proje, konut ve ticari binalarda soğutma ve iklimlendirmeye yönelik bütünsel bir yaklaşımla sürdürülebilir soğutma zorluğunu ele almaktadır. Yaklaşım, dört ana temele dayanmaktadır: 1. Soğutma talebinin azaltılması (pasif tedbirler yoluyla) 2. Hidroflorokarbonların (HFC) azaltılmasının desteklenmesi 3. Verimsiz soğutma cihazlarının ve soğutucu akışkanların güvenli olarak değişimi ve bertarafı 4. Soğutucu cihazların işletimi, eğitim ve farkındalığın geliştirilmesi Sürdürülebilir soğutmayı arttırmaya yönelik potansiyel mekanizmalar, sektörler arası genel değerlendirmede politik/kurumsal, mali ve teknik açıdan teşvik edilen girişimlerle sağlanacaktır.
<i>Projenin Çıktıları</i>	○ Politik: NDC’lerdeki değerlendirmeleri ve Kigali Değişikliğini desteklemek ○ Teknik: Artan soğutma talebini önlemek için F gazı içermeyen ve enerji tasarruflu çözümleri teşvik etmek ○ Mali: Soğutma geçişini desteklemek üzere mali modeller geliştirmek
<i>Projenin Mevcut Durumu</i>	○ 30.07.2024- “Ulusal Soğutma Eylem Planı (NCAP) için Çalışma Grubu Yuvarlak Masa Çalıştayı” ○ 03.05.2024- “Sürdürülebilir Soğutmanın Yaygınlaştırılmasında Isı Pompalarının Yeri” toplantısı

6.3. Temel Faaliyetler

6.3.1. HFC Kontrol Belgesi

10 Mayıs 2023 tarihi itibarıyla Hidroflorokarbonların (HFC) ve HFC içeren karışımların ithalat ve ihracat izinleri Başkanlığımızca düzenlenen HFC kontrol belgesi ile verilmektedir.

Başvuru ve izinler FARAVET üzerinden yapılmaktadır. HFC kontrol belgesine ilişkin usul ve esaslar 05.05.2023 tarihli Florlu Sera Gazlarının Yönetimi Hakkında Genelge ile düzenlenmiştir.

2024 yılı sonu itibarıyla toplam 1025 adet ithalat ve ihracat için HFC kontrol belgesi izni düzenlenmiştir.

6.3.2. F-gaz Yıllık Faaliyet Raporları

Florlu sera gazlarına ilişkin yönetmeliğin 14' üncü maddesine göre florlu sera gazı ve diğer florlu maddelerin kullanıcıları, dağıtıcıları, dökme olarak veya ürün/ekipman içerisinde ithalatçıları ve ihracatçıları ile bu gazların geri kazanılmasını, geri dönüştürülmesini, ıslah ve imha edilmesini sağlayanlar her yıl 30 Nisan tarihine kadar FARAVET üzerinden bir önceki yıla ilişkin faaliyetlerini raporlamak zorundadır.

Bu kapsamda, 2024 yılında ilgili gerçek ve tüzel kişiler FARAVET'e 2023 yılına ilişkin faaliyet raporlarını sunmuşlardır.

6.3.3. HFC Kota Tahsisi

Ülkemiz, Kigali Değişikliğine taraf ülkeler arasında yer aldığından ve Protokolün Madde 5 ülkeleri arasında olduğundan 2024 yılı itibarıyla Ozon Sekreteryası tarafından belirlenen referans değeri üzerinden HFC tüketimimizde azaltım takvimi uygulanmaya başlamıştır.

2025 yılına yönelik kota başvuruları FARAVET üzerinden alınmıştır. Bu süreçte, FARAVET'e kayıtlı firmalara ve ilgili sektör derneklerine duyurular yapılmıştır. Yapılan çalışmalar sonucu Başkanlığımızca ülke kotası başvuran firmalara mevzuat hükümlerine göre tahsis edilmiştir. 2 Ekim 2024 tarihinde tahsisler tamamlanmış ve her firma kendi kotasını görecektir şekilde FARAVET üzerinden duyurulmuştur.

6.3.4. Ülke Programı (Country Programme-CP) ve A7 Raporlarının Sunulması

Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolüne taraf olan ve Çok Taraflı Fon (MLF)'dan fon alan Madde 5 ülkeleri tüketim ve üretim (uygulanabildiği yerde) sektörlerindeki Montreal Protokolü altında belirlenen kontrol altına alınan maddelerin aşamalı olarak sonlandırılmasının veya azaltılmasının takibi amacıyla, her yıl bir önceki yıla ait kontrol altına alınan maddelere ilişkin olarak MLF sekreteryasına en geç 1 Mayıs'a kadar zorunlu bir rapor sunması gerekmektedir.

Montreal Protokolü'nün 7. Maddesi kapsamında kontrol altına alınan maddelerin ithalatı, ihracatı ve üretimine ilişkin verileri Ozon Sekretaryasına sunması gerekmektedir. CP veri raporu formatındaki ithalat, ihracat ve üretim sütunları, Madde 7'de rapor edilen verilerle tutarlı olmalıdır. İki rapor arasındaki uyum ExCom toplantılarında değerlendirilmektedir. Ülkemiz de, Taraf olduğumuz Montreal Protokolü 7. Maddesi gereği her yıl UNEP Ozon Sekretaryasına bir önceki yılın OTİM ve HFC'lerine ait ithalat ve ihracat, üretim ve bertaraf verilerini raporlamakla yükümlüdür. Taraf ülkeler A7 raporunu her yıl en geç 30 Eylül olmak üzere, tercihen 30 Haziran'a kadar Ozon Sekretaryasına sunmakla yükümlüdür.

Bu kapsamda Ülkemiz adına hazırlanan CP ve A7 raporları sırasıyla 6.05.2024 ve 08.05.2024 tarihlerinde teslim edilmiştir.

6.3.5. Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı (EKOMVET)/Faaliyet Raporları Merkezi Veri Tabanı (FARAVET) Yazılımlarını Geliştirme Çalışmaları

Montreal Protokolü'ne gelen Kigali Değişikliği kapsamında hem HFC'ler için çevrimiçi lisans sistemi ve kota yükümlülüğümüzü yerine getirmek amacıyla hem de AB 517/2014 tüzüğüne uyum çalışmaları kapsamında yayımlanan Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı (EKOMVET) ve Faaliyet Raporları Merkezi Veri Tabanı (FARAVET) yazılımlarına kurulmuştur.

Bu kapsamda, 2024 yılı için ek geliştirme, bakım ve teknik destek işlemlerinin devam ettirilmesi için UNIDO desteği ile sistemler geliştirilmeye devam etmektedir.

6.3.6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Faaliyetleri

17/05/2014 tarihli ve 29003 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik" kapsamında 2015 yılından itibaren emisyon hacmi yüksek sanayi ve enerji tesislerinden kaynaklanan sera gazı emisyonları yıllık olarak veri yönetim sistemiyle takip edilmektedir.

2015 yılından itibaren yönetmelik kapsamında; elektrik üretimi, çimento, demir-çelik, alüminyum, rafineri, seramik, kireç, kâğıt, gübre, tuğla, kimya ve cam sektörlerinde faaliyet gösteren tesislerden kaynaklanan sera gazı emisyonları tesis seviyesinde izlenmektedir. 2024 yılı sonu itibarıyla sistemde kayıtlı yaklaşık 774 tesis bulunmaktadır. Bu tesislerin doğrulanmış sera gazı emisyonları, ülkemizin toplam sera gazı emisyon verilerinin yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır.

Sera gazı emisyonlarının izlenmesi birimi tarafından 2024 yılında tesisler tarafından onaya sunulan 609 izleme planları uygun bulunarak onaylanmıştır. Uygun görülmeyen planlar gerekçeli olarak ilgili tesislere iade edilerek uygunsuzlukları tamamlanmıştır. Böylelikle toplamda 1436 izleme planı

incelenmiştir. Ayrıca emisyonların izlenmesi ile ilgili olarak süreçlerin çevrimiçi olarak yürütüldüğü Başkanlığımız Veri yönetim sisteminin oluşan ihtiyaçlar ve kullanıcı dostu ara yüzü özelliklerinin artırılabilmesi için sistem geliştirme çalışmaları birinci kısım tamamlanmıştır.

6.3.7. Montreal Protokolü Avrupa ve Orta Asya (ECA) Bölgesel Ağ Toplantısı

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (United Nations Environment Programme, UNEP) tarafından Montreal Protokol görevlileri, Gümrük görevlileri ve başlıca ticaret ortakları arasında işbirliğini güçlendirmek, kaçakçılıkla mücadele stratejilerini paylaşmak, bölgesel ve uluslararası kuruluşlarla işbirliğini artırmak, veri tutarsızlıklarını analiz etmek ve uyum konularında ikili istişareler gerçekleştirmek üzere Avrupa ve Orta Asya (ECA) taraf ülkelerine yönelik olarak 23-25 Nisan 2024 tarihinde Arnavutluk, Tiran'da "Montreal Protokol Görevlileri, Gümrük Odak Noktaları Uygulama Toplantısı" düzenlenmiştir. Başkanlığımız tarafından toplantıya katılım sağlanmıştır. Ülkemizin soğutucu gazların yasadışı ticareti ile mücadele kapsamında yaptığı çalışmalar konusunda Ticaret Bakanlığı'ndan katılım sağlayan uzman ile beraber sunumlar yapılmıştır.

6.3.8. Montreal Protokolü 46. Açık Uçlu Çalışma Grubu

Montreal Protokolü tarafları, anlaşmanın başarılı bir şekilde uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak, teknik raporları incelemek, teknolojik gelişmeleri değerlendirmek, alternatif gazlar üzerinde görüşmek üzere periyodik olarak toplanmaktadır.

Bu kapsamda, tarafların Açık Uçlu Çalışma Grubunun kırk altıncı toplantısı (OEWG46) 8-12 Temmuz 2024 tarihlerinde Montreal, Kanada'da UNEP Ozon Sekreteryası tarafından düzenlenmiştir. Başkanlığımız koordinasyonunda gerçekleşen çalışmalarla ilgili olan söz konusu toplantıya katılım sağlanmıştır.

6.3.9. ECA KIP Uygulaması / Ozone2Climate Toplantısı (11-13 Aralık 2024)

ECA KIP Uygulaması / Ozone2Climate Toplantısı, 11-13 Aralık 2024 tarihlerinde Sırbistan'ın Belgrad kentinde, 55. Uluslararası HVAC&R Kongresi ile eş zamanlı olarak gerçekleştirilmiştir. UNEP OzonAction'ın Avrupa ve Orta Asya (ECA) ağı tarafından, Sırbistan Mekanik ve Elektrik Mühendisleri ve Teknisyenleri Birliği (SMEITS) ile Isıtma, Havalandırma, İklimlendirme ve Soğutma Derneği (KGH) iş birliğiyle düzenlenen toplantının amacı ulusal uzmanların politika belirlerken, HFC azaltım stratejilerini uygularken ve istenmeyen kontrollü maddelerin toplanması, taşınması ve bertarafına yönelik planların hazırlanması süreçlerinde etkin ve yerinde kararlar almalarına destek sağlamaktır.

6.3.10. Dünya Ozon Günü Kutlamaları

2024 Dünya Ozon Günü kutlamaları, Başkanlığımız ve Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) iş birliğiyle, Konya, Adıyaman ve Gaziantep İl Milli Eğitim Müdürlüklerinin desteği ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüklerinin katkılarıyla üç farklı ilde gerçekleştirilmiştir. Etkinliklere 5. sınıf düzeyinde toplam 300 öğrenci katılım sağlamıştır. Program kapsamında çevre ve ozon tabakasının korunmasına yönelik farkındalık oluşturmaya hedefleyen animasyon gösterimleri ile Hacivat-Karagöz gösterileri sunulmuştur. Ayrıca, öğrencilere yönelik hikâye ve resim atölyeleri ile geri dönüşüm malzemelerinden kukla yapımı ve seramik atölyeleri düzenlenerek ozon tabakasının korunması ve iklim değişikliği konularında bilgilendirme yapılmıştır.

6.3.11. Merkezi Elektronik Doğrulayıcı Kuruluş Atama Sistemi'nin (MEDAS) Kurulması ve İş Ataması

Ülkemizde kurulması planlanan Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi'nin veri kaynağı olan "Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik" kapsamına giren tesislere ait doğrulanmış sera gazı emisyon raporlarının kalitesinin artırılması ve raporlanan verilerin daha doğru daha güvenilir olması için çalışmalar yapıldı.

Başkanlığımız ev sahipliğinde 17 Eylül 2024 tarihinde Başkan Yardımcısı Orhan Solak'ın Başkanlığında ve Doğrulayıcı Kuruluş temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda, 748 tesis ile 9 Doğrulayıcı Kuruluş arasında 2024 yılı Sera Gazı Emisyon Raporu Doğrulama eşleştirmeleri MEDAS tarafından otomatik olarak gerçekleştirildi.

6.3.12. Montreal Protokolü 36. Taraflar Toplantısı

Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü'ne taraf olan 198 ülke, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) Ozon Sekreteryası tarafından düzenlenen 36. Taraflar Toplantısı (MOP36) için 28 Ekim-1 Kasım 2024 tarihleri arasında Tayland'ın Bangkok kentinde buluştu. Toplantıda, gündem maddeleri üzerinde taraf ülkeler arasında müzakereler yürütüldü. Aynı zamanda toplantı gündemine ilişkin maddelerin detaylı görüşüldüğü oturumlara katılım sağlanmıştır.

6.3.13. Yirmi Üç ve Yirmi Dördüncü Ozon Panelleri

Başkanlığımızın, Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) iş birliğiyle 23'üncüsünü düzenlediği Ozon Paneli, hidroflorokarbonların (HFC) kullanımının azaltım sürecinin başlaması kapsamında "HFC Alternatifleri ve Enerji Verimliliği" teması ile 28 Şubat 2024 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir.

24'üncü Ozon Paneli, "Hidroflorokarbon Kaynaklı Emisyonların Yönetimi" temasıyla 19 Aralık 2024 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Panelde, HFC'lerin azaltım sürecinin iklim değişikliği hedeflerine katkıları, HFC ve HCFC'lere alternatif teknolojiler, revize florlu sera gazlarına ilişkin mevzuat çalışmaları ile sızıntı önleme, soğutucu gazların yaşam döngüsü yönetimi ve geri kazanım, geri dönüşüm ve ıslah (RRR) yöntemleriyle doğrudan emisyonların azaltılması konuları ele alınmıştır. Öğleden sonraki oturumlarda enerji verimliliği yoluyla dolaylı emisyonların azaltımı, bu alandaki teknolojik gelişmeler ile finansal araçlar ve Çok Taraflı Fon destekleri değerlendirilmiştir. Ayrıca, iklim değişikliğiyle mücadelede toplumsal cinsiyet eşitliği ve sürdürülebilir soğutucu gaz yönetiminde finansman mekanizmalarının rolü tartışılmıştır. Panellere toplamda 190'ın üzerinde katılımcı iştirak etmiştir.

6.3.14. Yasa Dışı Soğutkan Ticaretine Dair Farkındalık Eğitimi ve İstişare Toplantısı

Başkanlığımızın koordinasyonu ve yönetimiyle, Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı'nın (UNIDO) desteği ve Ticaret Bakanlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü ile Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü iş birliğinde, "Yasa Dışı Soğutkan Ticaretine Dair Farkındalık Eğitimi ve İstişare Toplantısı" 27 Şubat 2024 tarihinde 50'nin üzerinde katılımcı ile İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya, ilgili ihtisas gümrük müdürlüklerinden katılım sağlanmış olup, florlu sera gazlarına ilişkin mevzuat, yasa dışı soğutkan ticareti şüpheleri ve mücadele yöntemleri ele alınmıştır. Dünya Gümrük Örgütü (WCO) ve Çevre Araştırma Kurumu (EIA) çevrimiçi sunumlarıyla katkı sağlamış, yasa dışı ticaret vakaları ve uluslararası raporlar değerlendirilerek mücadeleye yönelik yol haritası oluşturulmuştur.

"Yasa Dışı Soğutkan Ticaretine Dair Farkındalık Eğitimi ve İstişare Toplantısı"nın ikincisi 18 Aralık 2024 tarihinde 50'nin üzerinde katılımcı ile İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, florlu sera

gazlarına ilişkin mevzuat, hidroflorokarbon kontrol belgesi süreci, yasa dışı soğutkan ticaretiyle mücadele yöntemleri ve uluslararası önemi ele alınmış; soğutucu gaz analizörlerinin gümrüklerde etkin kullanımı ile yasa dışı ticarete yönelik iyi uygulama örneklerine dair teknik bilgilendirmeler yapılmıştır. Ayrıca, iklim değişikliğiyle mücadelede kadınların rolüne ilişkin bir oturum gerçekleştirilmiş, yasa dışı ticarete dair uluslararası raporlar ve ülkemizin karşılaştığı vakalar değerlendirilmiştir. İlgili kurumlarla yapılan istişarelerde yasa dışı soğutkan ticaretiyle mücadeleye yönelik bilgi ve deneyim paylaşımında bulunulmuştur.

6.3.15. Diğer Toplantılar

Sürdürülebilir Soğutmanın Yaygınlaştırılmasında Isı Pompalarının Yeri

Başkanlığımızın yararlanıcısı olduğu CoolUp (Orta Doğuda Sürdürülebilir Soğutmanın Yaygınlaştırılması) projesi kapsamında Avrupa birliğinde hızla artan ısı pompası uygulamalarına odaklanmak ve soğutma sektöründeki önemine değinmek amacıyla İklim değişikliği Başkanlığı, kamu kurumları ve ilgili sektör derneklerinin katılımıyla ‘‘Sürdürülebilir Soğutmanın Yaygınlaştırılmasında Isı Pompalarının Yeri’’ konulu etkinlik yoğun ilgiyle 03.05.2024 tarihinde düzenlendi.

Ulusal Soğutma Eylem Planı Çalışma Grubu Toplantısı

30 Temmuz 2024 tarihinde, Ankara’da, Ulusal Soğutma Eylem Planı Çalışma Grubu Toplantısı düzenlendi. Çalışmaya, kamu kurum ve kuruluşları ile soğutma ve iklimlendirme sektöründe toplam 75 temsilci katılım sağlayarak, Ulusal Soğutma Eylem Planı için sorunları ve çözümleri belirledi.

Teknik Personel Eğitimi

27 Haziran, 3 Ekim ve 3 Aralık 2024 tarihlerinde İzmir ve Ankara’da teknik personele yönelik yanıcı gazlar ve CO2 eğitimleri verildi. Etkinlik sonrası saha ziyaretleri ile uygulamalar görüldü. Eğitimlere toplam 65 kişi katılım sağladı.

Finans Sektörü Sürdürülebilir Soğutma Eğitimi

17 Aralık 2024 tarihinde, İstanbul’da, finans kuruluşlarına yönelik Sürdürülebilir Soğutma eğitimi gerçekleştirildi. 7 farklı finans kuruluşundan 30 kişinin katıldığı etkinlikte, sürdürülebilir soğutma, finansal fizibilite çalışması gibi konuların yanı sıra İklim Değişikliği Başkanlığı temsilcilerin de katılımıyla Sürdürülebilir Soğutma açısından Taksonomi konusuna da programda yer verildi.

Türk - Alman İklim ve Çevre Yürütme Kurulu Toplantısı

İklim krizinin ve bunun insan kaynaklı nedenlerinin 21. yüzyılın en büyük küresel sorunu olduğunun bilinciyle Dubai’de 9 Aralık 2023 tarihinde ‘‘İklim ve Çevre Yürütme Kurulu Hakkında Mutabakat Zaptı’’ imzalanmıştı. Bu kapsamda Türk - Alman İklim ve Çevre Yürütme Toplantısı’nın ilki 11 Eylül

2024 tarihinde Almanya'nın Berlin kentinde gerçekleştirildi. Ülkemizi temsilen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Fatma Varank, İklim Değişikliği Başkan Yardımcımız Dr. Tuğba DİNÇBAŞ katılım sağlamıştır.

TRATOLOW Projesi Bölgesel Enerji Çalıştayı

18-19 Haziran 2024 tarihinde Avusturya'nın Viyana şehrine Avrupa Komisyonu'nun sözleşme makamı olduğu ve ülkemizle birlikte altı Balkan ülkesinin faydalanıcı olarak yer aldığı "Batı Balkanlar ve Türkiye'de Düşük Emisyonlara ve İklimle Dirençli Ekonomiye Geçiş (TRATOLOW)" Projesi kapsamında "Sera Gazı Envanteri Hazırlık Eğitimi"ne katılım sağlanmıştır.

İRD Projesi Kapanış Toplantısı

İklim Değişikliği Başkanlığı ve Alman Uluslararası İş Birliği Kurumu (GIZ) ile birlikte 2013 yılından bu yana, 11 yıldır, yürütülmekte olan Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması (İRD) konusunda Kapasite Geliştirme Projesi ülkemizde başarılı bir şekilde uygulanarak tamamlandı. Bu kapsamda 29 Kasım 2024 tarihinde proje kapanış toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

7. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

7.1. Temel Faaliyetler

7.1.1. Dijitalleşme Çalışmaları

Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı 2024 yılında İklim Eylemi için Dijitalleşme Girişimi üzerine çalışmıştır.

Girişimler, ülke/ülkeler veya uluslararası kuruluşlar tarafından başlatılan, Paris Anlaşması'nın 1.5°C hedefine ulaşması için çok taraflı taahhüt veya desteklerdir. Girişimler, Paris Anlaşması'nın hedeflerine ulaşılması konusunda Ulusal Katkı Beyanlarının ötesine geçerek, daha fazla emisyon azaltımına olanak sağlamaktadır. Son yıllarda pek çok ülke tarafından çeşitli konularda girişimler başlatılmış olup, ülkemizin de bu girişimlere taraf olması ve destek vermesi konusunda davetler gelmektedir. Başkanlığımız BMİDÇS altındaki tüm girişimlerin koordinasyonluğunu yapmaktadır.

IPCC tarafından vurgulandığı gibi ısınmayı 1.5°C çerçevesinde tutmak için önümüzdeki 10 yıl çok kritik ve acil eylemler alınması gerekmektedir. Dijital ekonominin küresel ekonomi içindeki payının, özellikle pandemi sonrası, ivmelenerek artış göstermekte olduğu göz önüne alındığında, dijital teknolojilerin geliştirilmesi, transferi ve yaygınlaştırılmasının, iklim değişikliğiyle mücadelede yeni fırsatlar yaratmakta olduğu aşîkârdır.

Bu hususta, dijital teknolojilerin çevreyle ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda, Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı, dijitalleşme ile yeşil dönüşüm temel hedefiyle "İklim Eylemi için Dijitalleşme Girişimi" üzerinde çalışmıştır. Girişim farkındalık artırma, kapasite geliştirme ve Dijitalleşme Yolunda Ortak Ar-Ge ve Uygulama için İşbirliğinin Artırılması olmak üzere iki temel ilke üzerine hazırlanmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında;

- ITU (International Telecommunication Union - Uluslararası Telekomünikasyon Birliği) altında başlatılan Green Digital Action (GDA) girişimi ile girişim faaliyetleri hakkında toplantılar düzenlenmiş olup, belirlenen hedeflerin ve yürütülen çalışmaların iki girişimin birbirini tamamlayıcı ve destekleyici role sahip olduğu konusunda karşılıklı mutabakata varıldığından Green Digital Action girişimi ile ortaklık oluşturulmuştur.
- Girişim fikrinin paylaşılması, ilerletilmesi ve fikir alışverişinde bulunulması için İDUKK Bilim ve Teknoloji Çalışma Grubu Toplantısı düzenlenmiş olup, kurumlarla girişim hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.
- İDUKK Çalışma Grubu sonrası kurum görüşleri alınmış olup, girişim kavram belgesi nihai hale getirilmiştir ve broşür hazırlanmıştır.

- Azerbaycan ve Brezilya ile girişimin ilerlemesi ve COP29’da yapılacak ortak faaliyetler için yüz yüze ve çevrimiçi toplantılar düzenlenmiştir.
- Türk - Alman İklim ve Çevre Yürütme Kurulu Toplantısında Girişimle ilgili işbirliğine yönelik görüşme yapılmıştır.
- Paris Enerji Dönüşüm Zirvesinde Azerbaycan COP Başkanlığı ve IEA ile görüşme yapılmış olup İklim Eylemi için Dijitalleşme girişimi COP ve IEA başkanına arz edilmiştir.

7.1.2. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Teknoloji Müzakereleri

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) 29. Taraflar Konferansı (COP29) 11-22 Kasım 2024 tarihleri arasında Azerbaycan’ın Bakü şehrinde çeşitli oturumlar, toplantılar ve yan etkinlikler eşliğinde gerçekleştirilmiştir.

COP29 kapsamında, Teknoloji Uygulama Programı, Teknoloji Transferine İlişkin Poznan Stratejik Programı, Teknoloji İcra Komitesi (TEC) ve İklim Teknoloji Merkezi ve Ağı’nın (CTCN) Ortak Yıllık Raporu ve Teknoloji Mekanizması ile Finansal Mekanizma Arasındaki Bağlantılar konulu oturum başlıkları takip edilmiştir.

İklim teknolojilerinin uygulanması ve yaygınlaştırılmasına yönelik programın gelecekteki yol haritasını ele alan Teknoloji Uygulama Programı için COP30’da görüşülmek üzere bir taslak metin hazırlanmıştır.

7.1.3. TRATOLOW – Batı Balkanlar’da ve Türkiye’de Düşük Emisyonlara ve İklim Dirençli Ekonomiye Geçiş

Bati Balkanlar'da ve Türkiye'de Düşük Emisyonlara ve İklim Dirençli Ekonomiye Geçiş (Transition towards the Low Emissions and Climate-Resilient Economy in the Western Balkans and Turkey, TRATOLOW) Projesi AB Komisyonu tarafından yönetilmekte olup projenin yüklenicisi "Umweltbundesamt (Avusturya evre Ajansı)/NIRAS" konsorsiyumu, faydalanıcı ülkeleri ise Arnavutluk, Bosna Hersek, Karadağ, Kosova, Makedonya, Sırbistan ve Türkiye’dir. Bu itibarla, proje kapsamında 15 Mayıs 2024 tarihinde Bosna Hersek’in Saraybosna kentinde Ulusal Enerji ve İklim Planları Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Ek olarak, proje kapsamında 10-11 Temmuz 2024 tarihlerinde Kuzey Makedonya’nın Üsküp kentinde İklim Değişikliğiyle Mücadele Teknolojileri Bölgesel Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Bu çalıştaylara Başkanlığımızın temsilcileri tarafından katılım sağlanmıştır.

STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

8. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

8.1. Mevzuat Çalışmaları

İklim Değişikliği Başkanlığı Ön Malî Kontrol İşlemleri Yönergesi

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 58 ve 60'inci maddeleri, 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15'inci maddesi, 31/12/2005 tarihli ve 26040 3'üncü Mükerrer sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara dayanılarak hazırlanan, Başkanlık ile Başkanlık hizmet birimlerinde yürütülecek ön mali kontrol faaliyetlerine ilişkin genel ilkeler, işlem ve süreçleri belirleyen İklim Değişikliği Başkanlığı Ön Malî Kontrol İşlemleri Yönergesi, 10/10/2022 tarih ve E-50038206-612.02-1475 sayılı Makam Onayı ile yürürlüğe konulmuştur.

Ancak, gerek ilgili mevzuatında gerçekleşen değişiklikler, gerekse Başkanlığımız her bir hizmet biriminin ayrı ayrı harcama birimi olarak tanımlanması sebebiyle anılan Yönergenin bazı hükümlerinde güncelleme yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu çerçevede, Hukuk Müşavirliği'nin görüş ve önerileri de alınarak revize edilen İklim Değişikliği Başkanlığı Ön Malî Kontrol İşlemleri Yönerge'si güncellenerek kamuoyuna duyurulmuştur.

Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşlardan İklim Değişikliği Başkanlığına Aktarılan Hibe Niteliğindeki Tutarların Harcanmasına İlişkin Usul ve Esaslar

Başkanlığımız her bir hizmet biriminin ayrı ayrı harcama birimi olarak tanımlanması nedeniyle ve Avrupa Birliği başta olmak üzere uluslararası kuruluşlardan hibe niteliğindeki dış kaynakların kullanımı sürecinde yürütülen iş ve işlemlerin mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla anılan Usul ve Esaslarda güncelleme yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu kapsamda, Hukuk Müşavirliği'nin görüş ve önerileri de alınarak revize edilen Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşlardan İklim Değişikliği Başkanlığına Aktarılan Hibe Niteliğindeki Tutarların Harcanmasına İlişkin Usul ve Esaslar güncellenerek kamuoyuna duyurulmuştur.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı

Bilindiği üzere, Anılan Kanunun 55 inci maddesinde;

“İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir

olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

...” hükmüne yer verilmek suretiyle iç kontrol sisteminin tanımı yapılmıştır.

Diğer taraftan, İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul Ve Esasların “İç kontrole ilişkin yetki ve sorumluluklar” başlıklı 8 inci maddesinde iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması ve izlenmesi sürecinde görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir.

Bu çerçevede, Başkanlığımızda; yürütülen iş ve işlemlerin mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi, faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesi, varlıkların ve kaynakların korunması, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesi amacıyla “İç Kontrol Tespit Raporu Taslağı” ile “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Taslağı” hazırlanmıştır.

Diğer Mevzuat Çalışmaları

İklim Kanunu çalışmaları kapsamında kanun taslağının özellikle gelirleri düzenleyen maddelerine ilişkin önemli katkılar sağlanmıştır.

Öte yandan, Başkanlığımızca hazırlanan mevzuat taslakları ile diğer kurumlardan Başkanlığımız görüş ve önerileri alınmak üzere gönderilen mevzuat taslaklarının Daire Başkanlığımız görev ve sorumluluğundaki kısımları incelenmiş söz konusu mevzuat taslaklarına görüşler verilmiştir.

8.2. Temel Faaliyetler

8.2.1. Üst Politika Belgelerinde İklim Değişikliği Başkanlığı

2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı Hazırlık Çalışmaları

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında, Başkanlığımızın sorumlu kuruluş olarak izleyeceği 4 tedbir ve faaliyet belirlenmiş olup tedbir ve faaliyetler ilgili hizmet birimlerine bildirilmiştir.

Tedbir ve faaliyetlerin takip edilmesi, izlenmesi ve raporlanması işlemlerine olanak sağlamak üzere faaliyet uzmanları tarafından üçer aylık dönemlerde Cumhurbaşkanlığı Plan Program İzleme ve Değerlendirme Sistemine (CPPİDS) bilgi girişleri yapılmıştır.

Orta Vadeli Program Çalışmaları

2025-2027 Dönemi Orta Vadeli Program çalışmaları kapsamında “Yeşil Dönüşümün Hızlandırılması” başlığı altında Başkanlık politika ve tedbir önerileri tüm birimlerin katılımı ile hazırlanmış ve SBB’ ye sunulmuştur.

Bu doğrultuda bütçe tavanları ile ekonomik büyüklükler ve politika/tedbirlerin yer aldığı OVP SBB tarafından nihai hale getirilerek Resmi Gazete’ de yayınlanmıştır.

Başkanlık görev alanında yer alan öncelikli reform alanlarına yönelik düzenlemeler üçer aylık dönemlerde izlenmektedir.

2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı Hazırlık Çalışmaları

Başkanlığımızın görev ve sorumlulukları kapsamında; On İkinci Kalkınma Planı esas alınarak 2025 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı tedbir teklifleri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında, Başkanlığımızın sorumlu kuruluş olarak izleyeceği 4 adet tedbir ve 6 adet faaliyet belirlenmiş olup tedbir ve faaliyetler ilgili hizmet birimlerine bildirilmiştir.

Tedbir ve faaliyetlerin takip edilmesi, izlenmesi ve raporlanması işlemlerine olanak sağlamak üzere faaliyet uzmanları tarafından üçer aylık dönemlerde Cumhurbaşkanlığı Plan Program İzleme ve Değerlendirme Sistemine (CPPİDS) bilgi girişleri yapılacaktır.

Bakanlık Eylem Planı Hazırlık, İzleme ve Değerlendirme Çalışmaları - Eylem Planları Takip Sistemi (EPTAS)

Sayın Bakanımızın talimatları çerçevesinde, Bakanlığımız teşkilatının yeni yapılanması dikkate alınarak üst politika belgelerinin değerlendirilmesi ve Bakanlık olarak görev ve sorumluluklarımız kapsamındaki hedef ve tedbirlerin gözden geçirilerek öncelikli eylemleri içerecek bir yol haritasının hazırlanması istenmiştir.

Üst politika belgeleri (On İkinci Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, Orta Vadeli Program ve YOİKK, TARAP gibi önemli sektörel eylem planları) ile 2024-2028 Yılı Stratejik Planında yer alan görev ve sorumluluklarınız kapsamında kısa vadede (önümüzdeki 3 aylık dönemde ve 2024 yılı sonuna kadar) gerçekleştirilecek eylem ve faaliyetlerin raporlanması gerekli görülmüştür.

Bu bağlamda, Başkanlığımız görev, sorumluluk ve hedefleri çerçevesinde kısa vadede gerçekleştirilecek olan icraatlar başkanlık birimleri ile koordineli bir şekilde belirlenmiştir.

Söz konusu icraatlara ilişkin ilerlemelerin Bakanlık Makamına raporlanması amacıyla Eylem Planları Takip Sistemi (EPTAS) geliştirilmiş ve üçer aylık dönemlerde girişler yapılmıştır.

Yılsonu itibariyle Başkanlık İcraatları aşağıda yer almaktadır.

Tablo 10. 2024 Yılı Başkanlık İcraatları

Konu	Eylem Adı	2024 Yılı Sonu İtibariyle Yapılan İşler
Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi'nin hazırlanması ve İkinci Ulusal Katkı Beyanı hazırlıklarının gerçekleştirilmesi	Türkiye'nin Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi'nin hazırlanması.	Türkiye'nin Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi'nin hazırlanması çalışmaları 2024 yılı içerisinde tamamlanarak 11 Kasım 2024 tarihinde BMİDÇS Sekreteryasına sunulmuştur.
	Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı hazırlıklarının gerçekleştirilmesi.	Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyan'ının hazırlanması çalışmalarına 2024 yılı içerisinde başlanmıştır. Hazırlık aşamasının en önemli kısmı, sera gazı emisyonların modellenmesi ve projeksiyonlarının oluşturulmasıdır. Modelleme çalışması için sofistike modelleme altyapılarına ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ihtiyaca binaen İklim Değişikliği Başkanlığının modelleme altyapısının geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.
İklim Finansmanı	Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatının Hazırlanması.	Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmelik Taslağı hazırlanmış, öncelikli sektörler listesi oluşturulmuş, ekonomik faaliyetler için AB Taksonomisi dikkate alınarak Teknik Tarama Kriterleri oluşturulmuş, taksonomi uygulamasına yönelik senaryolar çalışılmıştır. Söz konusu çalışmaları takiben mayıs ayında İklim Finansmanı Çalışma Grubu toplantısı gerçekleştirilmesini takiben yapılan son düzenlemeler neticesinde 16 Eylül 2024 tarihinde Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği Taslağı ve Ek' inde yer alan Teknik Tarama Kriterleri görüşe sunulmuştur. Söz konusu yönetmelik taslağı gelen görüşler çerçevesinde revize edilmektedir.
İklim değişikliğine ilişkin kanuni düzenleme yapılması	İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alındığı İklim Kanunu'nun yürürlüğe girmesi.	Teknik çalışmaları tamamlanan taslak İklim Kanunu, Cumhurbaşkanı Yardımcılığı makamı tarafından TBMM çalışmaları için Meclise gönderilmiştir.

Ulusal Raporlama ve Bildirim yükümlülüklerinin yapılması	Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında hazırlanacak Türkiye'nin Birinci-İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına sunulması.	Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına sunulmuştur.
İklim Eylemi için Dijitalleşme Girişimi	Teknolojinin her sektörde hem azaltım hem de uyum bağlamındaki önemine binaen BMİDÇS kapsamında doğrudan iklim değişikliği ve dijital teknolojilerin kesişimine yönelik kamu, özel sektör, uluslararası kuruluşlar, araştırma merkezleri ve finans kuruluşları gibi birimleri bir araya getirerek iklim eylemine katkı sağlanması amacıyla uluslararası bir girişim başlatılması.	İklim Eylemi için Dijitalleşme girişi,teknik olarak çalışılmış olup, tanıtımı gerçekleştirilen çevrimiçi ve yüz yüze toplantılar ve ikili görüşmeler ile hem ülke içinde hem de uluslararası platformlarda yapılmıştır.
AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) Uygulamaya Alınması	AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) Uygulamaya Alınması.	Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin Pilot Döneminde uygulanacak tasarım unsurlarının belirlenmesi üzerine çalışma yürütülmüş, bu kapsamda paydaşlarla (İlgili Kamu Kuruluşları, Sektör Temsilcileri, Doğrulayıcı Kuruluşlar, TSE, TÜRKAK vb) toplantılar düzenlenmiştir. Özellikle AB ile uyumlu bir ETS kurgulanması adına tahsisat dağıtımına esas teşkil edecek kıyas değerlerin belirlenmesi üzerine çalışmalar ve toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalara ek olarak Taslak ETS Yönetmeliği hazırlanmıştır.

Endüstriyel kaynaklı sera gazı emisyonlarının izlenmesi, OTİM ve florlu sera gazlarının yönetimi	Endüstriyel kaynaklı sera gazılarının yönetimi için mevzuat çalışmalarının yapılması ve eylem planının hazırlanması.	1 Ocak 2024 itibariyle Hidroflorokarbonların ithalatında kota uygulamasına geçilmiştir. Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik revize edilerek yeniden yayımlanmıştır.
	Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemi'nin geliştirilmesi.	Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması Konusunda Kapasite Geliştirme Projesi kapsamında finanse edilerek "Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemi" için ihale düzenlemiş ve ihaleyi alan yazılımcı firma yaşanan aksaklıkları gidermiş, sorgulama yetenekleri gibi bazı geliştirilmeler yapmıştır.
Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı Çalışmaları	Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizmasının oluşturulması.	Uyum eylem planı izleme sistemi veri girişi temsilcileri belirlenmiş olup portal üzerinden giriş sağlamaları beklenmektedir
Türkiye'nin İklim Projeksiyonu Çalışmalarının Gerçekleştirilmesi	Yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları çalışması.	İklim projeksiyonları çalışmasına yönelik 30 Küresel İklim Modeli'nin yağış ve sıcaklık parametreleri özelinde çalışma alanı kapsamında performansları incelenmiştir. Bu bağlamda, en iyi sonuç veren 6 Küresel İklim Modeli seçilmiş ve WRF Bölgesel İklim Modeli kullanılarak sonuçların dinamik ölçek küçültme metoduyla 3 kilometre ölçeğe indirgenmesi çalışması başlatılmıştır. Bu bağlamda, ilk model olan MPI-ESM-HR'ın iyimser ve kötümser senaryolar doğrultusunda sonuçları elde edilmiş olup HadGEM modelinin sonuçlarının Şubat ayı başı itibari ile elde edileceği planlanmaktadır. Çalışmada yer alan 6 modelin analizlerinin 2026 yılının Mart ayında tamamlanacağı öngörülmektedir.
Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması	Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları teknik kılavuz hazırlanması.	Pilot illere yönelik kullanımına yönelik teknik kılavuzlar hazırlanıp olmuş Yerel İklim Değişikliği Yönetmeliği taslağı oluşturulmuştur.

8.2.2. Faaliyet Raporları

Birim ve İdare Faaliyet Raporu

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesinde üst yöneticilerin ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde her yıl faaliyet raporu hazırlayacakları hükme bağlanmıştır. Bu hüküm gereğince, Başkanlığımız birim faaliyet raporları 2024 yılı için 2025 yılında hazırlanmıştır.

Hesap verme sorumluluğuna dayalı bir yönetim anlayışının sonucu olarak 2024 yılı İdare Faaliyet Raporu birim faaliyet raporları esas alınarak, idarenin faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde hazırlanmıştır.

Üst yönetim tarafından onaylanan İdare Faaliyet Raporu, Sayıştay ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na gönderilmiş ve internet ortamında kamuoyuna duyurulmuştur.

Aylık Faaliyet Raporu

Başkanlığımız hizmet birimlerinden her ay yapmış oldukları önemli faaliyetler talep edilmekte olup elde edilen bilgiler konsolide edilerek Cumhurbaşkanlığına iletilmek üzere Bakanlığımıza gönderilmektedir. Aylık faaliyet raporlarında aşağıdaki bilgiler yer almaktadır. Bunlar:

- ‘Mevzuat Çalışmaları’ başlığı altında Başkanlığımız birimlerince hazırlanarak Resmi Gazete ’de yayımlanan mevzuatlar,
- “Verilen İzinler” başlığı altında Başkanlığımızın çeşitli kurum, kuruluş ve firmalara vermiş olduğu izin belgeleri,
- “Harcamalar/Mali Yardım ve Destekler” başlığı altında kümülatif harcama gerçekleştirmeleri,
- “Önemli İcraatlar” başlığı altında Başkanlığın görev ve sorumluluğu kapsamında yaptıkları çalışmalara ilişkin bilgiler,
- “Aylık İstatistikler” başlığı altında Başkanlık tarafından üretilen istatistiki bilgiler yer almaktadır.

2024Yılı Başkanlığımız faaliyetleri aylık olarak izlenerek rapor halinde düzenlenmiştir.

8.2.3. İdari Birim Kimlik Kodları

2024 yılı içerisinde Başkanlık birimlerimizin teşkilat yapılarında meydana gelen değişiklikler KAYSİS sistemi içerisinde yer alan DETSİS modülüne işlenmiş olup Cumhurbaşkanlığı tarafından söz konusu değişiklikler onaylanmıştır.

8.2.4. Parlamento İş ve İşlemleri

Bakanlığımıza gelen tüm yazılı soru önergeleri Parlamento Hizmetleri Yazılımı (<https://parlamento.csb.gov.tr/>) ile TBMM sayfasından takip edilerek sisteme eklenmekte ve arşivlenerek kurumsal hafıza oluşturulmaktadır.

Bu kapsamda; Sayın Milletvekilleri tarafından yöneltilen soru önergelerinin Başkanlığımıza ilişkin olanları Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından tarafımıza iletilmekte ve tarafımızdan süresi içerisinde cevaplandırılmaktadır.

2024 yılı içerisinde 7 adet yazılı soru önergesinin tamamı süresi içinde cevaplandırılmıştır.

8.2.5. 2024 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesinde, genel yönetim kapsamındaki idarelerin, ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefleri ile faaliyetlerini Temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacakları hükme bağlanmıştır.

Temmuz 2024 tarihi itibarıyla İklim Değişikliği Başkanlığı ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları ile ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefleri ile faaliyetlerini içeren rapor hazırlanmıştır.

Bu çerçevede Başkanlığımızca yürütülen hizmetlerin bütçe uygulamalarında, mali saydamlık ve hesap verilebilirliğin artırılması ile kamuoyu denetiminin sağlanması amacıyla kapsamlı bir rapor oluşturulmuş ve hazırlanan "2024 Yılı

Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu" Başkanlık internet sayfasında yayımlanarak kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

8.2.6. 2025 Yılı Bütçe Sunuşu Hazırlık Çalışmaları

Sayın Bakanımızın, 2025 yılı bütçesi ile ilgili olarak; TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda ve TBMM Genel Kurulunda yapacağı sunuş konuşmaları ve sunulan dokümanlar, Bakanlık harcama birimleri ve bağlı idarelerle koordineli olarak Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanlığınca hazırlanmıştır.

Hazırlık çalışmaları kapsamında Başkanlığımıza ilişkin konularda Sayın Bakanımızın Bütçe Sunuş kitapçığında yer almak üzere birimimiz koordinasyonunda taslak konuşma metni hazırlanmış ve Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir. Konuşma metninde iklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapsamında yapılan faaliyetler ile 2025 yılı ve izleyen yıllarda yapılması planlanan faaliyetler, amaç ve hedeflere yer verilmiştir.

8.2.7. 2025 Yılı Performans Programı Hazırlıklarının Koordinasyonu Çalışmaları

2024 Yılı Performans Programı Ocak (2024) ayı içerisinde nihai hale getirilerek başkanlığımız internet sayfasında yayınlanmıştır.

2025 Yılı Performans Programının hazırlık çalışmaları, program bütçe çalışmalarının ilk aşaması olarak, Başkanlığımız 2025 yılı bütçesi ile eş zamanlı başlamıştır. Başkanlığımızda hazırlanan taslak Performans Programı tamamlanarak bütçe görüşmeleri öncesinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine sunulmuştur.

Performans programının hazırlanması ve kamuoyuna sunulması sürecinde aşağıdaki iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir:

- ✓ Tasarı performans programının hazırlanmasına temel teşkil etmek üzere Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından tespit edilmiş olan Başkanlığımızın sorumlu olduğu program, alt program ve göstergeleri ile faaliyetler üzerinde çalışılmıştır.
- ✓ Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile performans göstergelerinin belirlenmesi aşamasında birlikte çalışılmış ve nihai olarak belirlenen göstergeler E-Bütçe Sistemi üzerinden Strateji ve Bütçe Başkanlığı uzmanları tarafından girişleri yapılarak onaylanmıştır. Ayrıca Strateji Geliştirme Dairesi tarafından Başkanlığımızın sorumlu olduğu program, alt program ve faaliyetlerine ilişkin açıklamalar ile göstergelerin yıllık hedef değerleri ve açıklamalarının E-Bütçe Sistemine girişi sağlanmıştır.
- ✓ Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilileriyle yapılan görüşmeler sonucunda alınan kararlar ile belirlenmiş olan makroekonomik göstergeler ve bütçe büyüklükleri de göz önünde bulundurularak bütçe kanununda yer alan ödenekler ile 2024 yılsonu itibariyle güncellemeler yapılarak 2025 Yılı Performans Programının nihai hali hazırlanmıştır.

8.2.8. Bütçenin Hazırlanması

Bütçenin hazırlanması sürecinde aşağıdaki iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir:

- ✓ Başkanlığımız 2025 yılı Bütçe hazırlık çalışmalarına Başkanlığımız Performans Programı çalışmalarıyla eş zamanlı olarak başlamıştır.
- ✓ Bütçe teklifi çalışmalarına, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan yılı merkezi yönetim “Bütçe Hazırlama Rehberi Taslağı” ve “Yatırım Programı

Hazırlama Rehberi Taslağı”, çerçevesinde Başkanlık hizmet birimleri bilgilendirilerek başlanmıştır.

- ✓ Birimimizce, Başkanlık ihtiyaçları belirlenirken personel sayısı, hizmet binası, birimlerin görev yetki ve sorumlulukları, üst politika belgeleri, başkanlık hedef ve tedbirleri gibi değişkenler detaylı olarak değerlendirilmiştir.
- ✓ Cari bütçe hazırlık sürecinde ihtiyaçlar ve beklentiler üzerinden detaylı maliyet analizleri yapılmıştır.
- ✓ Yatırım tekliflerinin hazırlanması süreci hizmet birimleri ile koordine bir şekilde yürütülmüştür. Yatırım programı hazırlama rehberine uygun olarak projeler hazırlanarak SBB’ ye sunulmuştur ve görüşmelere başlanılmıştır.
- ✓ Görüşmeler sonucunda teklifler tekrar gözden geçirilerek Başkanlık Yatırım programı hazırlanmıştır.
- ✓ Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yetkilileriyle yapılan görüşmeler sonucunda alınan kararlar ile Cumhurbaşkanlığınca belirlenmiş olan makroekonomik göstergeler ve bütçe büyüklükleri de göz önünde bulundurularak Başkanlığımız bütçesine son şekli verilmiştir.
- ✓ TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu ile Genel Kurulda yapılan Başkanlığımız bütçe görüşmelerinde Sayın Bakanımıza milletvekilleri tarafından yöneltilen sorulara yazılı olarak cevap verilmiştir.

8.2.9. Bütçenin Uygulanması

Ayrıntılı Harcama Programının Hazırlanması ve Revizesi İşlemleri

Başkanlığımız 2024 Yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin, AHP-AFP Çalışmaları Hakkında Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 1) doğrultusunda aylar itibariyle dağılımını düzenlemek üzere, ödenek ihtiyaçları göz önüne alınarak Ayrıntılı Harcama Programı (teklif) hazırlanmıştır.

2024 yılı içerisinde; 5018 Sayılı Kanunun 20’nci maddesine göre 3 adet revize talebinde bulunulmuş ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca onaylanmıştır.

Ödenek Aktarma İşlemleri

7489 sayılı 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu’nun 6’ncı maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu’nun 21’inci maddesine göre 15 adet aktarma gerçekleştirilmiştir.

2024 yılı içerisinde ödenek ihtiyacı olan tertipler tespit edilerek gerekli ödeneği temin etmek amacıyla değerlendirmeler yapılmış ve fazla olduğu tespit edilen ödeneklerden, kurum içi aktarma yapılmak suretiyle ihtiyaçlar karşılanmaya çalışılmıştır.

Ödenek Ekleme İşlemleri

Başkanlığımız 2024 Yılı Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No 2) doğrultusunda Ülkemizin üst düzeyde temsilini gerektiren “Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 28. Taraflar Konferansı” kapsamında ihtiyaç duyulan alımlarda kullanılmak üzere, "Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli” IPCC 60. Oturumu kapsamındaki etkinliklerin düzenlenmesi amacıyla kullanılmak üzere ve "15 Mayıs Dünya İklim Günü Reklam Filmi Temininin Desteklenmesi Projesi" kapsamında kullanılmak üzere başkanlık bütçesine 5 adet ödenek ekleme işlemi yapılmıştır.

Ödenek Gönderme ve Tenkis İşlemleri

Başkanlığımız 2024 yılı bütçesinde yer alan ödenekler için 2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 2) doğrultusunda 25 adet Ödenek Gönderme Belgesi düzenlenmiş ve onaylanarak gönderilmiştir. Ayrıca ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla 14 adet tenkis belgesi düzenlenmiş ve onay alınarak ödenek geri çekilmiştir.

Tablo 11.İşlem Yapılan Belgelere İlişkin Bilgiler

İşlem Yapılan Belge Açıklaması	Adet
AHP Revize İşlemi	3
Ödenek Aktarma İşlemi	15
Ödenek Ekleme İşlemi	5
Ödenek Gönderme Belgesi	25
Ödenek Tenkis İşlemi	14

8.2.10. Yatırımların İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

Yatırımların İzlenmesi İşlemleri

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı’ndan gelen Başkanlık projelerinin harcama gerçekleştirmeleri hakkındaki bilgi talebi üzerine, projesi bulunan birimlerden üçer aylık dönemlerde bilgi alınmış ve projelere ait harcamalar konsolide edilerek Kamu Yatırımları Proje Bilgi Sistemine (KaYa) girişleri yapılmıştır.

Yatırımların Değerlendirilmesi İşlemleri

Yatırım Programında yer alan projelerin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu, birimimizce hazırlanarak Mart ayında Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir. Ayrıca Başkanlığımız internet sayfasında yayınlanarak kamuoyuna duyurulmuştur.

8.2.11. 2023 Yılı Kesin Hesabı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 42 nci maddesi gereğince hazırlanan Bakanlığımız kesin hesabının hazırlanma süreci, Hazine ve Maliye Bakanlığının kesin hesap rehberini yayımlamasından sonra başlamaktadır.

Başkanlığın 2023 Yılı Kesin Hesabı verileri muhasebe kayıtları ile karşılaştırılarak verilerin tutarlılığı sağlanmıştır.

Harcama gerekçelerine, KBS'den alınan gider cetvelleri ile taşınır kesin hesap cetvelleri eklenerek hazırlanan Bakanlık kesin hesabı Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne mutabakat sağlanmak üzere gönderilmiştir.

Mutabakatı sağlanarak nihai hale gelen Bakanlık 2023 Yılı Kesin Hesabı Sayın Bakanın onayına sunulmuş ve Muhasebat Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

8.2.12. Taşınır İşlemleri

Taşınır mal iş ve işlemleri “Taşınır Mal Yönetmeliği” çerçevesinde yürütülmektedir.

Başkanlığımız taşınır işlemlerini KBS Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi (TKYS) üzerinden yürütmüştür.

- Taşınır mal işlemleri, yönetmelik gereği yıl içinde sürdürülmüş ve yılsonu işlemleri gerçekleştirilerek kapatılmıştır.
- Yıl içinde Başkanlık taşınırlarının Taşınır Teslim Belgesi ile personele zimmetleri gerçekleşmiş görevden ayrılan personelin iade işlemleri yapılmıştır.
- Personel ihtiyacı doğrultusunda tüketim malzemesi ihtiyaçları karşılanmıştır.
- Taşınır iş ve işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, görülen aksaklıkların giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik olarak yönlendirme yapılmıştır.
- Gerek mevzuat açısından, gerekse KBS Taşınır Kayıt ve Yönetim Sisteminin kullanımı açısından birimlerimize destek verme hizmeti verilmiştir.

8.2.13. Başkanlık Hesaplarının Sayıştay Başkanlığı'na Gönderilmesi

17.12.2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul Ve Esaslar ait hükümlere göre;

- Hesap dönemi başında verilecek bilgiler Ocak ayı sonuna kadar,
- Aylık mizanlar ve birleştirilmiş veriler defteri takip eden ayın sonuna kadar,
- Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler; ilgili mali yılı takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar,

Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

8.2.14. Başkanlık Temel Mali Tabloları ve Diğer Mali Tabloların Yayınlanması

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 313'üncü ve 327'nci maddesinde yer alan hükümlere göre;

- Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu,
- Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Giderlerin Kurumsal Sınıflandırılması Tablosu,
- Giderlerin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Kurumsal Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Finansal Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Faaliyet Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

aylık olarak; muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) üzerinden alınıp takip eden ayın yirmisinden itibaren kamuoyu bilgisine sunulmak üzere yayınlanmıştır.

Ayrıca, söz konusu madde hükümleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yapılan düzenlemeye tabi olarak;

- Bilanço,
- Faaliyet Sonuçları tablosu
- Özkaynak Değişim Tablosu
- Nakit akış tablosu

yıllık dönemler itibariyle takip eden Nisan ayı sonuna kadar KBS üzerinden alınıp Temel Mali Tablolar Kitabı şeklinde kamuoyu bilgisine sunulmak üzere yayınlanmıştır

8.2.15. Alacak Takibi

Başkanlığımız birimlerinde gerçekleşen kamu zararlarının takibi ve tahsilatının sağlanması görevi 19.10.2006 tarihli ve 26324 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik” ile birimimize verilmiştir. Bunun dışında birimlerimizce sehven fazla ve yersiz ödemelerden kaynaklanan alacaklar da birimimizce bu Yönetmelik ve Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra No:16)(Kişilerden Alacaklar) kapsamında takip edilmektedir.

Birimimiz tarafından, mevzuat kapsamında takip edilen alacaklarla ilgili Merkez Saymanlık Müdürlüğünde 2024 yılında, 6 adet alacak dosyası muhasebe kayıtlarına alınmış, tebligatları tamamlanmıştır. Bu dosyalardan tamamının tahsilatı gerçekleştirilmiştir.

8.2.16. İç Kontrol Faaliyetleri

Bilindiği üzere, Kamu Kurumlarında; mevcut kaynakların en verimli ve etkin bir şekilde kullanılarak, yapılan hizmet ve faaliyetlerde ortaya çıkabilecek riskli durumlar tespit edilip, en üst düzeyde fayda elde edilmesi temel amaç olarak kabul edilmiştir. Bu şekilde iyi yönetim şeklini sağlayabilecek sistemlerin başında da iç kontrol gelmektedir.

İç kontrol sistemi, açık hedefler oluşturmak ve etkili bir kontrol ortamı tesis etmek suretiyle, Başkanlığımızın misyonunu gerçekleştirmesi yolunda, karşı karşıya kalacağı riskleri değerlendirerek bu risklere uygun bir biçimde yanıt vermeye yönelik bir zemin oluşturur.

Bu kapsamda etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve sürekli olarak geliştirilmesi çalışmalarına başlanılmış olup 2025 yılı içinde tamamlanacaktır.

Ayrıca, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60 ncı maddesinde iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapmak görevi, kamu kurumlarının malî hizmetler birimlerine verilmiştir.

Bu kapsamda, Başkanlığımız görevlerini yerine getirmek, yürütülen faaliyetlerin mevzuata uygun, etkili, ekonomik, verimli bir şekilde yapılması sırasında ortaya çıkan riskleri en aza indirmek ve güvenilir bir kontrol ortamının oluşturularak birimlerde iç kontrol standartlarının belirlenme

sürecinde izlenecek yol haritasını oluşturmak amacıyla “İç Kontrol Tespit Raporu Taslağı” ile “Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Taslağı” hazırlanmıştır.

Aynı zamanda, Harcama birimlerindeki iş ve işlemlerin her harcama birimince belirlenen bir asil ve bir yedek olmak üzere iki iç kontrol sorumlusunca yürütülmesi amacıyla “İç Kontrol Sorumlular Listesi” hazırlanmıştır.

8.2.17. Ön Mali Kontrol Faaliyetleri

Harcama birimlerince düzenlenen ve Ön Mali Kontrolü yapılmak üzere Başkanlığımıza gönderilen 26 adet ödenek gönderme belgesinin, 11 adet ödenek aktarma belgesinin ve 14 adet tenkis belgesinin ön mali kontrolü Başkanlığımızca yapılmıştır.

Tablo 12. Başkanlığa Gönderilen Belgelerin Ön Mali Kontrolü

Belgeler	Sayı
Ödenek Gönderme Belgeleri	26
Ödenek Aktarma Belgeleri	11
Tenkis Belgeleri	14

Ayrıca;

- Başkanlığımızda çalıştırılacak sözleşmeli personelin sayı ve sözleşmelerinin ön mali kontrolü Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yıllık olarak vize edilen cetvellere ve tip sözleşmelere uygun olarak Birimizce yapılmaktadır. Buna göre, Daire Başkanlığımıza intikal eden 37 hizmet sözleşmesinin ön mali kontrolü yapılmıştır.
- İdareler, yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile bütçelerine yurtdışı geçici görevlendirmeler için tefrik edilen ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasının sağlanması amacıyla Kararın 5’inci maddesi kapsamında yapılacak giderlerin gerçekleştirilmesinde azami özeni göstermekle yükümlüdürler. Bu kapsamda idarelerin Mali Hizmetler Birimi 6245 sayılı Harcırak Kanunu’nun 34. Maddesi gereğince çıkarılan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 5. Maddesi kapsamındaki işlemleri 5018 sayılı Kanun uyarınca ön mali kontrole tabi tutmak suretiyle limitlerin aşılmaması hususunu gözetmektedirler. Bu kapsamda, Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 5. Maddesine yapılan 43 görevlendirmenin ön mali kontrolü gerçekleştirilmiştir.

8.2.18. Diğer Faaliyetleri

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın yürütmekte olduğu diğer faaliyetler aşağıdaki gibidir. Bunlar:

- Üçer Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu
- Üçer Aylık Performans Programı Gerçekleştirme Raporu
- Stratejik Plan Performans Değerlendirme Raporu
- Stratejik Plan 6 Aylık Değerlendirme Raporu
- Alo 181 İşlemleri
- Birim Cimer İşlemleri
- Tasarruf Tedbirleri Bilgi Sistemi (TTBS) Girişleri
- E-Bütçe Personel Bilgileri Kontrolü
- KAYSİS Veri Girişi
- Kamu Diplomasisi İzleme Sistemi (KADİZ) Giriş İşlemleri
- Diğer koordinasyon İşleri
 - ✓Türkiye Çevre Durum Raporu,
 - ✓Atlas Projesi Raporları,
 - ✓Be-ready Dünya Bankası Anket Çalışması,
 - ✓Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı İcraatları,
 - ✓Çevresel Göstergeler Raporu,
 - ✓Deprem Harcamaları,
 - ✓Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK),
 - ✓Ekonomik Reform Programı (ERP),
 - ✓Emeklilik Yılı,
 - ✓GAP-KOP Projeleri,
 - ✓IPAIİİ 2025-2027 Çok Yıllı Programlama Dönemi Taslak Stratejik Cevap Belgesi,
 - ✓Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı,
 - ✓Kalkınma İşbirliği ve Strateji Belgesi Taslağı,
 - ✓Kimlik Yönetim Sistemi İşlemleri,
 - ✓Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu,
 - ✓Meclis Araştırma Komisyonu İşlemleri
 - ✓Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP),
 - ✓Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı,
 - ✓Ulusal Kırsal Kalkınma Strateji Taslağı,
 - ✓Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi(UDYS),
 - ✓2030 Vizyon Belgesi'dir.

Yönetim Hizmetleri

Dairesi Başkanlığı

2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

9. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

9.1. Temel Faaliyetler

9.1.1. İnsan Kaynakları Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- Başkanlığımızdan naklen tayinle giden 5 ve geçici görevi sona erdiğinden ayrılan 7 personelin ayrılışlarına ilişkin işlemler yürütülmüştür.
- Başkanlığımıza naklen tayinle gelen 9, ÖSYM Başkanlığınca KPSS yerleştirme sonuçlarına göre atanan 6 ve EKPSS yerleştirme sonuçlarına göre atanan 1 personelin göreve başlamalarına ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Başkanlık personelinin mal bildirim beyannamelerini karşılaştırma iş ve işlemlerini yürütülmüştür.
- Başkanlığımız emrinde görev yapmakta iken istifa eden 1 kadrolu ve 1 4/B sözleşmeli personelin görevden çekilmelerine ilişkin işlemler yürütülmüştür.
- 8 aday memurun asalet tasdiki ve hizmet değerlendirmeleri iş ve işlemleri yürütülmüştür.
- Başkanlığımızda görev yapan 4/B Sözleşmeli 37 personelin 2024 yılı hizmet sözleşmeleri düzenlenmiştir.
- 6 kadrolu ve 3 4/B sözleşmeli personel için aylıksız izin onayı alınmış; ayrılışlarına ve sonrasında aylıksız izin dönüşü başlamalarına ilişkin işlemler yapılmıştır.
- Personel Prensipler Genel Müdürlüğü'nden, 2024 yılında kullanılmak üzere açıktan atama izni verilmesine ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Personel Prensipler Genel Müdürlüğü'nden, İklim Değişikliği Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı açılmasına izin verilmesine ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- 20 İklim Değişikliği Uzman Yardımcısı alımı için mülakatlar tamamlanmıştır.
- 10 dolu, 7 boş kadroda yapılan tenkis-tahsis işlemine ilişkin işlemler tamamlanmıştır.
- Kadro ve pozisyonların e-bütçe sistemindeki rutin girişleri yapılmıştır.
- Personelin özlükle ilgili (terfi, izin...) rutin işlerin takibi yapılmıştır.
- Talep üzerine görev belgeleri düzenlenmiştir.
- 1 personelin yarım zamanlı çalışmasına ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Ocak – Aralık 2024 tarihleri arasında Başkanlık personelinin aylık maaş tahakkuk işlemleri Kamu Bilişim Sisteminin (KBS) bir bileşimi olan Kamu Personeli Harcamaları Yönetim Sistemi (KPHYSS) üzerinden yapılmıştır. Bu kapsamda Başkanlık personelinin maaş tahakkuk işlemi yapılarak ödeme emri kesilmiş ve Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderilerek ödenmelerin zamanında yapılması sağlanmıştır.
- Başkanlığımızda görevli personelin 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine uygun olarak yolluk bildirimleri hazırlanmıştır.

9.1.2. Eğitim Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- Başkanlığımız personelinin uluslararası toplantı, çalışma ziyareti ve davetlere katılım sağlamaları için Bakanlık makamından alınan Olurlar ile ilgili iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda 2024 yılı içerisinde 95 Olur hazırlanmıştır.
- Başkanlığımız personelinin katılım sağladığı Uluslararası toplantı, çalışma ziyareti ve davetler sonrası yurda dönüşte hazırladıkları Yurtdışı Geçici Görev Raporları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kamu E-Uygulama sistemine kayıtları gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlık personeli için Bakanlık tarafından düzenlenen aday memur, görevde yükselme ve unvan değişikliği eğitimlerine katılımın sağlanması için personele bildirim yapılmıştır. Aday Memur Temel Eğitimi – Aday Memur Hazırlayıcı Eğitim ve Sınav kapsamında 2024 yılı içerisinde 11 personelin katılımı sağlanmıştır.
- Üniversite öğrencilerinin Başkanlığımız bünyesinde yapacakları staj iş ve işlemleri yürütülmektedir. 2024 yılı staj döneminde Başkanlığımızda 9 öğrenci staj imkânı bulmuştur. Tüm bu iş ve işlemler Cumhurbaşkanlığı kariyerkapisi@cibiko.gov.tr üzerinden gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler stajlarını başarı ile tamamlamışlardır.
- Başkanlığımıza gelen resmi yazılarda, ulusal ve uluslararası toplantı, davet, eğitim, uzaktan eğitim, doküman ve materyal talebi gibi yazıların koordinesi yapılmıştır.
- Personelin hizmet içi eğitim ihtiyacını belirleyerek, Bakanlık Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı ile işbirliği içinde eğitimlerin yapılmasını sağlanmıştır. 2024 yılı içerisinde İş Sağlığı ve Güvenliği, Protokol Kuralları, Temizlik ve Hijyen Kuralları gibi eğitimler Bakanlık ile birlikte gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlığımızın ev sahipliği yaptığı toplantıların düzeninde ve gerçekleştirilmesinde koordine sağlanmıştır.

9.1.3. Destek Hizmetleri Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- Başkanlığın gelen ve giden evrak işlemleri yürütülmüştür. Bu kapsamda 854 evrak fiziki olarak (adi posta, APS vs.) postalanmıştır.
- Kontrollü ve gizli evrakların teslim alınması ve yerlerine ulaştırılmasını usulüne uygun olarak sağlanmıştır.
- Koruma ve güvenlik hizmetleri yürütülmüştür. Bu kapsamda 17 güvenlik personeli ile hizmet verilmiştir.
- Başkanlığın yemek ihtiyacı, Bakanlık Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ile yapılan protokol çerçevesinde yürütülmüştür. Bu kapsamda günlük ortalama 70 ila 80 personele yemek hizmeti verilmiştir.

- Başkanlık hizmet binasının temizlik işleri, günlük ve haftalık yapılan planlamalar ile sağlanmıştır.
- Başkanlığın çevre düzenlemesi ve peyzaj işleri yapılmıştır.
- Başkanlık binasında ortaya çıkan teknik arızalar, ilgili personelce yahut hizmet alınması suretiyle giderilmiştir.
- Başkanlıkta bulunan elektronik ve mekanik sistemlerin, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında kontrolleri ve yıllık bakımlarının yapılması veya hizmet alım suretiyle yaptırılması sağlanmıştır.
- Bu kapsamda; hizmet binamızda bulunan VRF sisteminin, hidrofor sisteminin, su deposunun (yılda iki kez), paratonerin, güneş enerji panelinin yıllık bakımı yaptırılmıştır.
- Asansör bakımı her ay düzenli olarak yaptırılmıştır.
- Başkanlık personelinin resmi görevler için ihtiyaç duyduğu ulaşım hizmeti resmi araç ile sağlanmıştır. Ayrıca, personel servis hizmetleri işlemleri yürütülmüştür.
- Başkanlığımız envanterinde bulunan taşıtların bakım, muayene ve sigorta vb ihtiyaçları karşılanmıştır.
- Başkanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemler ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmüştür.
- Başkanlığımızdaki gıda ve temizlik malzemelerinin raf ömürlerine göre depolanması sağlanmıştır.
- Başkanlık tarafından yapılacak toplantılarda ikramların servisi ve yapılacağı yerlerin düzenlenmesi işleri gerçekleştirilmiştir.
- İş sağlığı ve güvenliği yönergesi ve talimatları hazırlanmıştır. Bu çerçevede hizmetlerin yürütülmesi sağlanmıştır.

9.1.4. *Satın Alma Hizmetleri Kapsamında Yapılan Faaliyetler*

- 2025 yılı için Başkanlığın ihtiyacı olacak akaryakıt temininin Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü'nden (DMO) gerçekleştirilmesi adına gerekli iş ve işlemler yıl içinde tamamlanarak 2025 yılında aktif olacak duruma getirilmiştir.
- Başkanlıkça belirlenmiş ihtiyaçların karşılanması amacıyla; alımların tamamına yönelik tüm süreçler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu çerçevesince mal ve hizmetlerin teminleri Harcama Yönetim Sistemi üzerinden gerçekleştirilmiştir.
- Tüm alımlar mevzuat çerçevesince Elektronik Kamu Alımları Platformu'na (EKAP) kaydedilmiştir.

- Başkanlığın ihtiyaç duyduğu tüm alımlara ilişkin işin teknik özelliklerinin yer aldığı teknik şartnameler hazırlanmıştır. Şartnameler hazırlanırken rekabet ortamının oluşmasına yönelik marka, model veya menşei gibi bilgilerine yer verilmemiş ve olabildiğince kapsamı geniş tutulmuştur.
- Başkanlık envanterindeki araçların kayıtları, Hazine ve Maliye Bakanlığı'na Harcama Yönetim Sistemi üzerinden uygulamaya konulan Kamu Filo Modülü'ne entegre edilmiştir.
- Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ile Başkanlığımız arasındaki protokol çerçevesince temin edilen fonun yönetimi gerçekleştirilmiştir.
- Türkiye'nin taraf olduğu ve Başkanlığımızca yürütülen projelere ait katkı paylarının ödemeleri gerçekleştirilmiştir. (Türkiye İklim Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi Ulusal Katkı Payı ödemesi)
- Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Kuruluşların üyelik aidatları ödemeleri gerçekleştirilmiştir. (Birleşmiş Milletler Çerçeve Sözleşmesi ve KYOTO Protokolü'nden Kaynaklanan üyelik aidatı, Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesinden Kaynaklanan üyelik aidatı, Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Montreal Protokolünden Kaynaklanan üyelik aidatı.)

9.1.5. İş Sağlığı ve Güvenliği Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında İş Sağlığı ve Güvenliği Yönergesi hazırlanmıştır.
- Başkanlık acil eylem planı hazırlanarak bu kapsamdaki kat planları oluşturulmuştur.
- İş sağlığı ve güvenliği ile alakalı yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında talimatlar hazırlanmıştır.
- Başkanlık risk değerlendirme raporu taslağı hazırlanmış, tespit edilen eksiklikler giderilmiştir.
- İş sağlığı ve güvenliği ile alakalı yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında kişisel koruyucu ekipman tedariki yapılmıştır.
- İş sağlığı ve güvenliği ile alakalı yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında eğitimler hazırlanmıştır.
- Başkanlığın hizmet aldığı işlerde hizmet alınanın iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygunluğu konusunda kontroller yapılmıştır.

9.1.6. Bilgi İşlem Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- iklimelcileri.gov.tr sitesi hizmete açılmıştır.
- Yapay zekâ uygulamaları kullanıcıların kullanımına sunulmuştur.
- Başkanlık için ihtiyaç duyulan bilişim cihazları hizmete sunulmuştur.
- Göreve başlayan personele mail hesapları oluşturulmuştur.
- Hizmet birimlerine ortak mail adresi kurulmuştur.

- Kullanıcılara ortak alan erişimi sağlanmıştır.
- İhtiyacı olan kullanıcılara mail kapasitesi genişletilmiştir.
- Donanımsal ve yazılımsal sorun yaşayan kullanıcıların sorunlarının giderilmiştir.
- Başkanlık için elektronik arşiv yazılımı temin edilmiş kullanıma sunulmuştur.
- Bilgi işlem personeline ilgili sunuculara erişim yetkisi sağlanmıştır.
- Basın ve Halkla İlişkiler personelinin kullanımı için sosyal medya lisansları kullanıma sunulmuştur.
- Resmi web sitesinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi sağlanmıştır.
- Network ağ bağlantısı bulunan cihazlarda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.
- Yazıcıların kullanıcılara ilgili tanımlamaları gerçekleştirilmiştir.
- Göreve başlayan personele Belgenet ve Ekip uygulamaları tanımlanmıştır.
- Kullanıcıların Windows güncellemelerini hızlı çekebilmesi için sunucu temini yapılmıştır.
- Başkanlık için ihtiyaç duyulan kablosuz wi-fi cihaz tedariki sağlanmıştır.
- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında yönerge hazırlanması amacıyla çalışmalar başlatılmıştır.
- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamında Verbis üzerinden envanter kayıtları yapılmıştır.
- KVKK Aydınlatma Metni, Gizlilik ve Çerez Politikası ve Başkanlık Veri Sahibi Formu ilgili mevzuat çerçevesinde oluşturularak resmi sitede yayınlanmış ve KVKK Aydınlatma Metni binanın ilgili yerlerine asılmıştır.
- Personele KVKK hakkında eğitim verilmesi amacıyla hazırlıkların başlatılmıştır

Hukuk Müşavirliği

2024 Yılı Yürütölen Faaliyet ve Projeler

10. Hukuk Müşavirliği 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

10.1. Mevzuat Çalışmaları

10.1.1. İklim Kanunu Taslak Çalışmaları

İklim değişikliği, küresel bir tehdit olarak tüm dünyada etkisini arttırırken, ülkemiz de coğrafi konumu ve gelişmekte olan bir ülke olarak en çok etkilenen ülkeler arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, düşük karbon ekonomisine geçiş ve yeşil dönüşümün sağlanması büyük önem taşımaktadır.

İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması amacıyla, uluslararası sözleşmelerin iç hukukumuzda aktarılması, İklim Değişikliği Başkanlığı'nın kurulması ve en önemlisi yasal bir çerçeve oluşturulması hedefiyle İklim Kanunu taslağı hazırlanmıştır. Bu süreç, 2024 yılında da devam etmiş ve kanun taslağı ile sera gazı emisyonlarının azaltılması, yeşil kalkınma ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda hukuki altyapının oluşturulması amaçlanmıştır.

10.1.2. İkincil Mevzuat Çalışmaları

2024 yılında Türkiye, çevresel sürdürülebilirlik alanında önemli düzenlemeler gerçekleştirmiştir. Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği, sera gazı emisyonlarının azaltılması, iklim değişikliğine uyum, kaynak verimliliği ve kirliliğin önlenmesi gibi konularda yatırım ve faaliyetler için kriterler belirlemiştir. Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği ise, emisyon ticaretine ilişkin faaliyetleri düzenleyen ve bu süreçteki sorumlulukları tanımlayan bir taslak düzenleme sunmuştur.

Ayrıca, Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları (YİDEP) Yönetmeliği, şehirlerin iklim değişikliğine uyum sağlama ve sera gazı emisyonlarını azaltma çalışmalarına yönelik ilkeler ve prosedürler oluşturmuş, yerel düzeydeki iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanmasını, uygulanmasını ve izlenmesini düzenlemiştir.

**BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**
2024 Yılı Yürütülen Faaliyet
ve Projeler

11.Basın ve Halkla ilişkiler Müşavirliği 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

11.1. Temel Faaliyetler

İklim Değişikliği Başkanlığının ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile kamuoyunda oluşturacağı imajı bir bütün olarak sunabilmek amacıyla haberlerin hazırlanıp yer alması sağlanmıştır.

- Başkanlığın sosyal medya hesaplarının takibi yapılmıştır.
- Performans Programı gibi yazılı, işitsel ve görsel dokümanlar hazırlanarak basın ve yayımı gerçekleştirilmiştir.
- İnterpres ve internette İklim Değişikliği Başkanlığı ve görev alanına giren konular ile ilgili haberlerin takibi yapılmıştır.
- Anadolu Ajansı, TRT World, NTV, DHA, AA Yeşil Hat vb. basın kuruluşlarından gelen röportaj taleplerinin takibi yapılmıştır.

Başkanlığın 2024 yılı sonunda sosyal medya hesaplarında toplam takipçi sayısı 21.221 olup, dağılımı aşağıda verilmiştir:

- ✓ LinkedIn: 16.165
- ✓ X: 1.456
- ✓ Instagram: 3.217
- ✓ Youtube: 383

Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan toplam paylaşım sayısı ise 1029'dur.

11.2. Haber Çalışmaları

Yazılı ve görsel materyaller hazırlanarak yapılan haberlere ilişkin örnekler aşağıda yer almaktadır. Bunlar:

Başkanlığımız ve ASELSAN arasında dijitalleşme ve teknoloji konularında olası iş birlikleri istişare edildi

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil HASAR'ın ev sahipliği yaptığı, ASELSAN ve kurumumuz yetkililerinin katılımıyla 5 Ocak 2024 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda İklim Değişikliği Başkanlığı ve ASELSAN bünyesinde yapılan genel çalışmalar ve özellikle teknoloji alanında yapılan çalışmalar hakkında bilgi verildi.

Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) 60. Oturumu Türkiye'nin ev sahipliğinde 16-19 Ocak tarihleri arasında İstanbul'da gerçekleştirildi

Gelecekte yapılacak olan IPCC çalışmalarının belirlenmesi açısından büyük bir öneme sahip olan IPCC'nin 7. Değerlendirme Döngüsü'nün ilk oturumu 195 ülkeden 400'den fazla delegenin katılımıyla Bakan Yardımcımız ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Fatma VARANK ve IPCC Başkanı Prof. Dr. Jim SKEA'nın açılış konuşmaları ile başladı.

Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme ve İstisare Toplantıları Kocaeli'nde gerçekleştirildi

İklim Değişikliği Başkanlığı Koordinasyonunda “Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme ve İstisare Toplantıları” Eskişehir ve Denizli’den sonra Kocaeli ve Sakarya illerinde gerçekleştirildi.

Paris'te düzenlenen “Binalar ve İklim Forumu”na katılım sağlandı

Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenen Binalar ve İklim Forumu'na Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Bakan Yardımcısı Fatma Varank, İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, Yapı İşleri Genel Müdürü Sayın Banu Aslan ve beraberindeki teknik heyet katıldı.

Bakan Yardımcısı Fatma Varank konuşmasında, binalar sektörünün iklim değişikliğindeki etkisini, deklarasyonda yer almanın bu süreçteki rolünü, inovasyon, finans ve uluslararası iş birliğinin önemini vurguladı. Bu kapsamda uygulanan ve alınabilecek azaltım ile uyum önlemlerine değindi. Ayrıca Sayın Fatma Varank, Uluslararası Enerji Ajansı İcra Direktörü Fatih Birol ile bir görüşme de gerçekleştirdi.

Kopenhag Bakanlar Diyaloğu ile iklim gündemi değerlendirildi

21-22 Mart 2024 tarihleri arasında bir araya gelen yaklaşık 30 ülkenin Bakanları ve temsilcileri ile Uluslararası Enerji Ajansı, Yeşil İklim Fonu, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı gibi kuruluşların yetkilileri; 11 - 22 Kasım 2024 tarihleri arasında Azerbaycan'ın Bakü kentinde gerçekleştirilmesi planlanan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin 29. Taraflar Konferansı (COP29) oturumu öncesinde iklim gündemini değerlendirme fırsatı buldu.

Ülkemiz Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Fatma Varank, İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar ve beraberindeki heyet tarafından temsil edildi. Ülkemiz toplantıya aktif katılım sağladı ve COP29 Başkanlığı'na olan desteğimiz açıkça ifade edildi.

Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme ve İstişare Toplantısı Mersin'de gerçekleştirildi

Başkanlığımız koordinasyonunda yapılan “Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme ve İstişare Toplantıları” Eskişehir, Denizli, Kocaeli, Sakarya, Konya, İzmir ve Kayseri illerinden sonra Mersin'de gerçekleştirildi.

Yerelde İklim Değişikliğine Uyum Süreci Çalıştayı Gerçekleştirildi

Kırsal Kesimdeki Kadınlar İçin Ekonomik Fırsatlar Yaratmak Amacıyla İklim Değişikliği Uyum Stratejisi Uygulaması Projesi Açılış Töreni ile Yerelde İklim Değişikliğine Uyum Süreci Çalıştayı Gerçekleştirildi.

Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme ve İstişare Toplantısı Adana'da gerçekleştirildi

İklim değişikliği ile mücadele kapsamında ülkemiz sanayicisinin Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) konuları temelinde farkındalığının ve kapasitesinin artırılması amacıyla 19 Nisan 2024 tarihinde Adana'da düzenlenen bilgilendirme toplantısına Adana Sanayi Odası ve Adana Ticaret Odası üye ve temsilcileri, Adana Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü çalışan ve idarecileri, üniversitelerden akademisyenler ve Adana Büyükşehir Belediyesi yetkilileri başta olmak üzere 200'den fazla temsilci katılım sağladı.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, 13. Çalışma Meclisi'nde iklim krizine karşı Yeşil Dönüşüm ve Adil Geçiş üzerine konuştu

Türkiye Karbon Piyasası Geliştirme Projesi Açılışı gerçekleştirildi

Dünya Bankası Piyasa Uygulama Ortaklığı (PMI) Programında yer alan ve İklim Değişikliği Başkanlığının ana faydalanıcısı olduğu Türkiye Karbon Piyasası Geliştirme Projesinin resmi açılışı ulusal ve uluslararası paydaş kuruluş temsilcilerinin geniş katılımıyla 30 Nisan 2024 tarihinde gerçekleştirildi.

15'inci Petersberg İklim Diyaloglarına katılım sağlandı

Alman Federal Dışişleri Bakanlığı ve Azerbaycan'ın ev sahipliği yaptığı toplantı ile COP29 öncesinde Bakanlar seviyesindeki diyaloglar vasıtasıyla Konferansın çözümü zor konularında tarafların yakınlaşması amaçlandı.

Ülkemiz Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Sayın Fatma Varank, İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar ve Başkan Yardımcısı Dr. Tuğba Dinçbaş ve beraberindeki heyet ile temsil edildi. Toplantının iki ana teması iklim finansmanı ve daha azimli ulusal katkı beyanları (Nationally Determined Contributions) oldu.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar OECD'nin düzenlemiş olduğu Akdeniz Haftası'nın Üst Düzey Genel Kurulu'na katılım sağladı

Akdeniz ülkelerinden bakanların katıldığı, OECD ve Akdeniz İçin Birlik'in (UFM) 14-16 Mayıs 2024 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlediği Akdeniz Haftası'nda; Akdeniz ülkelerinin iklim, su, çevre, biyoçeşitlilik, denizler ve enerji konularında etkili ve adil bir sürdürülebilir kalkınma için gösterdikleri çalışmaları ön plana çıkarıldı.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar İstanbul Kalkınma Diyalogları kapsamında “İklim Eylemi ve Finansmanını Artırmak” konulu toplantıya katıldı

2024 İstanbul Kalkınma Diyalogları iklim krizine karşı "İklim Eylemini ve İklim Finansmanını Artırmak" temasıyla üst düzey toplantı düzenledi. Ülkemizin desteğiyle OECD ve UNDP'nin ortaklaşa düzenlediği bu etkinlikte stratejik çerçeveleri geliştirmek ve yeşil finansmanı artırmak için istişareler düzenlendi.

İklim Projeksiyonları Farkındalık Artırma Konferansı gerçekleştirildi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı'nın Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ile iş birliği içinde yürüttüğü ve Avrupa Birliği (AB) tarafından finanse edilen “Türkiye’de Yerel İklim Eylemi için AB Ortaklığı” projesi kapsamında düzenlenen “İklim Projeksiyonları Farkındalık Artırma Konferansı” Ankara’da gerçekleştirildi.

İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu Bilim ve Teknoloji Çalışma Grubu toplantısı gerçekleştirildi

İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu altında kurulan ve iklim değişikliği ile mücadelede azaltım ve uyuma yönelik teknoloji ile ilgili unsurları ele alan Bilim ve Teknoloji Çalışma Grubu toplantısında; Başkanlığımızın üzerinde çalıştığı İklim Eylemi İçin Dijitalleşme Girişimi ve hazırlıkları başlayan 2053 Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi'nin içeriği görüldü.

İklim Değişikliği Başkanlığı ve Dünya Bankası iş birliği ile çalıştay gerçekleştirildi

Açılış konuşmalarını Dünya Bankası Kentleşme, Afet Risk Yönetimi, Dayanıklılık ve Arazi Küresel Uygulamaları Avrupa ve Orta Asya Bölgesi Uygulama Yöneticisi Christoph PUSCH ve İklim Değişikliği Başkan Yardımcısı Orhan SOLAK'ın yaptığı çalıştay, şehirler düzeyinde iklim eylemlerini tartışmak ve iklim dirençli bir şehir inşa etmek için yeşil altyapı ve doğa temelli çözümleri (NBS) kullanmak amacıyla ülkemizdeki hükûmet yetkililerini, şehir temsilcilerini, finansal kurumları ve uzmanları bir araya getirdi.

"Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması Bilgilendirme ve İstişare Toplantıları" Uşak Ticaret ve Sanayi Odası'nda Gerçekleştirildi

İklim değişikliği ile mücadele kapsamında ülkemiz sanayicisinin Yeşil Dönüşüm ve Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) konuları temelinde farkındalığının ve kapasitesinin artırılması amacıyla 25 Haziran 2024 tarihinde Uşak Ticaret ve Sanayi Odasında (UTSO) düzenlenen bilgilendirme toplantısına UTSO üye ve temsilcileri, Uşak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü ve akademisyenler olmak üzere 100'den fazla temsilci katılım sağladı.

8'inci İklim Eylemi Bakanlar Toplantısı Çin Halk Cumhuriyeti'nin Vuhan kentinde düzenlendi

Ülkemizi temsilen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Sayın Fatma Varank ve İklim Değişikliği Başkanı Sayın Prof. Dr. Halil HASAR ve beraberindeki heyet toplantıya katılım sağladı.

Toplantıya Türkiye'nin yanı sıra başta Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Avusturalya, Danimarka, Norveç, Avrupa Birliği, Şili, Kore Cumhuriyeti, Birleşik Arap Emirlikleri, Uganda ve Malavi olmak üzere farklı müzakere grupları ve bölgeden yaklaşık 30 ülkenin Bakan ve Delegasyon Başkanı seviyesindeki temsilcileri ve Birleşmiş Milletler yetkilileri katıldı.

Çin Ekoloji ve Çevre Bakanlığı tarafından düzenlenen toplantının ana teması "Paris Anlaşmasının Amacı ve Uzun Vadeli Hedefleri Doğrultusunda Küresel İklim Eylemi Uygulamasının Geliştirilmesi ve Etkinleştirilmesi" olarak belirlendi.

Yerel Gençlik Konferansı LCOY Ankara'da Düzenlendi

İklim değişikliğiyle mücadelede gençlerin katılımını teşvik ederek toplumda kamuoyu farkındalığını artırmak ve karar alma süreçlerinde, gençlerin etkin bir şekilde yer almasını sağlamak için çalışan İklim Elçileri, Yerel Gençlik Konferansı'nı (LCOY) Ankara'da düzenledi. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Hasan Suver, Birleşmiş Milletler Türkiye Mukim Koordinatörü Babatunde A. Ahonsi, UNICEF Türkiye ADAP Bölüm Başkanı Chizuru Iwata'nın teşekkürleri ve İklim Değişikliği Başkanı Halil Hasar'ın açılış konuşmalarını gerçekleştirdiği ve 200'den fazla katılımcının bulunduğu Yerel Gençlik Konferansı Ankara'da başladı.

Türk - Alman İklim ve Çevre Yürütme Kurulu Toplantısı Berlin’de gerçekleştirildi

İklim krizinin ve bunun insan kaynaklı nedenlerinin 21. yüzyılın en büyük küresel sorunu olduğunun bilinciyle Dubai’de 9 Aralık 2023 tarihinde “İklim ve Çevre Yürütme Kurulu Hakkında Mutabakat Zaptı” imzalanmıştı. Bu kapsamda Türk - Alman İklim ve Çevre Yürütme Toplantısı’nın ilki 11 Eylül tarihinde Almanya’nın başkenti Berlin’de gerçekleştirildi.

Ülkemizi temsilen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Fatma Varank, İklim Değişikliği Başkanlığı Başkan Yardımcısı Dr. Tuğba Dinçbaş, İklim Değişikliği Başkanlığı bünyesinde bulunan İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi, İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi ve Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesinden uzmanlar katıldı.

Avustralya ile Cop31 Başkanlığı Diplomasisi gerçekleştirildi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, 2026’da yapılması planlanan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi’nin 31. Taraflar Konferansı’nın (COP31) başkanlığı süreciyle ilgili Avustralya İklim Değişikliği ve Enerji Bakanı Chris Bowen ile video konferans yoluyla görüştü. Görüşmede, COP31 ev sahipliği için her iki ülkenin adaylığı konusunda yürütülen çalışmalar ve olası iş birlikleri üzerinde fikir alışverişinde bulunuldu.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda “Dirençli ve Sağlıklı Kentler için Çok Sektörlü Eylem Yolları” oturumuna katıldı

Başkanımız Sayın Prof. Dr. Halil Hasar, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 79. Oturumu marjında gerçekleşen ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı Başkanı Azerbaycan himayesinde, Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UNHABITAT) ve Sürdürülebilirlik için Yerel Yönetimler (ICLEI) tarafından düzenlenen “Dirençli ve Sağlıklı Kentler için Çok Sektörlü Eylem Yolları (Multisectoral Actions Pathways (MAP) to Resilient and Healthy Cities)” oturumuna ülkemizi temsilen katılım sağladı.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Yüksek Azimli Çok Seviyeli Ortaklık Koalisyonu Toplantısı'na ve Aşırı Sıcaklıklara Dirençlilik Yuvarlak Masa Toplantısı'na katıldı

Prof. Dr. Halil Hasar Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 79. Oturumu kapsamında gerçekleşen toplantılarda ülkemizi temsil etti. Ülkelerin Ulusal Katkı Beyanları'nı (NDC) ve iklim stratejilerini geliştirmek için yerel yönetimler ve hükümetlerle ortaklaşa harekete geçen “ilk hamle yapan” ulusal hükümetlerin yanı sıra yeni iklim finansmanı ve yatırım modalitelerinin ele alındığı Yüksek Azimli Çok Seviyeli Ortaklık Koalisyonu (Coalition for High Ambition Multi-level Partnerships – CHAMP) girişiminin toplantısına katıldı.

Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakereci Fatma Varank, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Yüksek Düzeyli Enerji Geçişi Diyalogu Toplantısı'na katıldı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakereci Fatma Varank, BM Genel Kurulu 79. Oturumu kapsamında gerçekleşen ve COP29 Başkanı Azerbaycan ile Uluslararası Enerji Ajansı himayesinde, Avrupa Komisyonu ev sahipliğinde gerçekleştirilen Yüksek Düzeyli Enerji Geçişi Diyalogu Toplantısı'na katıldı.

İklim Değişikliğine Uyum ve Sektörel İklim Değişikliği Etkileri Eğitimi Trabzon'da Gerçekleştirildi

Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve UNDP'nin teknik desteği ile yürütülen "Türkiye'de İklim Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi" kapasite geliştirme bileşeni kapsamında gerçekleşen dördüncü İklim Değişikliğine Uyum ve Sektörel İklim Değişikliği Etkileri Eğitimi 30 Eylül – 1 Ekim 2024 tarihleri arasında Trabzon'da gerçekleştirildi. Eğitime Trabzon ve çevre illerde yer alan kamu kurumları ile üniversitelerden 45 yerel paydaş katılım sağladı.

Toplulaştırılmış Sayısal Hedef Hakkında Heyet Başkanları Toplantısı Bakü’de Gerçekleştirildi

Kasım ayında Bakü’de gerçekleştirilecek olan COP29’a hazırlık kapsamında 8 Ekim’de yapılan Toplulaştırılmış Sayısal Hedef (NCQG) Hakkında Heyet Başkanları Toplantısı’na İklim Değişikliği Bakanı Prof. Dr. Halil Hasar ve beraberindeki heyet katıldı.

Toplantının temel amacı; NCQG müzakerelerinin mevcut durumunu değerlendirmek ve potansiyel çözümlerin belirlenmesine yönelik hedefin merkezinde yer alan kilit konularda diyalogu kolaylaştırmak oldu.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum “Pre-COP 29: Azmi Artırmak, Eylemi Etkinleştirmek” Başlıklı Bakanlar Oturumuna Katıldı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, bu yıl Azerbaycan’ın ev sahipliğinde gerçekleştirilecek Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı (COP29) öncesi Bakü’de yapılan Pre-COP29 Bakanlar Oturumu’nda konuştu. Bakan Kurum, Filistin ve Lübnan’daki katliamlara da dikkat çektiği konuşmasında, Türkiye’nin iklim değişikliği ile mücadele kapsamında attığı adımları ve hedeflerini anlattı.

İklim Değişikliği Ve Uyum Koordinasyon Kurulu, Bakan Murat Kurum Başkanlığında Toplandı

Montreal Protokolü 36. Taraflar Toplantısı Bangkok'ta Gerçekleştirildi

UNEP Ozon Sekreteryası tarafından düzenlenen Montreal Protokolü 36. Taraflar Toplantısı Bangkok'ta gerçekleştirildi.

Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü'ne taraf olan 198 ülke, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) Ozon Sekreteryası tarafından düzenlenen 36. Taraflar Toplantısı (MOP36) için 28 Ekim-1 Kasım 2024 tarihleri arasında Tayland'ın Bangkok kentinde buluştu. Toplantıda, gündem maddeleri üzerinde taraf ülkeler arasında müzakereler yürütüldü.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, iklim alanında faaliyet gösteren Sivil Toplum Kuruluşları ile Buluştu

Bakan Kurum Cop29'da Türkiye'nin İklim Vizyonunu Paylaştı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği 29. Taraflar Konferansı'nda (COP29) Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadele vizyonunu ortaya koyan Uzun Dönem Yol Haritası'nı açıkladı. Bakan Kurum, 18 sektörde 89 stratejinin yer aldığı yol haritasının 'azaltım', 'uyum' ve bu iki konunun ortak noktalarının yer aldığı 'yatay kesen konular' adı altında toplandığına dikkat çekti.

BMİDÇS ve COP29 Başkanlığı Tarafından Türkiye'ye “BTR Şampiyonu” ödülü verildi

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryası ve COP29 Azerbaycan Başkanlığı tarafından Türkiye'ye “BTR Şampiyonu” ödülü verildi. Türkiye adına ödülü; Bakan Yardımcısı ve Başmüzakereci Fatma Varank, COP29 Başkanı Muhtar Babayev'den aldı.

İklim Portal'ı tanıtıldı

Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Birliği tarafından finanse edilen "**Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi**" kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İklim Değişikliği Başkanlığı ile Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye iş birliğiyle hazırlanan portalın tanıtımı için Ankara'da bir program düzenlendi.

İklim Portal'la, bilinçli karar alma süreçlerine katkı sağlayan ve farkındalık yaratılmasına katkıda bulunan ulusal bir iklim değişikliği arşivi oluşturulması hedeflenmektedir.

Sera Gazı Emisyonlarını İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması Konusunda Kapasite Geliştirme Projesi Tamamlandı

İklim Değişikliği Başkanlığı ve Alman Uluslararası İş Birliği Kurumu (GIZ) ile birlikte 2013 yılından bu yana, 11 yıldır, yürütülmekte olan Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması (İRD) konusunda Kapasite Geliştirme Projesi ülkemizde başarılı bir şekilde uygulandı.

Türkiye Bilimler Akademisi “Sürdürülebilir Ekonomi ve Finansın Geleceği: Küresel Meydan Okumalar ve Fırsatlar Sempozyumu” Gerçekleştirildi

Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) Sürdürülebilir Kalkınma ve Finans Çalışma Grubu’nun sürdürülebilirliğin ekonomi ve finans dünyasına etkisini masaya yatırmak ve küresel ölçekteki zorlukları tartışmak üzere düzenlediği “Sürdürülebilir Ekonomi ve Finansın Geleceği: Küresel Meydan Okumalar ve Fırsatlar” sempozyumu Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi’nde (AYBÜ) gerçekleştirildi.

İklim Değişikliği Başkanı Hasar, ‘İklimsel Kalkınma Zirvesi’ne katıldı

İklim değişikliğinin yalnızca çevresel bir sorun olmadığına değinen İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, ekonomiden sosyal düzene, küresel istikrardan insan güvenliğine kadar pek çok alanda etkisini hissettiren kapsamlı bir kriz olduğunu ifade etti.

Yasa Dışı Soğutkan Ticaretine Dair Farkındalık Eğitimi gerçekleştirildi

İklim Değişikliği Başkanlığı koordinasyonunda ‘Yasa Dışı Soğutkan Ticaretine Dair Farkındalık Eğitimi ve İstişare Toplantısı’ İstanbulda düzenlendi.

Toplantıya, ‘Ozon Tabakası’nı İncelten Maddeler’ ve ‘Florlu Sera Gazlarının Serbest Dolaşıma’ giriş işlemlerini gerçekleştirmeye yetkili ihtisas gümrük müdürlüklerinin yanı sıra ilgili diğer gümrük müdürlüklerinden de geniş bir katılım sağlandı.

24. Ozon Paneli İstanbul’da düzenlendi

İklim Değişikliği Başkanlığı ve Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) iş birliğiyle İstanbul’da ‘Ozon Paneli’ düzenlendi.

Soğutma-iklimlendirme, ısı pompası, yangından korunma ve elektrikli şalt sektörünün bilgilendirilmesi ve sektörün bir araya gelerek istişarelerde bulunması amacıyla düzenlenen panelde, ‘Soğutucu gazların yaşam döngüsü yönetimi aracılığıyla doğrudan emisyonların azaltımı’, ‘Enerji verimliliğinin artırılması yoluyla dolaylı emisyon azaltımı’ konuları ele alındı.

İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu Ankara'da toplandı

İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu toplantısı Ankara'da gerçekleştirildi. Yılda iki kez iklim gündemiyle toplanan kurula, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Fatma Varank başkanlık etti.

İklim Değişikliği Başkanlığı ev sahipliğinde gerçekleşen toplantı, 'Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı ve sonuçların değerlendirilmesi', 'Ulusal Yeşil Taksonomi bilgilendirme', 'Karbon fiyatlandırma süreçleri', 'İklim değişikliği azaltım ve uyum stratejisi ve eylem planlarının izlenmesine ilişkin bilgilendirme' gündem maddeleriyle gerçekleşti.

EK-1: İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde İklim Değişikliği Başkanlığı bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, benden önceki yöneticiden almış olduğum bilgilere, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.(Ankara, Şubat 2025)

Prof. Dr. Halil HASAR
İklim Değişikliği Başkanı

EK-2: MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin İklim Değişikliği Başkanlığı'nda oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Ankara-Şubat 2025)

Dr. Tuğba DİNÇBAŞ
İklim Değişikliği Başkan Yardımcısı